

Innst. 14 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Innhold

	Side
1. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2	5
2. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 2	9
2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2	9
2.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	11
2.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	12
2.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	13
2.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti	17
2.2 Kap. 231 Barnehager	20
2.3 Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	25
2.4 Kap. 840 Krisetiltak	26
2.5 Kap. 841 Samlivsbrudd og konfliktløsning	27
2.6 Kap. 842 Familievern	27
2.7 Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda	28
2.8 Kap. 844 Kontantstøtte	28
2.9 Kap. 845 Barnetrygd	29
2.10 Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	29
2.11 Kap. 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet	32
2.12 Kap. 850 Barneombudet	33
2.13 Kap. 852 Adopsjonsstøtte	33
2.14 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	34
2.15 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	34
2.16 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet	36
2.17 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	38
2.18 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak	39
2.19 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	41
2.20 Kap. 859 EUs ungdomsprogram	42
2.21 Kap. 860 Forbrukerrådet	42
2.22 Kap. 862 Positiv miljømerking	42
2.23 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	43
2.24 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning	44
2.25 Kap. 867 Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet	44
2.26 Kap. 868 Forbrukerombudet	44
2.27 Kap. 2530 Foreldrepenger	45
3. Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3	46
4. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 3	51
4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3	51
4.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	54
4.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	54
4.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	55
4.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti	59
4.2 Kap. 300 Kulturdepartementet (jf. kap. 3300)	60
4.3 Kap. 305 Lotteri- og stiftelsestilsynet (jf. kap. 3305)	60
4.4 Kap. 314 Kultur og samfunn	62
4.5 Kap. 315 Frivillighetsformål	63
4.6 Kap. 320 Allmenne kulturformål (jf. kap. 3320)	66
4.7 Kap. 321 Kunstnerformål	72
4.8 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)	73
4.9 Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323)	75

	Side
4.10 Kap. 324 Scenekunstformål (jf. kap. 3324)	79
4.11 Kap. 325 Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer (jf. kap. 3325)	83
4.12 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	84
4.13 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)	86
4.14 Kap. 329 Arkivformål (jf. kap. 3329)	89
4.15 Kap. 334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334)	89
4.16 Kap. 335 Pressestøtte	91
4.17 Kringkasting	92
4.18 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk	94
5. Forslag fra mindretall	94
Rammeområde 2 (Familie og forbruker)	94
Rammeområde 3 (Kultur)	100
6. Komiteens tilråding	106
Vedlegg 1	118
Vedlegg 2	119
Vedlegg 3	120

Innst. 14 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Til Stortinget

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 2 Familie og forbruker og 3 Kultur, ved Stortingets vedtak 22. oktober 2009, jf. Innst. 27 S (2009–2010) og supplert med vedtak 10. november 2009.

1. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2

Nedenfor følger en oversikt over Regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 2 slik de fremkommer i Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2009–2010).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
Utgifter i hele kroner			
<i>Kunnskapsdepartementet</i>			
231	Barnehager	26 827 222 000
21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51	120 556 000
50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	13 339 000
51	Forskning, kan nyttes under post 21	7 291 000
60	Driftstilskudd til barnehager, overslagsbevilgning	19 677 908 000
61	Investeringsstilskudd, overslagsbevilgning	189 600 000
62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage	855 724 000
63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	115 098 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	42 000 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager	5 805 706 000
<i>Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet</i>			
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	142 749 000
	1	Driftsutgifter	136 598 000
	21	Spesielle driftsutgifter	6 151 000
840		Krisetiltak	349 418 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	13 919 000
	60	Tilskudd til krisesentre.....	250 292 000
	61	Tilskudd til incestsentre, <i>overslagsbevilgning</i>	61 805 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	23 402 000
841		Samliv og konfliktløsning	33 545 000
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 416 000
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.....	6 314 000
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 243 000
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 572 000
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	3 000 000
842		Familievern	324 563 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	193 176 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	7 280 000
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	124 107 000
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	2 272 000
	1	Driftsutgifter	2 272 000
844		Kontantstøtte	1 418 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 418 000 000
845		Barnetrygd	14 820 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 820 000 000
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	66 494 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	16 093 000
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	11 348 000
	70	Tilskudd	15 108 000
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	1 053 000
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	7 341 000
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 304 000
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	10 247 000
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet	51 128 000
	50	Basisbevilgning.....	51 128 000
850		Barneombudet	12 423 000
	1	Driftsutgifter	12 423 000
852		Adopsjonsstøtte	16 677 000
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	16 677 000
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	118 276 000
	1	Driftsutgifter	118 276 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	668 393 000
	21	Spesielle driftsutgifter	36 846 000
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	13 719 000
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	185 752 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	372 762 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	48 048 000
	72	Atferdssenteret	11 266 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	4 931 508 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 114 157 000
	21	Spesielle driftsutgifter	65 112 000
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 517 294 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	64 997 000
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	169 948 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	580 500 000
	1	Driftsutgifter	580 500 000
857		Barne- og ungdomstiltak	198 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 288 000
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	6 902 000
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	97 596 000
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	11 038 000
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	47 078 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 698 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	224 935 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	176 540 000
	21	Spesielle driftsutgifter	19 198 000
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	29 197 000
859		EUs ungdomsprogram	6 962 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 962 000
860		Forbrukerrådet	105 449 000
	50	Basisbevilgning	97 149 000
	51	Markedsportaler	8 300 000
862		Positiv miljømerking	4 677 000
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	4 677 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	13 028 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 644 000
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 384 000
866		Statens institutt for forbruksforskning	26 481 000
	50	Basisbevilgning	26 481 000
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet	7 536 000
	1	Driftsutgifter	7 536 000
868		Forbrukerombudet	20 888 000
	1	Driftsutgifter	20 888 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
<i>Folketrygden</i>			
2530		Foreldrepenger	14 216 000 000
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	13 351 500 000
	71	Engangstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	409 500 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	380 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	75 000 000
		Sum utgifter rammeområde 2	65 187 724 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3842		Familievern	560 000
	1	Diverse inntekter	560 000
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	51 917 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	51 917 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	999 046 000
	1	Diverse inntekter	25 868 000
	2	Barnetrygd	3 372 000
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	73 060 000
	60	Kommunale egenandeler	896 746 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	424 928 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	424 928 000
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	433 000
	1	Diverse inntekter	433 000
3859		EUs ungdomsprogram	2 300 000
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000
		Sum inntekter rammeområde 2	1 479 184 000
		Netto rammeområde 2	63 708 540 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2010, jf. forskrift

16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2, 3 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i bar-

netrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9–16 timer	60	23 784
17–24 timer	40	15 852
25–32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for engangsstonad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstonad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner per fødsel

2. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 2

Ved Stortingets vedtak 26. november 2009 er netto utgiftsramme 2 endelig fastsatt til kr 63 708 540 000, jf. Innst. 2 S (2009–2010). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 2 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 21.

2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2

Sammenlignende oversikt over partienes forslag innenfor rammen på rammeområde 2 Familie og forbruker. Tabellen viser kun kapitler og poster med avvikende forslag til bevilgning.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)					
231		Barnehager			
	50	Tilskudd til samiske barnehage tilbud	13 339	13 339	0
				(0)	(-13 339)
	60	Driftstilskudd til barnehager	19 677 908	19 677 908	19 791 908
				(0)	(+114 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet			
	1	Driftsutgifter	136 598	136 598 (0)	126 598 (-10 000)
841		Samliv og konfliktløsning			
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 572	4 572 (0)	3 572 (-1 000)
842		Familievern			
	1	Driftsutgifter	193 176	193 176 (0)	183 176 (-10 000)
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv.	124 107	124 107 (0)	134 107 (+10 000)
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda			
	1	Driftsutgifter	2 272	2 272 (0)	1 272 (-1 000)
844		Kontantstøtte			
	70	Tilskudd	1 418 000	1 418 000 (0)	1 578 798 (+160 798)
845		Barnetrygd			
	70	Tilskudd	14 820 000	14 820 000 (0)	14 950 000 (+130 000)
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.			
	21	Spesielle driftsutgifter	16 093	16 093 (0)	5 495 (-10 598)
	50	Forskning	11 348	11 348 (0)	8 550 (-2 798)
	70	Tilskudd	15 108	15 108 (0)	3 690 (-11 418)
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	7 341	7 341 (0)	0 (-7 341)
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 304	5 304 (0)	0 (-5 304)
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet			
	50	Basisbevilgning	51 128	51 128 (0)	29 128 (-22 000)
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker			
	1	Driftsutgifter	118 276	118 276 (0)	78 276 (-40 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet			
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	185 752	185 752 (0)	105 752 (-80 000)
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	372 762	372 762 (0)	292 762 (-80 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet			
	1	Driftsutgifter	3 114 157	3 114 157 (0)	2 614 157 (-500 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 517 294	1 517 294 (0)	2 017 294 (+500 000)
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere			
	1	Driftsutgifter	580 500	580 500 (0)	480 500 (-100 000)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet			
	1	Driftsutgifter	176 540	176 540 (0)	156 540 (-20 000)
Sum utgifter rammeområde 2			65 187 724	65 187 724 (0)	65 187 724 (0)
Inntekter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)					
Sum inntekter rammeområde 2			1 479 184	1 479 184 (0)	1 479 184 (0)
Sum netto rammeområde 2			63 708 540	63 708 540 (0)	63 708 540 (0)

2.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Gunn Olsen, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande, fra Sosialistisk Venstreparti, Gina Knutson Barstad og fra Senterpartiet, Christina Nilsson Ramsøy, vil understreke at målsettingen for familiepolitikken er å sikre en trygg økonomisk og sosial situasjon for barnefamilie. De velferdsordningene vi har skal gjenspeile de behov og de liv familier lever. Flertallet viser til at dagens familiepolitikk er i takt med tiden, og at de velferdsordningene vi har er de som barnefamilier etterspør.

Flertallet viser til at så å si alle som hadde søkt innen fristen for barnehageplass, har fått tildelt plass etter loven. Aldri før har så mange barn fått tilbud om barnehageplass, og flertallet ser med glede på at både kommunene og de private barnehagene har gjort en stor innsats for å nå målet om full barnehagedekning. Flertallet viser til de tiltakene Regjeringen har satt i verk for å øke antallet førskolelærere og fokuset på å bedre kvaliteten.

Flertallet vil understreke at foreldre er de viktigste omsorgspersonene i barns liv. Men i de tilfellene hvor foreldrene ikke strekker til, har samfunnet en plikt til å stille opp for barn og unge, slik at de har trygge oppvekstvilkår. Flertallet viser til at mange barn og unge har sammensatte problemer, og at disse har behov for hjelp fra flere offentlige tjenester. Hjelpetilbudet er i mange tilfeller for dårlig koordinert og ikke godt nok utbygd over hele landet. Flertallet viser til at Regjeringen har økt overføringene til kom-

munene, slik at de kan øke antall ansatte innen barnevernet, både når det gjelder forholdet mellom det statlige og det kommunale barnevernet, og når det gjelder tjenester disse barna trenger. Flertallet er bekymret over at det fortsatt ikke ser ut til at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR) klarer å ha kostnadskontroll. Flertallet viser til at BUFDIRs prognoser viser at etaten venter et merforbruk i driftsutgiftene for 2009 på 143,0 mill. kroner. Flertallet vil vise til St.prp. nr. 67 (2008–2009) om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2009, som ble behandlet i Stortinget i juni 2009, hvor bevilgningene til det statlige barnevernet ble økt med 110 mill. kroner.

Flertallet vil peke på at Stortinget i løpet av 2009 vil bevilge 253,0 mill. kroner mer til det statlige barnevernet enn det som ble vedtatt i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2008–2009).

Flertallet vil vise til at også for budsjettåret 2008, jf. Innst. S. nr. 99 (2008–2009), ble det etterbevilget penger på grunn av merforbruk i det statlige barnevernet.

Flertallet vil understreke viktigheten av at det settes inn ytterligere tiltak for å få bedre kontroll på bruken av ressurser i det statlige barnevernet.

Flertallet viser til viktigheten av både kvalitativ og kvantitativ forskning på metoder innen barnevernet. Barnevernet må strekke seg etter å finne de beste metodene for å hjelpe disse barna og gjennom å forske på ulike metoder også bli flinkere til å skreddersy individuelle opplegg for hvert enkelt barn. Flertallet vil understreke viktigheten av å utarbeide individuelle planer og at disse inneholder tiltak som er tilpasset det enkeltes barns spesielle behov.

Flertallet viser til at familievernnet er grunnstammen i hjelpetilbudet til familier i forbindelse med samlivsproblem og konflikter i parforhold. Flertallet mener dette er viktig for å ha et hjelpeapparat som er der når barn og foreldre trenger det.

Flertallet har merket seg at Regjeringen fortsatt har høy prioritet på arbeidet med likestilling mellom kvinner og menn, og at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har en særlig pådriverrolle for å integrere kjønns- og likestillingsperspektivet på alle politikkområder og forvaltningsnivå.

Flertallet mener det er viktig at Regjeringen fører en politikk som sikrer forbrukerne en sterk stilling i samfunnet, og som medvirker til god informasjon og kunnskap hos den enkelte forbruker. Flertallet har også merket seg at Regjeringen fremmer et forbruk som er sosialt og bærekraftig.

2.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, mener at familien er en av de viktigste pilarene i dagens samfunn. Det er disse medlemmers oppfatning at dersom det føres en aktiv og riktig familiepolitikk, vil dette gi betydelige samfunnsgevinster både på kort og lang sikt.

Disse medlemmer mener det er svært viktig å gi familiene en betydelig frihet i hverdagen, mulighet for valgfrihet og råderett over egen familiesituasjon. Disse medlemmer vil advare sterkt mot at stadig flere av familiens oppgaver blir veltet over på staten eller andre offentlige organer.

Disse medlemmer vil på det sterkeste advare mot å forsøke å svekke foreldrenes rolle i forhold til barnet. Det offentlige kan aldri fullt ut erstatte foreldrene når det gjelder å skape trygge rammer og tilhørighet for et barn. Disse medlemmer mener barnehager og foreldrekurs er verktøy, som foreldrene kan bruke i sitt daglige arbeid med omsorg, oppdragelse og ikke minste det å lære barnet respekt for andre og andres eiendom. Disse medlemmer er klar over at stadig flere par opplever et samlivsbrudd. Dette er en utvikling som ikke bare rammer Norge, men store deler av den vestlige verden.

Disse medlemmer viser til at barnetrygden ikke har vært økt på over 13 år. I den forbindelse ønsker disse medlemmer å pris- og kostnadsjustere barnetrygden. Disse medlemmer vil også vise til at kontantstøtten har vist gjennom evaluering at den har vært vellykket og gitt resultater for de familiene som har gjort seg nytte av ordningen.

Disse medlemmer mener at for å gi full valgfrihet for foreldrene, må man gjennom ulike tiltak sørge for at det også på sikt blir full barnehagedekning. Det kompromiss som Stortinget vedtok om

barnehager vil kunne legge grunnlaget for full barnehagedekning og lavere foreldrebetaling. Gjennom likebehandling av offentlige og private barnehageplasser sikres en utvikling av flere plasser og lavere kostnader. Det er nettopp en reell likebehandling som sørger for en kostnadseffektiv og levedyktig barnehagesektor. Med reell likebehandling vil alle barnehager ha motivasjon til å begrense sine kostnader, samtidig som det fokuseres på tilbudets kvalitet. Disse medlemmer vil samtidig peke på at det er svært viktig at man også fokuserer på kvaliteten i barnehagen, slik at det blir et sted å være hvor det er kompetanse nok til at barnet gis et reelt utviklingstilbud. Disse medlemmer vil også peke på at Regjeringen bør sette i gang en evaluering av barnehagetilbudet, og samtidig se på konsekvensene av at svært små barn tilbringer mye tid i barnehagen.

Disse medlemmer vil også peke på det forhold at mange familier i dag oppløses, noe som ofte setter de involverte barna i en vanskelig situasjon. Barna må ikke brukes som våpen i en konflikt mellom foreldrene, men må høres i de spørsmål som angår dem. Disse medlemmer mener at de fleste barn trenger like mye samvær med begge foreldrene, og at dette må gjennomføres med mindre det foreligger særlige grunner som tilsier at dette ikke er til barnas beste. FNs barnekonvensjon sier også at dette er en rett det enkelte barn har. Norge har inkorporert FNs barnekonvensjon i sitt lovverk, og vi er derfor pliktig til å legge forholdene til rette slik at dette blir mulig for alle barn som bor i Norge. Disse medlemmer viser til evalueringen av bidragsreglene som ble behandlet i juni 2007 og peker på at automatisk delt foreldreansvar burde ha blitt vedtatt da.

Det er etter disse medlemmers oppfatning viktig at familievernkontorene får den nødvendige kompetanse for også å kunne løse svært konfliktfylte situasjoner. Kirkens familievern utgjør en essensiell del av det totale tilbudet. Det er viktig at kirkens familievernkontorer får utvikle sin egen identitet og beholdes som et "annet spor" ved siden av de offentlige kontorene.

Disse medlemmer viser til at kostnadene til det statlige barnevernet ser ut til å ikke ha noen grenser. Fra 2005 og til budsjett for 2010 har beløpet økt med godt over en mrd. kroner. Dette til tross for at Regjeringen ved flere anledninger har uttalt at man skal satse på tiltak i hjemmet. Disse medlemmer har for øvrig merket seg at det statlige barnevernet heller bruker offentlige institusjoner enn private, til tross for at de private både er billigere i drift og at det går utover ungdommene at de må flytte, akkurat når ungdommene har greid å slå rot.

Viser det seg at det er en reell økning av antall barn med hjelpebehov, vil disse medlemmer understreke at et fritt og uavhengig barnevernstilsyn

vil være enda mer nødvendig og påkrevet. Nettopp fordi så mange barn har bruk for denne tjenesten, er det umulig at det tilsynet som fylkesmennene utfører vil kunne nå ut til alle barna.

Disse medlemmer vil påpeke at ungdom som vokser opp i større byer ikke alltid har det samme nettverket som barn og unge i distriktene. Det er dessuten ofte et tøffere miljø og tilgang til rusmidler av ulik art er større. Det er derfor viktig at det tilføres ressurser som kan sette større bysamfunn bedre i stand til å drive forebyggende tiltak. Man må kunne fange opp barn og ungdom i risikozonen på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Disse medlemmer er av den oppfatning at det er en for sterk vektlegging på tiltak for å fremme likestilling. Slike tiltak er unødvendige og vil i en del tilfeller hindre reell likestilling. Prinsipielt mener disse medlemmer at det er en selvfølge at man får lik lønn for likt arbeid. Likevel vil disse medlemmer ta avstand fra at man skal tildeles stillinger etter kjønn, men at det burde være en selvfølge at stillinger tildeles etter kompetanse. Disse medlemmer finner det derfor ikke nødvendig å bruke store summer på likestillingsprosjekter i regi av det offentlige.

Disse medlemmer mener at det er viktig at forbrukerhensyn står sentralt. Forbrukerne skal ha muligheten til å kunne nå frem med sine klager. Vern om forbrukernes rettigheter er en helt nødvendig del av et velfungerende marked. Forbrukermyndighetene har i en årrekke gjort en solid jobb, og disse medlemmer mener at det bør vurderes en styrking av dette området. Disse medlemmer vil også peke på at merking av produkter er svært positivt i forhold til forbruker, både når det gjelder renhetsmerking og miljømerking.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

2.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Linda C. Hofstad Helleland og Olemic Thommessen, mener at familien er samfunnets viktigste fellesskap og arena for trygghet, tilhørighet og utvikling. Disse medlemmer mener at familien skaper og sikrer en trygg ramme om barns oppvekst. Disse medlemmer vil derfor sørge for at familien gis mulighet til selvstendighet, innflytelse over og valgfrihet i oppdragelsen, omsorgen og utdanningen.

Disse medlemmer vil påpeke at familieøkonomien påvirkes av finanspolitikken. Økte avgifter og et høyt skattenivå vil i stor grad ramme familieøkonomien, og Høyre vil derfor tilrettelegge for en finanspolitikk hvor noe av den økonomiske veksten brukes på avgiftslettelser og skattelettelser. I en tid

med finanskriser er det av avgjørende betydning at finanspolitikken innrettes på en slik måte at arbeidsplasser sikres, og at renten holdes på et nivå som husholdningene er i stand til å håndtere. En stimulerende næringspolitikk og investeringer for fremtiden vil prege Høyres budsjett og bidrar til å opprettholde velferden og sikre at ikke flere faller utenfor samfunnet i nedgangstider. Videre vil Høyre sørge for at det lønner seg å spare.

Disse medlemmer vil se familiepolitikken i en større sammenheng hvor det legges vekt på forhold som foreldrerett og foreldres ansvar for egne barn, likestilling, behovet for arbeidskraft, kvinners yrkesdeltakelse og hva som gir barn gode oppvekstvilkår. Ulike familier har ulike utfordringer, og familiepolitikken må sees i lys av fattigdomsbekjempelse, behovet for fleksibilitet og at barn har ulike utfordringer knyttet til læring og utvikling. Med dette som utgangspunkt dannes en god familiepolitikk.

Disse medlemmer er tilfreds med at man er kommet i havn med full barnehagedekning, men ser at det er større utfordringer å ta tak i hva angår kvaliteten i barnehagene. Det er en stor utfordring å sikre en tilstrekkelig og kompetent bemanning i barnehagene. Helt siden Regjeringen tiltrådte og la til grunn makspris og full barnehagedekning innen utgangen av 2007, burde man ha igangsatt tiltak umiddelbart for å sikre en forsvarlig bemanning i sektoren. Dette har ikke skjedd. Hardt press på utbygging har åpenbart fått negative konsekvenser i forhold til kvalitet, noe som gjenspeiles i en stadig økning i antallet dispensasjoner fra pedagogkravet og flere barn pr. ansatt på grunn av økningen i antall barn under tre år.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen våren 2009 imøtekom Høyres og resten av opposisjonens krav om likebehandling mellom offentlige og private barnehager i forbindelse med behandlingen av lovforslag om finansiering av private barnehager. Regjeringen legger opp til et løp mot full likebehandling av offentlige og private barnehager på innlemmingstidspunktet i 2011. Det foreslås som et første skritt å øke andelen offentlig finansiering til 88 prosent med virkning fra 1. oktober 2010. Å endre tilskuddssatsen midt i et driftsår har betydelige administrative omkostninger. Høyre mener private barnehager bidrar til stort mangfold i barnehagetilbudet, utvikling av barnehagesektoren, større foreldreinnflytelse og effektiv ressursutnyttelse og vil derfor arbeide for raskere innføring av full likebehandling mellom offentlige og private barnehager og fremmer forslag om at økningen skal gjelde fra 1. januar 2010. Det bevilges 114 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

Disse medlemmer mener det er viktig at velferdsordninger kanaliseres til de grupper i befolkningen som trenger det mest. Disse medlemmer

viser til at foreldre med lavest inntekt, som før maksprisordningen (januar 2003) hadde laveste sats, har fått en økning i foreldrebetalingen, mens de med høyest inntekt har fått en nedjustering på over 30 prosent i sine barnehageutgifter. Høyre mener det derfor er grunnlag for å heve maksprissatsen og heller innføre innteksgradert foreldrebetaling i alle kommuner for å sikre at familier med laveste inntektsnivå igjen kan nyte godt av et barnehage tilbud til en lavere pris. Det bevilges 150 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

Disse medlemmer ser at det er behov for forskning på effekter av ulike omsorgsformer for de aller minste barna. Høyre vil derfor avsette 10 mill. kroner til forskning med det mål å avdekke fordeler og ulemper ved opphold i barnehage i forhold til annen omsorg for barn i alderen ett til tre år. Fortsatt satsing på kontantstøtte må sees i lys av foreldres rett og frihet til å velge omsorg for sine barn og hva som er til det beste for det enkelte barn.

Disse medlemmer mener et godt barnevern er et barnevern med stort mangfold av tiltak og tilbud, med høy kvalitet og med god ressursutnyttelse. Disse medlemmer ser et sterkt behov for å sikre at all kompetanse innen barnevernssektoren kommer ulike barn og ungdom med ulike utfordringer til gode. Disse medlemmer ser at private institusjoner og tiltak har mye å bidra med i så måte, og vil sikre disse aktører likebehandling i forhold til det offentlige barnevernet. Det er også viktig at ulike fagmiljøer med ulike tilnærminger til barnevernsfeltet får utvikle seg. Høyre vil derfor at det igangsettes forskning på flere metodiske tilnærminger enn de områder som det i dag kanaliseres forskningsmidler til. Disse medlemmer understreker betydningen av uavhengig forskning på dette feltet.

Barn i familier med trang økonomi har begrenset mulighet til å delta i aktiviteter i fritiden. Høyre foreslår, også i år, å innføre en tilskuddsordning hvor det gis støtte til betaling av kontingenter ved deltakelse i frivillige lag og organisasjoner for barn og unge fra ressursvake hjem og barn og ungdom i barnevernet. Høyre bevilger 15 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer er bekymret over den økning vi ser hva angår saker om vold i nære relasjoner og omsorgssvikt. Høyres familiepolitikk må derfor sees i sammenheng med tiltak knyttet til å bekjempe fattigdom, tiltak som virker forebyggende på vold i nære relasjoner og tiltak og prioriteringer i psykiatrifeltet.

Disse medlemmer ser at vi gjennom de siste årene står overfor stadig nye utfordringer også innenfor det familiepolitiske området i kjølvannet av en økt arbeidsinnvandring og vår asylopolitikk. Det er utfordringer knyttet til integrering og synet på kulturelle forskjeller. I arbeidet med integrering er det vik-

tig at familier som bosetter seg i Norge deltar på ulike arenaer som gir erfaringer med og forståelse for det norske samfunn og det verdigrunnlag som her er representert. I denne sammenheng er kommunikasjon viktig og det er av stor betydning at man behersker språket. Høyre har derfor vært pådriver i forhold til å sikre at barn med annet morsmål skal gis tilbud om adekvat språkopplæring. Disse medlemmer vil styrke innsatsen på dette området, særlig i forhold til hvordan barnehagen møter denne utfordring og bevilger 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag til dette formål.

Disse medlemmer ønsker å gi foreldre valgfrihet hva angår omsorg for de aller minste barna. Høyre vil videreføre kontantstøtten.

I familier med sterkt presset økonomi er det behov for å bidra til at barn gis anledning til å delta i fritidsaktiviteter i nærmiljøet. Høyre vil i den anledning bevilge 10 mill. kroner ekstra til kommunene øremerket det formål å sikre at de minst bemidlede gis tilbud om fritidsaktiviteter gjennom et samarbeid mellom kommune og frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer er bekymret for en utvikling hvor vold, rusproblemer og psykiske problemer svekker familienes evne til å ivareta de oppgaver som tilligger familien. Familier som rammes av slike omstendigheter har behov for å komme i kontakt med ulike hjelpeinstanser. Det har vært problematisert at tiden det tar fra det avdekkes urovekkende tilstander i familien til hjelpetiltak er iverksatt, er for lang, og at særlig barn lider unødige overlast på grunn av manglende eller sen reaksjon fra samfunnet når det foreligger overgrep eller omsorgssvikt.

Disse medlemmer ser at barnevernet har en betydelig rolle i dagens samfunn. Det politiske arbeidet med barnevern er avhengig av at det foreligger god forskning og dokumenterbart materiale til grunn for de beslutninger som tas. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av at forsknings- og utviklingsprogrammer etableres og videreføres slik at det formidles god og etterrettelig kunnskap om hvilke utfordringer barnevernet står overfor, hvordan barnevernet lykkes i sitt arbeid og hvorfor det ikke lykkes. Det er i den sammenheng viktig å se på økonomistyring og ressursforvaltning innen barnevernet både på statlig og kommunalt nivå. Målet er å få til et effektivt barnevern hvor ressursene brukes på tiltak direkte rettet mot barn og deres familier, og ikke på en topptung organisasjon med unødige byråkrati og administrasjon og hvor politiske og ideologiske føringer virker styrende på virksomheten.

Disse medlemmer vil understreke at i arbeidet med utvikling av barnevernet er det viktig at det defineres klare myndighetsområder fordelt på ulike instanser. Det er uheldig at for mye makt konsentreres til departementet hva angår kontroll og evaluering

av virksomheten, kjøp av plasser i barnevernsinstitusjoner, etablering av institusjonsplasser og tilsyn med og evaluering av institusjoner og tiltak. En rekke private tiltak i barnevernet har opplevd en svekkelse av muligheten for å få rammeavtale med staten, men opplever at de likevel får plasseringer i et spotmarked. Dette er kostbare plasseringer og bidrar til lav forutsigbarhet for institusjonene og mindre stabilitet for de barn og unge som plasseres der. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at staten har gode innkjøpsordninger av private tjenester og at vi har en reell likebehandling av offentlige og private aktører ved kjøp av institusjonsplasser. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen vil skille mellom offentlige, ideelle og kommersielle aktører. Begrunnelsen er at offentlige midler skal komme barna til gode og ikke den private eieren. Regjeringens politikk går derfor ut på at virksomheter hvor eier har mulighet til å ta ut utbytte av virksomheten, ikke får tildelinger på linje med andre private aktører. Disse medlemmer er uenig i denne tenkning og legger til grunn at det er svært få virksomheter i privat barnevern hvor det tas ut store utbytter av virksomheten. Derimot går flere både ideelle og kommersielle tiltak med overskudd, noe som er et offentlig krav med tanke på at kvaliteten på tilbudet er avhengig av at det finnes midler til oppgradering av hus og utstyr, etterutdanning av personale og videreutvikling av tjenestetilbudet. Disse medlemmer er uenig i den endring hva angår innkjøp av private barnevernstjenester, hvor de kommersielle aktørene ikke er invitert inn som deltakere i innkjøpsrunden på linje med de ideelle. Denne sontringen har vist seg å få en rekke utilsiktede konsekvenser. Det ser ut til at den måten innkjøpene nå skjer på er diskriminerende i forhold til en rekke aktører, aktører som ikke er etablert som stiftelse eller ideell organisasjon. Dette er en uheldig utvikling og kan få vidtrekkende konsekvenser i forhold til å bygge opp et kompetent mangfold av tilbud med høy kvalitet. For disse medlemmer er det av avgjørende betydning at barnevernet leverer kvalitet, ikke hvem som eier tilbudet eller hva slags selskapsform disse har på sin virksomhet. Disse medlemmer viser til Høyres representantforslag (Dokument nr. 8:98 (2006–2007)) om innføring av en internetbasert tilbudsportale med oversikt over alle godkjente tilbud, og hvor spesifiserte data om pris, innhold og annen relevant informasjon vil være tilgjengelig for alle. Denne åpenhet vil virke forenkling for de som skal anbefale og iverksette tiltak, vil sikre større åpenhet om innhold og kvalitet om både offentlige og private tiltak, og bidra til likebehandling av de ulike aktører. Disse medlemmer vil også understreke at effekten av nye behandlingsalternativer, metoder og tjenester bør dokumenteres av eksterne og uavhengige forskere og

forskningsmiljøer før implementering. Disse uavhengige faginstanser bør da ikke være delaktige i implementeringen for å sikre at det ikke sår tvil om forskningens rolle på området. Igangsatte nye metodiske konsepter og metoder må også evalueres av uavhengige forskere uten tilknytning verken til metoden eller til implementering. Disse medlemmer ser at barnevernsinstitusjoner i enkelte tilfeller er knyttet til arbeidsvirksomhet. Det ser ut til at skole og arbeid i institusjonen gir et godt tilbud. I enkelte institusjoner bør det ungdom som på et senere tidspunkt skal ut i et ordinært arbeidsliv, og hvor denne overgangen kan se ut til å være utfordrende. Høyre mener at det bør være mulig for barnevernet å kunne inngå avtaler med lokale bedrifter og næringsliv om at ungdom bosatt i institusjon gis et arbeidstilbud utenfor institusjonen, der dette er mulig å få til. Det kan da være behov for noe ekstra ressurser for å tilpasse arbeidsplassen, gi noe mer oppfølging, reisekostnader eller andre forhold. I den sammenheng ønsker Høyre også å etablere en tilskuddsordning hvor det er mulig å søke om midler til dekning av slike kostnader.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringens politikk når det gjelder plassering av barn i barnevernet, dreies over fra institusjonsplassering til fosterhjem. En slik dreining ser ut til å være motivert av behovet for innsparinger i barnevernet. En slik dreining kan svare seg økonomisk, i hvert fall på kort sikt, men fremdeles foreligger ingen undersøkelser som konkluderer med at dette er et riktig strategisk grep i forhold til å sikre at barn og unge får et riktig tilbud. Disse medlemmer vil understreke at for Høyre er det et viktig overordnet mål når barn skal plasseres utenfor hjemmet, at hver enkelt får et tilpasset tilbud av høy kvalitet til riktig pris. Det er allerede i dag en stor mangel på antall fosterhjem, og det er behov for fosterhjem som vil og evner å ta til seg barn og unge med større utfordringer enn det som har vært vanlig. Dette bidrar til et økt behov for et sterkere apparat rundt den enkelte fosterfamilie, og disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av en større utbygging av tjenester som avlastningsordninger, døgntelefontjeneste, faglig bistand og tettere oppfølging av fosterhjemmene.

Disse medlemmer ser at deltakelse i sosiale og aktiviserende fritidsaktiviteter gir økt livskvalitet og glede for de fleste barn og unge. Det er ikke heldig at barn og unge ikke gis anledning til slik deltakelse på grunn av dårlig økonomi. Disse medlemmer ser at det frivillige organisasjonsliv har gode tilbud, men at det er avhengig av kontingentinntekter for å kunne drive sitt arbeid. Høyre ønsker derfor å innføre en tilskuddsordning hvor de familier som ikke evner å betale for egne barns deltakelse i aktiviteter i regi av

de frivillige organisasjonene, skal få mulighet til å få dekket denne kostnaden.

Disse medlemmer mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes interesser, sikkerhet og rettigheter. Disse medlemmer mener konkurranseproblematikken er særlig viktig for å sikre forbrukeren varierte og rimelige produkter. Et velfungerende marked med konkurranse mellom

flere aktører og et mangfold av produkter er til det beste for forbrukeren. Disse medlemmer vil understreke forbrukerorganisasjonenes viktige rolle i forhold til å ivareta forbrukerens interesser. Disse medlemmer mener det er viktig at forbrukerbekymring også bringes inn i skolen og vil særlig peke på betydningen av at barn og unge læres opp til en bevisst og kritisk holdning til reklame.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	H
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
231		Barnehager		
	51	Forskning	7 291	17 291 (+10 000)
	60	Driftstilskudd til barnehager	19 677 908	19 029 908 (-648 000)
	61	Investeringsstilskudd	189 600	166 600 (-23 000)
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritets- språklige barn i førskolealder	115 098	125 098 (+10 000)
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler	42 000	34 000 (-8 000)
	65	Skjønnsmidler til barnehager	5 805 706	5 847 706 (+42 000)
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	136 598	116 598 (-20 000)
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd	1 418 000	1 437 000 (+19 000)
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	51 128	48 128 (-3 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	81	Støtteordninger til kontingentbetaling for barn fra ressursvake hjem	0	15 000 (+15 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter	3 114 157	3 014 157 (-100 000)
	61	Tilskuddsordning barnevernsbarn med tiltak i bedrift	0	15 000 (+15 000)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	176 540	170 540 (-6 000)
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	97 149	94 149 (-3 000)
Sum utgifter rammeområde 2			65 187 724	64 487 724 (-700 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	H
Inntekter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 2			1 479 184	1 479 184
				(0)
Sum netto rammeområde 2			63 708 540	63 008 540
				(-700 000)

2.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, viser til Innst. 2 S (2009–2010) og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 63 978,14 mill. kroner på rammeområde 2 familie og forbruker, noe som er 269,6 mill. kroner høyere enn Regjeringens forslag.

Dette medlem vil understreke at trygghet og tid sammen med foreldrene er viktig for barns oppvekstvilkår. Derfor ønsker dette medlem å styrke familien som barnas viktigste fellesskap. Dette medlem viser til barneloven § 30 der det slås fast at foreldrene plikter å gi barnet "omsut og omtanke". Foreldrenes omsorg er hjørnesteinen i en trygg oppvekst.

Dette medlem viser til at familien normalt er barnas viktigste fellesskap og er den arenaen hvor barna lærer å leve sammen med andre, utvikler sosiale ferdigheter og lærer grunnleggende verdier som solidaritet, fellesskap og toleranse. Dette medlem vil derfor arbeide for å gi familiene mer tid, fleksibilitet og valgfrihet til å leve sin hverdag slik familiene selv ønsker. Dette er særlig viktig for småbarnsforeldre. Dette medlem vil derfor innføre fleksiperm med økt foreldrepermisjon som kan benyttes fleksibelt frem til barnet er 10 år, økt engangsstønad og økt kontantstøtte.

Dette medlem vil gi foreldre en reell mulighet til å velge arbeid i eller utenfor hjemmet mens barna er små. Dette medlem viser til at Regjeringen i Soria-Moria II varsler at kontantstøtten skal avvikles for 2-åringer. Dette medlem viser til at det i gjennomsnitt var 18 696 2-åringer som mottok kontantstøtte i 2008. Dette medlem kan ikke se at Regjeringen i budsjettet for 2010 tar høyde for det økte behovet for barnehageplasser som vil oppstå hvis kontantstøtten fjernes for alle 2-åringer. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke kontantstøtten for ettåringer til 3 750 kroner pr. måned med virkning fra 1. juli 2010.

Dette medlem viser videre til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 60 000 kroner fra 1. juli 2010, for å gi foreldre som

ikke har opptjent rettigheter til foreldrepenger bedre mulighet til å bruke tid sammen med barnet den første tiden. Dette medlem viser til at det er høye kostnader ved å adoptere barn fra utlandet, og at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet er ment å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke adopsjonsstøtten med 10 000 kroner fra 1. januar 2010.

Dette medlem viser til at å legge til rette for forpliktende foreldreskap og gode samliv er viktig for trygge oppvekstvilkår. Det er også av stor betydning å legge til rette for godt samarbeid mellom foreldrene etter samlivsbrudd. Dette medlem viser til at familievern har en viktig rolle i å forebygge konflikter i samlivet, samt bidra til å legge til rette for god kontakt mellom foreldre og barn etter et samlivsbrudd. Familievernet er under press, og mange familievernkontorer opplever at de ikke har rom for å prioritere det forebyggende familiearbeidet. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 20 mill. kroner til økt klientbehandling i familievernet. Dette medlem vil videre understreke betydningen av å videreføre et tosporet familievern. Dette medlem mener Kirkens Familievern i den sammenheng må få tilstrekkelige midler til fagutvikling og kompetanseheving for å ivareta særpreget til de diakonale familievernkontorene. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å satse ytterligere 10 mill. kroner på kompetanseheving i familievernet og styrking av Kirkens Familievern.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øremerke midlene til samlivskurset "Godt samliv" for å opprettholde og videreutvikle et likeverdig tilbud om samlivskurs i hele landet. Dette medlem viser til at det er stor etterspørsel etter lokale samlivskurs i regi av frivillige organisasjoner og menigheter. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke de lokale samlivskursene med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Dette medlem mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de

går i privat eller kommunal barnehage. Dette medlem finner det urimelig at de private og kommunale barnehagene forskjellsbehandles. Dette medlem foreslår derfor å fortsette opptrappingen mot likeverdig behandling av de private og kommunale barnehagene og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 75 mill. kroner ekstra til dette formål. Videre foreslås det ytterligere 20 mill. kroner til kompetanseutvikling i barnehagene og rekruttering av førskolelærere. I tillegg vil dette medlem sikre barnehageplass til alle som ønsker det, uavhengig av økonomi. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det på denne bakgrunn foreslås å bevilge 35 mill. kroner øremerket til inntektsgraderte satser for foreldrebetaling i barnehagene.

Dette medlem viser til representantforslag fra Kristelig Folkeparti om en opptrappingsplan for å nå full barnevernsdekning innen 2017, jf. Dokument 8:21 (2009–2010). Dette medlem viser til at mer enn 44 000 barn og unge mottok barnevernstiltak i 2008, noe som utgjør en økning på 3,6 prosent fra 2007. Dette medlem mener det er viktig at staten tilbyr gode og langsiktige rammebetingelser for både private og offentlige institusjoner samt fosterhjem, slik at barna får tett oppfølging og en mest mulig stabil hverdag. Dette medlem viser til at det pr. 31. januar 2009 var 115 barn og unge med vedtak om plassering i fosterhjem som ventet på et fosterhjem, og ytterligere 619 barn og unge var meldt til fosterhjemstjenestene som aktuelle for fosterhjemsplassering. Dette medlem viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 75 mill. kroner for å styrke det statlige barnevernet.

Dette medlem viser til at barnevernlovens formål er å sikre at barn får nødvendig hjelp til rett tid. Riksrevisjonens dokumenterer i Dokument 1 (2009–2010) at 89 prosent av barnevernssakene har en saksbehandlingstid i fylkesnemndene som er lengre enn de fire ukene som er satt som mål i barnevernloven. Dette medlem viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås 15 mill. kroner ekstra til utviklingstiltak i barnevernet, og 10 mill. kroner ekstra til å øke saksbehandlingskapasiteten i fylkesnemndene.

Dette medlem understreker at unge med tiltak etter barnevernloven bør ha rett til tiltak fram til fylte 23 år. Det vil gi dem en lovfestet rettettsmulighet til barnevernet. Dette medlem viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 15 mill. kroner til ettervern av unge mellom 18 og 23 år med tiltak fra barnevernet. Dette medlem viser videre til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 10 mill. kroner til tiltak for utsatte barn og

til oppfølging av barn i fosterhjem. I tillegg ønsker dette medlem å rette opp Regjeringens forslag til kutt samt ytterligere styrke ordningen med storbymidler som går til vanskeligstilte barn og unge og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås en økt bevilgning på 20 mill. kroner til dette formål.

Dette medlem viser til at Regjeringen tidligere har tatt sikte på å overføre ansvaret for de enslige mindreårige asylsøkerne over 15 år til det statlige barnevernet i løpet av 2009, mens overtakelsen nå er utsatt på ubestemt tid. Dette medlem mener barn som kommer til Norge alene er en av de mest sårbare gruppene som finnes i vårt samfunn, og er bekymret for den oppfølgingen denne gruppen får. Dette medlem mener Regjeringen bør komme med en sak til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010 som innebærer at ansvaret for de enslige, mindreårige asylsøkerne over 15 år overføres fra utlendingsmyndighetene til barnevernet fra 1. januar 2011.

Dette medlem viser til at SSB har vedtatt å inkludere seksuell orientering som en bakgrunnsvariabel i de faste levekårsundersøkelsene. Dette medlem merker seg at levekårsundersøkelsen fra 2008 dokumenterer at lesbiske, homofile, bifile og transpersoner er overrepresenterte når det gjelder blant annet psykiske lidelser, selvmordsforsøk og rusmiddelbruk. Dette medlem understreker at det fortsatt er viktig å jobbe aktivt for å bekjempe all diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transpersoner i alle deler av samfunnet.

Dette medlem viser til at likestilling forutsetter at kvinner og menn har like rettigheter og muligheter til å delta i og påvirke samfunnsutviklingen, herunder at det gis lik lønn for arbeid av lik verdi. Dette medlem viser til utredningen fra Like lønnskommisjonen NOU 2008:6 Kjønn og lønn som dokumenterer at kvinners gjennomsnittlige lønnsnivå ligger ca. 15 prosent lavere enn for menn. Dette medlem viser videre til at Likelønnskommissjonen dokumenterer at likelønnsutfordringen er spesielt stor for de kvinnedominerte utdanningsgruppene i offentlig sektor. Lønnsgapet er på 20,5 prosent for denne gruppen, og det er økende. Dette medlem understreker at dette er særlig synlig for kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor i forhold til mannsdominerte yrkesgrupper i privat sektor med tilsvarende utdanning, men at det også er likelønnsutfordringer innenfor de ulike tariffområdene i offentlig sektor.

Dette medlem viser til at Regjeringen i likhet med Likelønnskommissjonen legger til grunn at like lønn krever en innsats på bred front, både fra myndigheter, arbeidslivets parter og andre aktører. Dette medlem viser videre til at like lønn ble behandlet i

lønnsoppjøret i staten i 2009. Dette medlem har merket seg at partene i meklingen ble enige om en protokolltilførsel som sier at det skal opprettes en arbeidsgruppe som skal utarbeide konkrete forslag til tiltak for likelønn i staten, samt gjøre nødvendige undersøkelser og vurderinger for å fremme forslag til tiltak i tilknytning til hovedoppjøret i 2010. Dette medlem støtter dette og imøteser tiltak med særlig fokus på kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor. Dette medlem vil samtidig anmode Regjeringen om å legge fram en forpliktende handlingsplan for likelønn, bidra med tiltak for kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor i tråd med Likelønnskomisjonens anbefalinger, samt komme med et forslag om en likelønnsrett.

Likestilling forutsetter også at både kvinner og menn deltar i omsorgsarbeidet i hjemmet. Dette medlem mener det er viktig for hele familien at alle fedre får mulighet til å ta en del av foreldrepermisjo-

nen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås at alle fedre skal få rett til fedrekvote fra 1. juli 2010, uavhengig av mors yrkesdeltakelse før fødsel.

Dette medlem mener de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige for barns oppvekst. Dette medlem vil derfor øke støtten til disse organisasjonene med 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Dette medlem mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, og mener forbrukerne har rett til beskyttelse mot urimelig adferd fra både offentlige og private leverandører av varer og tjenester. Samtidig er det avgjørende at forbrukerne får veiledning om hvordan de kan handle på en etisk forsvarlig måte. Derfor viser dette medlem til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 1,5 mill. kroner til drift av nettsiden etiskforbruk.no.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster, rammeområde 2

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	KrF
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	120 556	140 556 (+20 000)
	60	Driftstilskudd til barnehager	19 677 908	19 400 908 (-277 000)
	61	Investeringsstilskudd	189 600	181 100 (-8 500)
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler	42 000	39 000 (-3 000)
	65	Skjønnsmidler til barnehager	5 805 706	5 889 206 (+83 500)
830		Foreldreveiledning		
	60	Tilskudd til kommunale samlivskurs	0	9 100 (+9 100)
	70	Tilskudd til lokale samlivskurs	0	10 000 (+10 000)
842		Familievern		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 280	17 280 (+10 000)
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv.	124 107	144 107 (+20 000)
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd	1 418 000	1 488 000 (+70 000)
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	16 677	20 677 (+4 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	KrF
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	118 276	128 276 (+10 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter	36 846	66 846 (+30 000)
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	48 048	58 048 (+10 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter	3 114 157	3 189 157 (+75 000)
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	97 596	102 596 (+5 000)
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	47 078	67 078 (+20 000)
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter	8 644	10 144 (+1 500)
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel	13 351 500	13 386 500 (+35 000)
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	409 500	554 500 (+145 000)
Sum utgifter rammeområde 2			65 187 724	65 457 324 (+269 600)
Inntekter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 2			1 479 184	1 479 184 (0)
Sum netto rammeområde 2			63 708 540	63 978 140 (+269 600)

2.2 Kap. 231 Barnehager

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil framheve at barnehageløftet er det største velferdsløftet i Norge på 30 år.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at barnehagene skal sikre barn en god omsorg og læring, bidra til økt sosial mobilitet i samfunnet og samtidig gi småbarnsforeldre mulighet til et aktivt yrkesliv.

Komiteen viser til at rett til barnehageplass er innført i 2009, og at definisjonen av full barnehagedekning dermed vil være at alle som har rett til plass får det slik lovbestemmelsen fastsetter. Alle barn som

er født før utgangen av august i 2008 har rett til barnehageplass innen utgangen av august i 2009. Komiteen merker seg at kommunene med svært få unntak har klart å innfri retten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, understreker at lovbestemmelsen er en minimumsbestemmelse. Flertallet støtter målet som ble uttrykt i Ot.prp. nr. 52 (2007–2008) Lov om endringer i barnehageloven (rett til plass i barnehage).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å sikre et best mulig barnehage tilbud for alle som ønsker det, og støttet at

det ble lovfestet rett til barnehage for alle barn. Disse medlemmer mener det er urimelig at rettigheten innføres kun for barn som har fylt ett år innen utgangen av august det året det blir søkt om plass. Etter disse medlemmers mening bør rett til plass sikres alle barn fra barnet fyller ett år. En rettighet kan ikke variere etter når på året barnet er født. Disse medlemmer vil i den sammenheng igjen vise til Innst. O. nr. 69 (2007–2008):

"Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at kommunene må foreta løpende opptak hele året, og at foreldre skal være sikret plass hvis barnet har fylt ett år og de har søkt senest fire måneder før de trenger plass. En slik forutsigbar ordning vil sikre at barnet får barnehageplass når begge foreldrene skal tilbake i arbeid."

Komiteen er glad for at Regjeringen fortsatt vil jobbe for å nå målene om lav pris og full barnehagedekning, og er enig i at det nå vil være viktig med innsats for å øke kvaliteten i barnehagene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter vurderingene i Regjeringens forslag om at økt kompetanse hos personalet og mer forskning på barnehager er viktige grep for å øke kvaliteten i barnehagene, og viser til Regjeringens forslag om å øke bevilgningene til kvalitetsfremmende tiltak med 35 mill. kroner.

Den viktigste kvaliteten i barnehagene er de ansatte. Regjeringens forslag til likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager vil være et viktig bidrag til mer likeverdig lønns- og arbeidsvilkår for ansatte.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ber Regjeringen legge føringer for å sikre at finansieringssystemet for likebehandling stimulerer til kvalitetsutvikling, og ikke til økt utbytte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, registrerer at det, på tross av økning, fortsatt gjenstår mye arbeid før målet om 20 prosent mannlige ansatte i barnehagene er oppfylt. Flertallet ønsker likevel å peke på den positive utviklingen ved at nærmere 7 600 menn nå er ansatt i barnehagene, og merker seg at Regjeringen følger opp dette arbeidet både med aktivt rekrutteringsarbeid som nettstedet <http://www.mennibarnehagen.no>, og Handlingsplan for likestilling i barnehage og grunnopplæring i 2008–2010.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil imidlertid understreke at et større innslag med mannlige førskolelærere i seg selv ikke er nok til å bidra til likestilling i barnehagene. Gjennom det pedagogiske opplegget og gjennom barns lek må det legges til rette for å bryte ned de tradisjonelle kjønnsrollemønstrene.

Dette flertallet viser til at antall dispensasjoner fra pedagognormen i barnehagene har økt med om lag 1 000 personer fra 2007 til 2008, men at en del av økningen her kan skyldes innskjerpet praksis når det gjelder å søke om dispensasjon. Dette flertallet mener at andel styrere og pedagogiske ledere uten godkjent førskolelærerutdanning kan gi et mer presist mål for situasjonen når det gjelder mangel på kvalifisert personale i barnehagene. Tallet her viser en positiv utvikling. Andelen styrere og pedagogiske ledere uten godkjent førskolelærerutdanning sank fra 17 prosent i 2007 til 16 prosent i 2008. Videre har andelen ansatte i barnehagen med førskolelærerutdanning økt fra 31,7 prosent i 2007 til 32,9 prosent i 2008. Andelen ansatte med førskolelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning er 36,6 prosent.

Dette flertallet viser til rapporten "Førskolelærere og barnehageansatte" fra Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (2009), hvor det blant annet går fram at stadig flere førskolelærere velger å jobbe i barnehage, og at gjennomsnittsalderen for førskolelærere i barnehagene er forholdsvis lav. Videre viser dette flertallet til den sterke satsingen på nye studieplasser for førskolelærerutdanningen, med opprettelse av 940 nye plasser i 2009.

Dette flertallet mener utviklingen nå tyder på at det kan oppnås balanse i forholdet mellom kravene til førskolelærerutdannede i barnehagene og tilgangen på førskolelærere i løpet av de nærmeste årene. Dette flertallet viser til Regjeringens "Strategi for rekruttering av førskolelærere til barnehagen 2007–2011" som har som mål å bedre rekrutteringen av førskolelærere, slik at man som et minimum vil kunne overholde bestemmelsene i barnehageloven i 2012. Dette flertallet viser for øvrig til at tilgangen til kvalifisert personale er et sentralt tema i St.meld. nr. 41 (2008–2009) Kvalitet i barnehagen.

Dette flertallet merker seg den positive utviklingen som har vært på dette feltet ved at antall uteksaminerte førskolelærere har økt drastisk de siste årene, og at flere også søker seg til utdanningen.

Komiteen støtter også Regjeringens forslag om å holde oppe antallet studieplasser på førskolelærerutdanningen i 2010.

Samtidig vil komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreke at i spørsmålet om å styrke rekrutteringen vil det ikke være mulig å komme forbi lønns- og arbeidsvilkårene for de som arbeider i barnehagene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser også til at Regjeringen har lagt fram tall som viser at andelen deltidsansatte i barnehagesektoren er høy. Dette flertallet understreker at Regjeringen har som mål å bekjempe uønsket deltidsarbeid.

Dette flertallet viser til at øremerkede tilskudd til barnehager skal innlemmes i kommunenes rammetilskudd fra 2011. Dette innebærer en betydelig reform som vil berøre svært mange mennesker, og stille høye krav til kommunene som barnehagemyndighet.

Dette flertallet viser også til at barnehagesektoren omfatter om lag 260 000 barn og over 80 000 ansatte. Nesten halvparten av barna går i ikke-kommunale barnehager. At halvparten av barnehagene er private, innebærer særlige utfordringer når det gjelder å sikre et likeverdig tilbud til barna og likeverdige arbeidsbetingelser for de ansatte.

Dette flertallet viser til at Regjeringen har lagt opp til en femårsplan for innføring av full økonomisk likeverdig behandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager, og redegjort for ambisjoner for høy og jevn kvalitet i barnehagene i St.meld. nr 41 (2008–2009) Kvalitet i barnehagen. Det er avgjørende for kvaliteten på tilbudet at kommunene fra 2011 ivaretar det økonomiske ansvaret for sektoren på en slik måte at barnehagene sikres tilstrekkelige rammer.

Dette flertallet mener det er viktig å sikre kontinuitet i arbeidet med å realisere disse ambisjonene når kommunene overtar finansieringsansvaret for barnehagene i 2011, og ber Regjeringen vurdere alle forutsetninger som må være til stede for å sikre dette i sammenheng med denne overgangen, herunder om tilsynet med barnehagesektoren er tilstrekkelig.

Dette flertallet understreker Regjeringens målsettinger på likelønn. Det er verd å merke seg at arbeidslivet for første gang har fått en klar viljeserklæring fra en regjering på dette spørsmålet, og at Norge nå har en regjering som er villig til å gå i dialog med partene om hvordan man kan få til et særskilt likelønnsloft i offentlig sektor. Det er dette flertallets oppfatning at Regjeringens håndtering av saken vil få betydning også for rekruttering til barnehagesektoren i årene framover.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at Regjeringen fortsatt snakker om å "innfase" likebehandling av offentlige og private barnehager. Fortsatt likestiller de gjeldende forskriftene kostnadsdeknings- og enhetskostnadsprinsippet, og lar kommunene selv velge hvilket prinsipp de vil legge til grunn for utbetaling av støtte til private barnehager. Disse medlemmer mener at det er åpenbart at det kun er enhetskostnadsprinsippet som gir reell likeverdig behandling mellom kommunale og private barnehager. Disse medlemmer er veldig skuffet over at Regjeringen trener den ene bærebjelken i reformen – nemlig likebehandling. Forskjellsbehandling mellom kommunale og private plasser samt forskjeller i hvordan kommuner regner ut tilskudd til private plasser skaper usikkerhet blant de private barnehagene. Dette kan i en del tilfeller føre til at færre nye plasser blir bygget ut, og dårligere kvalitet som følge av usikkerhet om rammevilkårene.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at tidsramme for innfasing av full likebehandling mellom offentlige og private barnehager på fem år er for lang tid og viser til Høyres alternative budsjett og merknader under post 65.

Komiteen understreker betydningen av et godt barnehagetilbud for barns språkutvikling, og vil peke på den positive utviklingen med at flere og flere minoritetsspråklige barn går i barnehage. Komiteen deler Regjeringens mål om fortsatt økning i tallet på minoritetsspråklige barn i barnehage.

I den sammenhengen vil komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, også vise til kap. 651 post 62 i budsjettet til Arbeidsdepartementet der Regjeringen har foreslått å øke støtten til ordninger med gratis kjernetid i barnehagene. Flertallet anser gratis kjernetid som et viktig og godt tiltak for å få flere minoritetsbarn i barnehage.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er opptatt av å sikre et mangfold i barnehagetilbudet og høy kvalitet i den enkelte barnehage. Mangfold etableres gjennom vilje til å slippe til ulike private aktører gjennom å sikre disse rett til offentlig finansiering og likebehandling på linje med kommunale barnehager. Disse medlemmer viser til behandlingen av Ot.prp. nr. 57 (2007–2008) hvor Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslo å lovfeste rett til offentlig finansiering for alle godkjente private barnehager, også for

barnehager som blir godkjent etter at finansieringen av private barnehager overføres til kommunene i 2011 (Innst. O. nr. 103 (2008–2009)).

Disse medlemmer etterlyser derfor forslag fra Regjeringen som styrker kompetansen på barnehagepersonellet, sikrer god rekruttering av kvalifisert personell til barnehagene og økt fokus på etter- og videreutdanning i barnehagesektoren, uavhengig av om barnehagen er offentlig eller privat eid.

På dette grunnlag fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med sak om lovfestet rett til offentlig tilskudd for alle godkjente barnehager også etter overføring til kommunerammen i 2011."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er bekymret over den utvikling vi ser når det gjelder bemanningssituasjonen i barnehagene, særlig hva angår den økte bruken av dispensasjon fra pedagogkravet. Det må være et mål for Regjeringens politikk å sikre at førskolelærere jobber i barnehagene, at det utdannes nok førskolelærere og at det tilrettelegges for like lønns- og arbeidsvilkår i private og kommunale barnehager.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at høy kvalitet på barnehagetilbudet er betinget av kompetente og motiverte ansatte. Høy kvalitet på tilbudet er en forutsetning for at barnehagetilbudet skal være en positiv arena for barn i førskolealder. De siste fire års fokus på utbygging har svekket muligheten for å satse på kvalitet. Utdanningsforbundet har beregnet at det mangler 4 400 førskolelærere. Det betyr at 40 000 barn starter det nye barnehageåret uten førskolelærere. Manglende likebehandling i finansieringen av offentlige og private barnehager bidrar til at ansatte i private barnehager ikke har samme arbeids- og lønnsforhold som ansatte i offentlige barnehager. Det er grunn til å presisere at full likebehandling er viktig for å sikre kvaliteten på barnehagetilbudet.

Disse medlemmer er bekymret over den utvikling vi nå ser i mindre ressurssterke og fattige familier med økte utgifter og forventet lavere arbeidsdeltakelse. En rekke familier har etter innføring av maksprisordningen fått økte utgifter til barnehage. Disse medlemmer mener det er særlig uheldig at barn i ressursvake hjem ikke får anledning til å gå i barnehage på grunn av dårlig økonomi. I en undersøkelse utført av Statistisk sentralbyrå (Rapport 2009/24) fremgår det at kun 24 prosent av de 428 kommunene som var med i undersøkelsen har ordninger med inntektsgradert foreldrebetaling og at

de fleste kommunene har såkalte "flate" betalingssetter. Det må være et mål at alle kommuner etablerer inntektsgradert foreldrebetaling.

Disse medlemmer mener barnehagetilbudet skal være tilpasset familienes behov og være fleksibelt, rimelig og av god kvalitet over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det bevilges 150 mill. kroner til inntektsgradert foreldrebetaling i barnehagene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil sikre barnehageplass til alle som ønsker det, uavhengig av økonomi, og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås 35 mill. kroner øremerket til inntektsgraderte satser for foreldrebetaling i barnehagene. Videre mener dette medlem det er rimelig at barnehageprisene følger inntektsutviklingen i befolkningen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å lønnsjustere maksprisen i barnehagene.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at undersøkelser som er gjennomført de siste årene, tyder på at den sterke veksten i barnehagesektoren ikke har gått på bekostning av kvaliteten i barnehagene. En undersøkelse NOVA gjennomførte i 2008, og som bygger på to tidligere undersøkelser i 2002 og 2004, viser at til tross for sterk utbygging de siste årene har kvaliteten i barnehagene økt på flere områder.

Flertallet viser til at Riksrevisjonen sier i sin rapport til Stortinget (Dokument nr. 3:13 Riksrevisjonens undersøkelse av styring og forvaltning av barnehagetjenestene (2008–2009)):

"På bakgrunn av den omfattende utbyggingen er Riksrevisjonen av den oppfatning at viktige hovedelementer av satsingen for å nå målet om høy kvalitet synes å være ivaretatt på en god måte."

Flertallet viser til St.meld. nr. 41 (2008–2009) Kvalitet i barnehagen, hvor Regjeringen legger frem en gjennomgang av status for barnehagesektoren og en rekke tiltak for økt satsing på kvalitet i barnehagene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det sterke fokuset på rask utbygging av barnehager har gått på bekostning av kvaliteten. Dette viser seg bl.a. i et stadig økende antall som får dispensasjon fra kravet om førskolelærerutdanning. Sett i lys av dette, mener

disse medlemmer at nivået på Regjeringens forslag til kvalitetsutviklingstiltak i barnehagene er for lavt.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det bevilges 20 mill. kroner utover Regjeringens forslag til kompetanseutvikling i barnehagene og rekruttering av førskolelærere.

Post 50 Tilskudd til samisk barnehagetilbud

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at formålet med tilskuddet er å legge til rette for at samiske barn skal få utvikle språket sitt og kulturbakgrunnen sin i barnehagen. Tilskuddet blir forvaltet av Sametinget etter egne forskrifter. Sametinget og Kunnskapsdepartementet har årlige samarbeids- og informasjonsmøter. Flertallet merker seg at Regjeringen viderefører bevilgningene på samme nivå som i 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet kan ikke se at det er riktig at ulike folkegrupper skal ha særtiltak. Alle bør behandles på lik linje innenfor de samme ordningene. Disse medlemmer er av den oppfatning at minoritetsgrupper ikke er tjent med å få særbehandling.

Post 51 Forskning, kan benyttes under post 21

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er opptatt av at man i barnehagepolitikken fatter beslutninger som er kunnskapsbasert. Det er behov for økt kunnskap om barnehagen som omsorgs- og læringsarena. Særlig er det en utfordring at man har forholdsvis lite innsikt i og forskning på hvilke konsekvenser ulike omsorgstilbud i barns tre første leveår har for senere utvikling av ulike egenskaper og kompetanser hos ulike barn.

Disse medlemmer viser til at i arbeidet med et kunnskapsbasert barnehage- og skoletilbud ser det ut til å være en dreining mot en stadig større generell kartlegging av alle barnehagebarns evner og personlige forhold. Resultatene av slike kartlegginger ønskes samlet i lokale og sentrale dataregistre hvor det er mulig å følge hele populasjonen over tid. Dette har store utfordringer knyttet til personvern, både hva angår innhenting og forvaltning av slik type data, og disse medlemmer vil søke å unngå slike omfattende registre, til tross for at dette forenkler forskning og gir tilgang på omfattende datamateriale. Disse

medlemmer ønsker i stedet at innhenting av data til forskning skjer etter de forskningsetiske standarder og lover vi har når det gjelder bruk av personsensitiv informasjon, og at personsensitive data i større grad innhentes etter samtykke og fra et representativt utvalg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre derfor bevilger 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag til det formål å øke kunnskapsgrunnlaget på dette området.

Post 60 Driftstilskudd til barnehager, overslagsbevilgning

Komiteen merker seg at Regjeringen vil øke bevilgningene med om lag 1,5 mrd. kroner. Dette skal legge til rette for mer enn 7 200 nye barnehageplasser

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett og reduserer bevilgningene med 72 mill. kroner som effekt av økt barnehagepris med 200 kroner pr. måned.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og øker makspris-satsen med 200 kroner pr. måned utover Regjeringens forslag. Av dette utgjør nesten halvparten ordinær lønns- og prisjustering. Denne økning må sees i sammenheng med Høyres forslag om inntektsgradert foreldrebetaling og de økte bevilgninger som ligger i Høyres alternative budsjett til dette formål.

Post 63 Tilskudd for tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det er lagt inn 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag for å styrke kompetansen i barnehagen knyttet til språkstimulerende tiltak for barn med annet morsmål.

Post 65 Skjønnsmidler til barnehager

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at barn har krav på et kvalitetsmes-

sig like godt barnehage tilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage. Disse medlemmer synes ikke det er rettferdig at de private og kommunale barnehagene forskjellsbehandles. Disse medlemmer understreker at de private barnehagene skal ha hoveddelen av æren for at vi nærmer oss målet om en barnehageplass til alle som ønsker det.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at en endring av tilskuddssatsen midt i et driftsår, slik det er foreslått for 2010, er uheldig. To ganger tidligere, 1. mai 2004 og 1. august 2005, ble finansieringsgraden av de private barnehagene endret i løpet av driftsåret. Erfaringene er entydig negative. Oppjustering fra 1. august vil bety at hver enkelt kommune med private barnehager må beregne kommunalt driftstilskudd for hver barnehage to ganger i stedet for én. Systemet rundt utmåling av tilskudd til private barnehager er som kjent meget komplisert. En endring av tilskuddssatsen midt i et driftsår vil medføre dobbel ressursbruk – i kommunene, i barnehagene og hos fylkesmennene. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen, Innst. 2 S (2009–2010), der en ber om at lovendringene gjøres gjeldende fra 1. januar og at det settes av 114 mill. kroner til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at siden det ikke er noen sikringsbestemmelse i dag, ligger private barnehager hele tiden på etterskudd med hensyn til finansieringen, sammenlignet med kommunale barnehager. Disse medlemmer ser at lønnsoppgjør pr. 1. mai kompenseres først med 85 prosent etter 20 måneder. Disse medlemmer mener at uten krav til etterberegninger innenfor hvert driftsår, vil likebehandlingen mellom private og kommunale barnehager derfor aldri bli reell.

Disse medlemmer ber Regjeringen i sine meldinger til kommunene om å være klare på at kommunene har ansvaret for alle barn i alle barnehager, og at alle må få de økonomiske ressurser de har krav på.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til økningen i barnehageprisen og som effekt reduseres investeringstilskuddet med 23 mill. kroner i Høyres alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der en foreslår 75 mill. kroner utover Regjeringens forslag til opptrapping av likeverdig behandling av de private og kommunale barnehagene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti merker seg at Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) har satt søkelyset på den statlige finansieringen. KS viser til at det i barnehageforliket ble vedtatt at kommunene skulle videreføre sin finansiering av barnehagene på et "nominelt nivå", og at reformen skulle være statlig fullfinansiert. KS hevder at denne forutsetningen er brutt, og viser blant annet til kostnadsveksten. Disse medlemmer har også merket seg at kommunene i 2002 brukte 3,559 mrd. kroner. I de første årene etterpå brukte kommunene et mindre nominelt beløp, mens det i 2007 og 2008 økte utover nivået i 2002. Disse medlemmer har også merket seg at en rekke kommuner har unnlatt å bruke barnehagemidler på barnehageformål. Det kan derfor være nærliggende å anta at noen kommuner har blitt "overfinansiert", mens andre har fått for lite. Samtidig merker disse medlemmer seg at kostnadsveksten i de kommunale barnehagene har vært 10 prosent høyere siden 2002 enn i samfunnet for øvrig. I tillegg har de kommunale barnehagene hatt en høyere kostnadsvekst enn de private, selv om de private i perioden har innført bedre pensjonsordninger enn tidligere. Disse medlemmer mener derfor at det er liten grunn til å tro at reformen som sådan er underfinansiert, men at det er all grunn til å tro at Regjeringens styring av skjønnsmidlene ikke har truffet riktig.

2.3 Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Komiteen setter pris på at Regjeringen har som mål å effektivisere organisering og drift, og merker seg de tiltak som er gjennomført. Det er viktig at alle offentlige virksomheter bidrar til rasjonell drift, hvor ressursinnsats hele tiden må veies opp mot andre samfunnsbehov.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det har vært en økning i andelen menn i Barne- og likestillingsdepartementet, fra 25 prosent i 2003 til 34 prosent i 2008. Dette flertallet mener det bør være en prioritert oppgave å sikre likestilling og kjønnsbalanse i departementet som har ansvaret for likestillingspolitikken, og at alle departementer bør tilstrebe en rimelig kjønnsbalanse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at det også i år vises i budsjettet til at det moderniseres, effektiviseres og forenkles i departementet. Disse medlemmer mener en nå må forvente en viss effekt av dette, og ikke slik det legges opp til i budsjettet; en økning i antall ansatte og i utgifter. Det fortelles også om nytt IKT-system som skal tas i bruk i 2010. Da må en kunne forvente at det nye systemet vil gi muligheter for besparing og rasjonalisering. Disse medlemmer foreslår for øvrig avvikling av virksomheten på en rekke områder – hvilket vil medføre mindre aktivitet i departementet.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett og reduserer bevilningene under post 1 med 20 mill. kroner.

2.4 Kap. 840 Krisetiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, berømmer Regjeringen for å ha fulgt opp handlingsplanen mot menneskehandel med holdningsarbeid og kampanjer mot sexkjøp, og ber om at dette arbeidet fortsetter med uforminsket styrke.

Tilbud om underlivsundersøkelse

Komiteen viser til at Regjeringens innsats mot kjønnslemlesting er styrket. Prøveordningen med tilbud om samtale og underlivsundersøkelse til alle jenter og kvinner som kommer fra områder hvor kjønnslemlesting ifølge WHO er 30 prosent eller mer, skal fra 2010 gjøres gjeldende på landsbasis.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at kjønnslemlestelse er mishandling og en kriminell handling som må tas svært alvorlig, og at det dermed må iverksettes gode konkrete tiltak for å gjøre noe med situasjonen. Disse medlemmer mener forslagene som ligger til behandling er et riktig skritt på veien. Disse medlemmer mener videre det er nødvendig med flere tiltak.

Disse medlemmer mener det vil være nødvendig å utvide den obligatoriske helseundersøkelsen av barn i 4-årsalderen, med sikte på i større grad å avdekke kjønnslemlestelse. Videre mener disse medlemmer det vil være viktig og nødvendig å øke kompetansen og bevisstgjøringen av barnehagepersonell og skolepersonell knyttet til denne proble-

matikken, slik at de lettere kan avdekke og rapportere om mistanke om kjønnslemlestelse.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å innføre obligatorisk helsekontroll av alle barn i risikogrupperne med formål å avdekke kjønnslemlestelse."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om ansvarliggjøring av foreldre for gjennomført og avdekket kjønnslemlestelse."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om tiltak som sørger for straffeforfølgelse av personer som medvirker til kjønnslemlestelse."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at de yrkesgrupper som omfattes av avvergelsesplikten, ikke bare skal ha plikt til å avverge kjønnslemlestelse, men også ha plikt til å rapportere/annelde dersom kjønnslemlestelse har funnet sted."

"Stortinget ber Regjeringen sørge for utarbeidelse av lettfattelig informasjonsmaterieell til barnehagepersonell og skolepersonell i grunnskolen og videregående skole for hvordan de skal gå frem hvis de mistenker en forestående kjønnslemlestelse, hvis de har mistanke om utført kjønnslemlestelse, eller avdekket lemlestelse."

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til et internasjonalt samarbeid, slik at det kan bli mulig å straffeforfølge brudd på lov mot kjønnslemlestelse, og endre dagens lovverk slik at det blir mulig å straffeforfølge straffbare forhold begått i utlandet også i de tilfeller hvor kjønnslemlestelse ikke er forbudt i det landet den straffbare handlingen blir utført."

Post 60 Tilskudd til krisesentre

Komiteen er glad for kommunenes plikt til å sørge for at et krisesentertilbud nå er lovfestet. Komiteen understreker viktigheten av at krisesentre skal være et gratis lavterskertilbud.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at krisesentrene har blitt lovpålagt og vil påpeke hvor viktig det er at de som trenger krisetiltak får et best mulig tilbud og som er likt over hele landet. Disse medlemmer har merket seg at det er behov for omstillingsmidler i form av engangsbevilgninger. Det er viktig at krisesentertilbudet oppgraderes, og at en får en god standard over hele landet. Samtidig er det viktig at slike omstillingsmidler blir brukt effektivt og målrettet.

Post 61 Tilskudd til incestsentre

Komiteen viser til at det er et mål for Regjeringen å styrke tilbudet til incestutsatte. Komiteen merker seg at evalueringen av incestsentrene vil, sammen med andre faglige innspill, være førende for utviklingen av incestsentrene framover.

2.5 Kap. 841 Samlivsbrudd og konfliktløsning

Komiteen understreker betydningen av at barn på en god måte skal kunne opprettholde nær kontakt med begge foreldre, selv om de bor hver for seg. Godt faglig familievern må være tilpasset den enkelte families behov. Komiteen vil særlig vektlegge et godt helhetlig, forebyggende familiearbeid og et godt samarbeid med barnevern og tilgrensende tjenester. Komiteen vektlegger betydningen av ulike tiltak og tilbud direkte rettet mot familier med spesielle behov.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er tilfreds med at Bufetats ansvar for forvaltning av meklingsordningen ser ut til å fungere bra, og at det er utarbeidet felles rutiner og retningslinjer.

Komiteen er opptatt av at barn som lider under konfliktfylt foreldresamarbeid får tilstrekkelig hjelp, da dette oppleves svært vanskelig for disse barna. Komiteen støtter derfor opp om det forskningsprosjektet som er igangsatt når det gjelder å avdekke forhold som skaper høyt konfliktnivå i delte familier, og ser frem til resultatene når prosjektet er ferdig høsten 2010. Det er mye som tilsier at det er behov for endringer og evalueringer av de saksbehandlingsregler som gjelder i barnefordelingssakene.

Komiteen er tilfreds med at det gjøres løpende vurdering av tiltak som kan bidra til at flere saker blir løst gjennom utenrettslig meklings i regi av familievernkontorene. Komiteen vil særlig fremheve behovet for økt kompetanse når det gjelder meklings i særlig konfliktfylte saker og støtter opp om prosjektet i regi av Universitetet i Oslo, som har som mål å utvikle metoder for slik meklings.

Post 70 Tilskudd til samlivstiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at mange samlivskurs kan være gode tilbud til par som trenger det. Samtidig er det vanskelig å se at de lokale kurs gir tilstrekkelig effekt i forhold til ressursinnsatsen. Disse med-

lemmer merker seg at Regjeringen endelig har fulgt opp det Fremskrittspartiet har bemerket i tidligere budsjett, og at bevilgningen dermed reduseres.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser at tilskuddet til lokale samlivskurs og utviklingstiltak er foreslått redusert med 2 mill. kroner i Regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke de lokale samlivskursene i regi av frivillige organisasjoner og menigheter med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

2.6 Kap. 842 Familievern

Komiteen er tilfreds med at det i 2008 ble prioritert å bruke ressurser på kompetansetiltak som videreutdanning og spesialisering ved familievernkontorene, og for å sikre god kompetanse på tilbud til familier med voldsproblematikk, minoritetsetniske familier og styrking av menns rolle og ansvar i familien.

Komiteen deler også Regjeringens strategi når det gjelder å sikre at familievernkontorene i større grad kan tilpasse sine tjenester til menn som opplever samlivsbrudd, konflikt i forhold til omsorg for barn og kunnskap om oppdrager- og omsorgsrollen til menn.

Komiteen ser behovet for at det er et utstrakt samarbeid tverretattlig på lokalt nivå og vil understreke betydningen av at slikt arbeid videreføres.

Komiteen merker seg at det er en nedgang i gjennomføringen av samlivskurset "Godt samliv!" sammenliknet med året før.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øremerke midlene til samlivskurset "Godt samliv" for å opprettholde og videreutvikle et likeverdig tilbud om samlivskurs i hele landet.

Komiteen ser behovet for kompetanseløft på enkelte områder på grunn av endringer i samlivsformer og familiemønstre.

Komiteen ser positivt på at Bufetat tar sikte på å nå ut til befolkningen med nettbasert informasjon om samlivs- og familiespørsmål.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at en rekke oppgaver løses best av private, frivillige organisasjoner. Mange slike organisasjoner har et verdigrunnlag som er et godt fundament for å løse nettopp de oppgaver de tar sikte på. Disse medlemmer mener at enhver økning på dette kapittel må gå til Kirkens

familieverntjeneste, ikke til et tungrodd og byråkratisk offentlig apparat.

Post 70 Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at et forpliktende foreldreskap og et godt samarbeid mellom foreldrene, også etter samlivsbrudd, er avgjørende for barns oppvekst. Disse medlemmer vil understreke betydningen av å videreføre et tosporet familievern. Disse medlemmer mener Kirkens Familievern i den sammenheng må få tilstrekkelige midler til fagutvikling og kompetanseheving for å ivareta særpreget til de diakonale familievernkantorene.

Disse medlemmer viser til at familievernet har en viktig rolle i å forebygge konflikter i samlivet, samt bidra til å legge til rette for god kontakt mellom foreldre og barn etter et samlivsbrudd. Familievernet er under press, og mange familievernkantorer opplever at de ikke har rom for å prioritere det forebyggende familiearbeidet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti foreslår derfor i Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett å satse ytterligere 10 mill. kroner på kompetanseheving i familievernet og styrking av Kirkens Familievern.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 20 mill. kroner til familievernet til økt klientbehandling.

2.7 Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 849.

2.8 Kap. 844 Kontantstøtte

Komiteen mener det er viktig at det føres en familiepolitikk som er tilpasset familiens ønsker og behov, og som legger til rette for at begge foreldre har mulighet til å kombinere omsorg og arbeid.

Komiteen viser til at kontantstøtten videreføres uten endringer for ett- og toåringer i 2010.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil videre vise til regjeringsplattformen, der man sier følgende:

"Regjeringen vil: målrette og styrke en ordning med kontantstøtte til ettåringer. Vesentlige endringer i kontantstøtteordningen vil bli varslet i god tid."

Videre viser flertallet til at 8 075 færre barn mottok kontantstøtte i 2008 enn i 2007, fortrinnsvis på bakgrunn av at flere fikk barnehageplass. Slik vil kontantstøtten kunne forventes å bli mindre brukt etter at retten til barnehageplass er innført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at kontantstøtten har vist gjennom evaluering at den har vært vellykket og gitt resultater for de familiene som har gjort seg nytte av ordningen.

Regjeringen foreslår at kontantstøtten videreføres nominelt fra 2009, noe som betyr en reduksjon tilsvarende pris- og kostnadsveksten. Disse medlemmer vil ta avstand fra de signaler Regjeringen har signalisert i Soria Moria II om å redusere kontantstøtten. Dette rammer foreldre som ønsker en mulighet til å være sammen med barna sine i en periode av barnas liv som for foreldrene er svært sentrale. Disse medlemmer vil understreke at i tillegg frarøver også Regjeringen foreldre med liten inntekt muligheten til valgfrihet. I realiteten betyr dette at nok en gang har Regjeringen prioritert foreldre med middels eller høy inntekt, og samtidig sagt at reell valgfrihet kun er for de rike.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti påpeker viktigheten av å ha forutsigbare rammer også for foreldre som skal planlegge sin hverdag. Det er svært vanskelig hvis Regjeringen kutter i kontantstøtten på en slik måte at mange foreldre ikke har mulighet til å velge seg tid sammen med barna sine. Disse medlemmer vil advare sterkt mot at barnehager blir oppfattet som obligatoriske. Disse medlemmer vil understreke at en svekking av kontantstøtteordningen vil gi barn dårligere omsorgsvilkår siden familienes valgfrihet reduseres.

Disse medlemmer vil understreke at trygghet og tid til familieliv er viktig for barns oppvekstsvilkår. Derfor ønsker disse medlemmer å styrke

familien som barnas viktigste fellesskap. Disse medlemmer vil også gi foreldre en reell mulighet til å velge arbeid i eller utenfor hjemmet mens barna er små.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i Soria-Moria II varsler at kontantstøtten skal avvikles for 2-åringer. Disse medlemmer viser til at det i gjennomsnitt var 18 696 2-åringer som mottok kontantstøtte i 2008. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen i budsjettproposisjonen ikke gir noen signaler om at de planlegger utbygging for å dekke det økte behovet for barnehageplasser som vil oppstå når kontantstøtten fjernes for alle 2-åringer.

Disse medlemmer vil understreke at trygghet og tid er viktig for barns oppvekstvilkår. Derfor ønsker disse medlemmer å styrke familien som barnas viktigste fellesskap. Familien er en svært viktig tradisjons- og kulturbærer i samfunnet og bør styrkes fremfor at det offentlige i stadig større grad tar avgjørelser som griper inn i den private sfære. Disse medlemmer vil også gi foreldrene en reell valgmulighet til å prioritere arbeid i eller utenfor hjemmet mens barna er små.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å bevilge 160 mill. kroner til en utvidelse av kontantstøtten med en måned.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til effekter av en økning i barnehageprisen og øker tilskuddet til kontantstøtten med 19 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke kontantstøtten til 3 750 kroner pr. måned for ettåringer, med virkning fra 1. juli 2010.

2.9 Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at barnetrygden er en universell støtteordning til å forsørge barn, og at Regjeringens budsjettforslag ikke legger opp til endringer i satsene eller utformingen av ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at barnetrygd er en universell støtteordning til å forsørge barn, men vil påpeke at satsene i den ordinære barnetrygden ikke har vært prisjusterte på ca. 13 år. Manglende pris- og kostnadskompensasjon innebærer en reell nedgang i verdien av den utbetalte barnetrygden, noe disse medlemmer finner svært uheldig. Disse medlemmer foreslår derfor pris- og kostnadsjustering, med halvt års virkning fra 1. juli 2010.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

2.10 Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke betydningen av forskning for å få et bredt kunnskapsgrunnlag for familie- og likestillingspolitikken. Flertallet gir sin tilslutning til at Regjeringen i 2010 vil fortsette arbeidet for likestilling mellom kvinner og menn på alle samfunnsområder, forebygge og hindre diskriminering av personer på grunnlag av kjønn, seksuell orientering eller etnisk bakgrunn, samt være pådriver for et mer likestillings- og familievennlig arbeidsliv.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til utredningen fra Likelønnskommissjonen NOU 2008:6 Kjønn og lønn som dokumenterer at kvinners gjennomsnittlige lønnsnivå ligger ca. 15 prosent lavere enn for menn. Dette flertallet viser videre til at Likelønnskommissjonen dokumenterer at likelønnsutfordringen er spesielt stor for de kvinnedominerte utdanningsgruppene i offentlig sektor. Lønnsgapet er på 20,5 prosent for denne gruppen, og det er økende. Dette flertallet understreker at dette er særlig synlig for kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor i forhold til mannsdominerte yrkesgrupper i privat sektor med tilsvarende utdanning, men at det også er likelønnsutfordringer innenfor de ulike tariffområdene i offentlig sektor.

Dette flertallet viser til at Regjeringen i likhet med Likelønnskommissjonen legger til grunn at likelønn krever en innsats på bred front, både fra myndigheter, arbeidslivets parter og andre aktører. Dette flertallet viser videre til at likelønn ble behandlet i lønnsoppgjøret i staten i 2009. Dette flertallet har merket seg at partene i meklingen ble enige om en protokolltilførsel som sier at det skal opprettes en arbeidsgruppe som skal utarbeide konkrete forslag til tiltak for likelønn i staten, samt gjøre nødvendige undersøkelser og vurderinger for å fremme forslag til tiltak i tilknytning til hovedoppgjøret i 2010. Dette flertallet støtter dette og imøteser tiltak med særlig fokus på kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at likelønn og utjevning av lønnsforskjeller er viktige mål for inntektspolitikken. For å oppnå resultater på dette området må partene i arbeidslivet komme til enighet om hvilke yrkesgrupper som skal prioriteres, og det må

være enighet om at nye relative lønnsforhold ikke skal utløse kompensasjonskrav fra andre grupper.

Flertallet har merket seg at på dette grunnlag er Regjeringen beredt til å gå inn i en dialog med partene om likelønn. Regjeringen vil be partene avklare om det er grunnlag for et særskilt likelønnsloft i offentlig sektor, samt utarbeide et forslag til hvilke grupper som skal omfattes av dette. Videre må partene utforme nødvendige og tilstrekkelige mekanismer for å oppnå en varig utjamning og for at en slik utjamning kan skje innenfor ansvarlige rammer i det enkelte lønnsoppgjør, slik at det norske systemet for lønnsdannelse ikke svekkes.

Flertallet viser videre til at Regjeringen legger til grunn at partene gir likelønsspørsmålet det nødvendige fokus i de kommende tariffforhandlingene også i privat sektor.

Flertallet vil understreke at avhengig av hvor langt partene har kommet i dette arbeidet, er Regjeringen innstilt på å gå inn i en nærmere dialog om likelønsspørsmålet allerede i forbindelse med tariffoppgjøret 2010.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at staten og/eller kommunene er arbeidsgiver for de aller fleste innen de såkalte kvinnedominerte lavtlønnsyrkene. I mange år har den til enhver tid sittende regjering argumentert med at det er partenes ansvar å fremforhandle lønns- og arbeidsbetingelser, og dermed unnlatt å forholde seg til at disse yrkesgruppene gjennom flere år har sakkert akterut i lønnsutviklingen i samfunnet.

Samtidig registrerer disse medlemmer en utvikling hvor det blir stadig mer krevende å rekruttere personell til disse svært samfunnsviktige oppgavene.

Disse medlemmer viser videre til en rapport fra Fafo nr. 395, "Deltid: Bidrag eller hemsko for fornyelse av pleie- og omsorgssektoren?", hvor det kommer frem at en rekke ansatte innenfor helse-/pleiesektoren ønsket en høyere stillingsbrøk/heltidsstilling.

Disse medlemmer viser til Dokument nr. 8:99 (2008–2009) representantforslag fra Siv Jensen om sikring av økt lønn i kvinnedominerte lavtlønnsyrker og endringer i arbeidstidsbestemmelsen.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Innst. 15 S (2009–2010) fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, der følgende forslag ble fremmet:

"Stortinget ber Regjeringen i forlengelsen av lønnsoppgjøret for 2010 iverksette tiltak som sikrer et lønnsloft for de kvinnedominerte lavtlønnsyrkene i offentlig sektor, som følge av dette sikre at kommunene blir økonomisk kompensert for et slikt lønnsloft."

"Stortinget ber Regjeringen i forlengelsen av lønnsoppgjøret for 2010 iverksette tiltak som sikrer en bedre utnyttelse av arbeidskraftsressursene innenfor de kvinnedominerte lavtlønnsyrkene, med sikte på å redusere omfanget av brøkstillinger og øke omfanget av heltidsstillinger."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at Likelønnskommisjonen under ledelse av Anne Enger i februar 2008 la frem NOU 2008:6 Kjønn og lønn. Disse medlemmer viser til at en sentral del av Likelønnskommisjonens mandat var å analysere årsakene til lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. I sammendraget i NOU 2008:6 trekkes det følgende hovedkonklusjon:

"Analyser av betydningen av utdanning og stillingsnivå, viser at det er størst lønns-gap innen grupper med høyere utdanning og i ledende stillinger. Generelt er lønns-gapet mellom kvinner og menn større innen høylønnsgrupper, enn blant ufaglærte og lavlønnsgrupper.

Analysene viser at den viktigste grunnen til lønns-gapet mellom kvinner og menn er at kvinner og menn arbeider innen hver sine sektorer, bedrifter, yrker og stillinger. Kvinner dominerer innenfor offentlig sektor og særlig innenfor undervisning og helse. Menn arbeider i større grad innenfor privat sektor og tekniske yrker. Lønnsforskjellene mellom kvinner og menn er større i privat sektor enn i offentlig sektor. Samtidig ser vi at lønnsnivået, særlig for utdanningsgrupper, er høyere i privat sektor enn i offentlig sektor. De mange kvinnene med høy utdanning i staten, helseforetakene, skoleverket og kommunene, har derfor lavere lønnsnivå enn grupper med samme utdanningsnivå i privat sektor.

Hovedkonklusjonen er at arbeidsmarkedet er kjønnsdelt og at lønns-gapet følger denne delingen. Det gjør blant annet at problemet likelønn blir et spørsmål om lønnsnivået i kvinneyrker, for både kvinner og menn."

Utvalget har ikke samlet seg om en anbefaling, men er langt på vei enige i analysen. Colbjørnsen som utgjør mindretallet i utvalget slår også fast at:

"Praktiseringen av frontfagsmodellen på 1980- og 90-tallet har også ført til at særlig kvinner med høyere utdanning i offentlige virksomheter har hatt en svak lønnsutvikling sammenliknet med mange andre yrker."

Disse medlemmer slutter seg til denne analysen og dermed at en hovedutfordring er et kjønnsdelt arbeidsmarked, der utdanningsgruppene i offentlig sektor har blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

Disse medlemmer mener at det er dette som gjør arbeidet med oppfølgingen av Likelønnskommisjonens arbeid til et klart politisk ansvar, som ikke bare kan overlates til partene i arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til at Likelønnskommisjonen dokumenterer at likelønnsutfordringen

er særlig uttalt for de kvinnedominerte utdanningsgruppene i offentlig sektor. Lønnsgapet er på 20,5 prosent for denne gruppen, og det er økende. Disse medlemmer viser til at utdanningsgruppene i offentlig sektor er de yrker der det vil være et stort behov for rekruttering i årene fremover. Beregninger fra Utdanningsforbundet viser at det mangles 5 700 lærere i skolen i dag, og Kunnskapsdepartementet har selv beregnet at det trengs i overkant av 7 000 nye lærere frem mot 2020, hvis alle faktorer holdes konstant (ingen timetallsutvidelse).

Disse medlemmer viser videre til at Helse- og sosialdepartementet mener det er behov for å utdanne 4 500 helsefagarbeidere hvert år de neste årene. Om ikke nedgangen i søkermassen snus, kan situasjonen bli enda mer dramatisk enn tidligere fryktet. Det mest pessimistiske scenario gir 40 000 årsverk i manko i 2030, viser nye beregninger fra SSB. For sykepleiere isolert vil tallet være 7 700 innen 2020, men da er det ikke tatt hensyn til den kvalitetsforbedringen vi legger til grunn i kommunehelsetjenesten.

Disse medlemmer mener at utdanning skal lønne seg. Hovedutfordringen i helsevesenet og skolen er å styrke kompetansen. Kompetanse er kvalitet. Pasienter med behov for omsorg og barna i barnehagene og skolen har krav på kompetente sykepleiere, kompetente førskolelærere og kompetente lærere.

Disse medlemmer mener at rekruttering til sykepleierutdannelsen og lærerutdannelsen er en av hovedutfordringene i årene fremover. Det må være en målsetting at de mest motiverte og dedikerte ungdommene skal søke til disse utdannelsene. Da må de kunne forvente en lønn på nivå med dem som tar like lange utdannelser. Norge har relativt sett det laveste lønnsnivå av alle OECD-landene når det gjelder utdanningsgruppene i offentlig sektor.

Mangelen på sykepleiere, lærere og førskolelærere er den største trusselen mot tilgangen på velferdstjenestene og kvaliteten på tilbudet de neste tiårene.

Disse medlemmer mener derfor at det må etableres en kompetansepott i oppgjørene i offentlig sektor i årene fremover som fører til et lønnsloft for utdanningsgruppene. Denne potten må være utenfor de ordinære rammene for lønnsoppgjøret. Disse medlemmer mener at en slik strategi innebærer at det er nødvendig med et samarbeid mellom staten og kommunesektoren, slik at kommunesektorens andel av dette blir kompensert av staten.

Disse medlemmer mener at skal en over tid hindre at lønnsoppgjørene igjen fører til nye skillelinjer mellom utdanningsgruppene i offentlig og privat sektor, vil det være fornuftig om partene i arbeidslivet også legger opp til større andel av tilleggene i de lokale oppgjørene.

Disse medlemmer mener at disse nødvendige tiltakene for å løfte utdanningsgruppene i offentlig sektor ikke kan overlates til partene alene, og at Regjeringen må ta et politisk ansvar for å sikre kvaliteten på offentlige tjenester.

Disse medlemmer viser til at hvis man fortsetter å prioritere lavtlønnsyrkene med den definisjonen som tradisjonelt har vært gitt av disse, det vil si 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn pr. i dag (kr 319 000), vil dette ikke gi noe lønnsloft til sykepleiere, førskolelærere, lærere og de andre utdanningsgruppene i offentlig sektor. Som Like lønnskommisjonen slår fast, er det i disse gruppene at lønnsforskjellene er størst.

Disse medlemmer viser til at problemet med likelønnsattsingen de siste 20–30 årene er at det har vært satt likhetstegn mellom likelønn og lavtlønn. Rikslønnsnemnda fastslo allerede i 1998 at lavtlønnsoppgjør ikke er egnet til å utjevne verdsettingsdiskrimineringen som de kvinnedominerte utdanningsgruppene rammes av. Dette er på ny fastsatt av Like lønnskommisjonen. Disse medlemmer viser til at det også er dokumentert at offentlig sektor er lønnsledende i forhold til privat sektor for ufaglærte arbeidstakere med lav utdanning og arbeidstakere med kort yrkeserfaring. ("Er kommunesektoren og/eller staten lønnsledende?" Frischsenteret og PriceWaterhouse Coopers 2008.)

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at utdanningsgruppene må prioriteres foran lavinntektsgruppen i oppgjørene i offentlig sektor.

Disse medlemmer viser til Høyres forslag i finansinnstillingen med følgende ordlyd:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak for Stortinget om videre oppfølging av Like lønnskommisjonens anbefalinger med etablering av en kompetansepott for å heve lønnen for utdanningsgruppene i offentlig sektor."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil anmode Regjeringen om å legge fram en forpliktende handlingsplan for likelønn.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en forpliktende plan for likelønn."

"Stortinget ber Regjeringen bidra med tiltak for kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor, i tråd med Like lønnskommisjonens anbefalinger."

Dette medlem viser til at likestilling forutsetter at kvinner og menn har like rettigheter og mulig-

heter til å delta i og påvirke samfunnsutviklingen, herunder at det gis lik lønn for arbeid av lik verdi. Det er viktig at Regjeringen bidrar med midler til å realisere dette.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en likelønnsrett."

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 849.

Disse medlemmer ønsker å avvikle likestillingsforskning under denne posten. De prosjekter som er bundet opp utover 2009, fullføres.

Post 50 Forskning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 849.

Disse medlemmer ønsker å avvikle likestillingsforskning under denne posten. De prosjekter som er bundet opp utover 2006, fullføres.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 849.

Disse medlemmer ønsker å avvikle likestillingsarbeidet under denne posten.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til det arbeidet Harry Benjamin ressurscenter gjør for mennesker med problemer knyttet til kjønnsidentitet. Dette medlem mener organisasjonen bør få økte ressurser, særlig til likemannsarbeid.

Post 72 Tiltak for lesbiske og homofile

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 849.

Disse medlemmer foreslår betydelige reduksjoner innenfor denne posten. Disse medlemmer mener at det ikke er en offentlig oppgave verken å drive med likestillingsarbeid eller tiltak for særinteressegrupper slik som lesbiske og homofile. Disse medlemmer mener det er feil å opprette selektive tiltak for friske og arbeidsføre voksne mennesker kun på basis av deres seksuelle legning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at SSB vedtok i 2008 å ta inn seksuell orientering som en bakgrunnsvariabel i de faste levekårsundersøkelsene. Flertallet merker seg at levekårsundersøkelsen dokumenterer at lesbiske, homofile, bifile og transpersoner er overrepresentert når det gjelder blant annet psykiske lidelser, selvmordsforsøk og rusmiddelbruk. Flertallet understreker at det er viktig å jobbe aktivt for å bekjempe all diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transpersoner i alle deler av samfunnet. Flertallet støtter derfor Regjeringens budsjettforslag.

2.11 Kap. 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til ombudets mål og strategier for 2010. Flertallet understreker viktigheten av et ombud som arbeider proaktivt i kampen mot all diskriminering i samfunnet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at blant Likestillings- og diskrimineringsombudets 47 ansatte er 29 prosent menn og 71 prosent kvinner. Dette flertallet mener det er uheldig med en så skjev kjønnsbalanse i ombudet, og målet bør være å ha en rimelig kjønnsbalanse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, har merket seg det likestillings- og mangfoldsarbeidet som gjøres ved KUN, Senter for kunnskap og likestilling, Likestillingssenteret og Reform – ressurscenter for menn regionalt, nasjonalt

og internasjonalt. Flertallet mener det er viktig med kunnskapsmiljøer som jobber med praktisk likestillings- og mangfoldsarbeid og som er pådrivere i forhold til dette arbeidet. Flertallet imøteser den varslede evalueringen av arbeidet ved de regionale likestillings- og mangfoldssentrene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at statlig politikk innenfor likestillings- og diskrimineringsarbeidet er et stort feilgrep. På sikt bør de nåværende virksomhetene reduseres eller avvikles. Det er altså disse medlemmers syn at bevilgningene til dette formål skal avvikles. Disse medlemmer mener dagens offentlige arbeid mot diskriminering og for likestilling føres på feil grunnlag. Disse medlemmer finner det ikke rimelig at noen skal ha krav på spesielle tiltak og særlig beskyttelse av lov og/eller ombud kun basert på kjønn, rase eller seksuelle preferanser. Fremskrittspartiet tar altså avstand fra at det offentlige skal bruke store ressurser på å ivareta friske voksne, intelligente, og i mange tilfeller velutdannede menneskers rettigheter. Disse medlemmer har full tiltro til menneskenes egen evne til å klare dette, tiltro til at kvinner og menn kjenner sine behov og rettigheter, og tiltro til at de selv kan ivareta disse gjennom det generelle lovverk som gjelder for alle i landet. All annen tankegang er etter disse medlemmers syn en krenkelse av det enkelte individs integritet og evne til å ta egne beslutninger.

At det er betydelige krefter i det norske samfunn som ønsker å videreføre gårldagens likestillingspolitikk, bekreftes ikke minst ved at mange fortsatt har en ufravikelig tro på kjønnskvolter. Disse medlemmer mener et individ som har fått et arbeid eller en posisjon på grunn av sitt kjønn og ikke på grunn av sine kvalifikasjoner, nedvurderes både av samfunnet og seg selv. Disse medlemmer mener at likestillingsarbeid i offentlig regi bør avvikles. Det forutsettes selvfølgelig at avviklingen skjer i tråd med arbeidsmiljølovens og tjenestemannslovens regler.

Disse medlemmer foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet, og endring av likestillingsloven slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven."

Post 50 Basisbevilgning

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behandling av sak om lov om endringer i diskrimineringsombudsloven, markedsføringsloven og barneombudsloven (Ot.prp. nr. 74 (2008–2009)) hvor

Høyre og Venstre i innstillingen (Innst. O. nr. 70 (2008–2009)) fremmet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å sette i gang en helhetlig gjennomgang av de ulike ombudene og tilsynene med tanke på å omgjøre enkelte av ombudene til tilsynsorganer."

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett og reduserer bevilgningene med 3 mill. kroner.

2.12 Kap. 850 Barneombudet

Komiteen viser til Regjeringens redegjørelse for Barneombudets arbeid og merker seg målene og strategiene ombudet vil prioritere i 2010. Komiteen er tilfreds med disse. Komiteen vil peke på Barneombudets viktige rolle i å fremme barns interesser overfor det offentlige og det private, samt å følge med i utviklingen av barns oppvekstkår. Komiteen mener det er spesielt viktig at Barneombudet bidrar til å sikre at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barns rettigheter. Komiteen vil understreke Barneombudets frie og selvstendige rolle. Det er viktig for ombudets integritet og tillit at uttalelser gis på et godt faglig grunnlag.

2.13 Kap. 852 Adopsjonsstøtte

Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet

Komiteen viser til at det er høye kostnader knyttet til adopsjon fra utlandet. Komiteen viser videre til at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet er ment å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Komiteen vil understreke at dette utjevningstiltaket er svært viktig. Komiteen har merket seg at ordningen med tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet prisjusteres og dermed vil utgjøre 41 280 kroner pr. barn i 2010.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det er høye kostnader ved å adoptere barn fra utlandet, og at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet er ment å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke adopsjonsstøtten med 10 000 kroner fra 1. januar 2010.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen trappe opp adopsjonsstøtten til 2 G i løpet av stortingsperioden."

2.14 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Komiteen har merket seg at fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker får eget budsjettkapittel i forbindelse med at fylkesnemndene i 2010 blir skilt ut som egen etat – med økonomi- og resultatstyring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at administrasjonen av etaten skal ledes av en direktør. Direktøren skal lede den nye etaten sammen med regiondirektørene.

Komiteen vil understreke at den nye etaten må holde antall ansatte på et minimum. Den sentrale etaten skal ha en koordinerende rolle.

Komiteen viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener i utgangspunktet at fylkesnemndene bør legges ned, og oppgavene overføres til det ordinære rettssystemet. Samtidig mener disse medlemmer at administrasjonen av fylkesnemndene er altfor kostnadskrevenende og at det må effektiviseres.

Disse medlemmer viser for øvrig til Framskrittspartiets merknader og forslag i innstilling fra justiskomiteen, om påplussinger på kap. 410 Tingretene og lagmannsrettene, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at ifølge barnevernloven § 7-1 skal forhandlingsmøte i fylkesnemndene holdes så snart som mulig, og helst innen fire uker etter at saken er meldt til fylkesnemnda. Tall fra andre tertial 2009 viser at saksbehandlingstiden er på 55 dager. Det har vært en jevn vekst i innkomne saker, og veksten var på hele 12 prosent i 2008.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 10 mill. kroner til å øke saksbehandlingskapasiteten i fylkesnemndene.

2.15 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Komiteen har merket seg at antallet barn som får hjelp gjennom barnevernet, øker. Dette gir barnevernet store utfordringer, både når det gjelder å finne riktige tiltak og når det gjelder økonomi. Komiteen viser til at Regjeringen vil legge stor vekt på at barnevernet skal ha god kapasitet og høy kompetanse – både når det gjelder barnevern og adopsjon. I til-

legg skal man sikre rettsikkerheten og ha god kvalitet i forbindelse med saksbehandlingen. Komiteen vil understreke at forebyggende innsats og tidlig hjelp til utsatte barn, unge og familiene deres, er viktig for å kunne gi et best mulig tilbud. Komiteen mener også at Regjeringen har rett når den sier at et helhetlig tilbud til denne gruppen er svært viktig.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at mange barn har behov for hjelp fra det offentlige for å få en trygg oppvekst. Disse medlemmer viser til at mer enn 44 000 barn og unge mottok barnevernstiltak i 2008, noe som utgjør en økning på 3,6 prosent fra 2007. Disse medlemmer viser til at fylkesmennene fører tilsyn med barnevernstjenesten i kommunene. Tilsynsrapportene tyder på at mange saker som burde blitt undersøkt, isteden er blitt lagt til side. Det samme inntrykket gir rapporten fra Riksrevisjonens årlige revisjon av statsforvaltningen (Dokument 1(2009–2010)). Disse medlemmer viser videre til at rapporteringer fra kommunene til fylkesmennene viser at kommunene pr. 31. desember 2008 manglet tilsynsførere til 680 barn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at departementet i 2010 vil sette i gang et eget forskningsprosjekt knyttet til henleggelse av meldinger. Blant annet er det behov for større kunnskap om hvorfor det kan synes som at for mange bekymringsmeldinger henlegges uten at de går videre til undersøkelse. At for mange saker henlegges kan også ha sin årsak i ressursituasjonen.

Flertallet vil også vise til at veksten i de frie inntektene i 2010 legger til rette for en styrking av det kommunale barnevernet med 400 årsverk. Flertallet vil peke på at ressursbruken i det kommunale barnevernet varierer fra kommune til kommune. Selv om midlene blir tildelt kommunene gjennom de frie inntektene, forventer flertallet at midler tilsvarende 400 nye årsverk blir brukt til å styrke det kommunale barnevernet i 2010.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at i 1998 ble barnevernloven endret slik at barnevernet har plikt til å vurdere om det er behov for ettervern etter fylte 18 år. I 2009 ble barnevernloven endret slik at barnevernstjenesten nå også har plikt til å begrunne, dersom tilbud om ettervern ikke gis unge voksne over 18 år. Disse medlemmer viser til at på tross av dette er det fortsatt en del som ikke får ettervern, og at Landsforeningen for barnevern barn

etterlyser en sterkere lovregulering. Disse medlemmer mener derfor at unge med tiltak etter barnevernloven bør ha rett til tiltak fram til fylte 23 år. Det vil gi dem en lovfestet rettrettighet til barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behandlingen av representantforslag om ettervern Dokument nr. 8:14 (2007–2008) og viser til innstillingen hvor Høyre foreslår at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med sak om ettervern for barnevernsbarn, hvor det redegjøres for samordning mellom barnevernlov og sosialtjenestelov, hva en slik rettighet vil kunne omfatte, hvilket virksomhetsområde i kommunen som skal forvalte denne rettighet, iverksette nødvendige tiltak og følge opp at tiltakene er i samsvar med denne rettighet. Disse medlemmer mener en slik samordning ikke er ivaretatt i tilstrekkelig grad med den lovendring som ble vedtatt våren 2009 (Ot.prp. nr. 69 (2008–2009), jf. Innst. O. nr. 121 (2008–2009)). Innføring av en plikt til å begrunne at ettervern ikke blir gitt, må ikke avskjære mulighet for å søke om ettervern på et senere tidspunkt, men før fylte 23 år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Stortinget de senere årene har bevilget midler til tiltak for at barn som vokser opp med rusbelastning i hjemmet skal kunne sees og hjelpes. Disse medlemmer registrerer at arbeidet likevel ikke har kommet langt nok, og at mange barn og unge fremdeles lever i en hverdag fylt av usikkerhet på grunn av foreldrenes forhold til alkohol, narkotika og medikamenter.

Disse medlemmer mener at det er uholdbart at barn i enkelte tilfeller opplever å sitte hjemme og vente på at en forelder skal komme hjem, uten å vite at forelderen er innlagt på sykehus. Disse medlemmer mener at ved innleggelse eller akuttmottagelse av pasient, der rusmidler er en hovedfaktor i sykehusoppholdet, bør pasientens nærmeste familie informeres. På denne måten vil man med en gang få informasjon om det er barn involvert i situasjonen, slik at en kan sette i gang strakstiltak med sikte på et hjelpetilbud for både barna og familien i sin helhet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til representantforslag om en opptrappingsplan for å nå målet om full barnevernsdekning innen 2017, jf. Dokument 8:21 S (2009–2010).

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås 15 mill. kroner ekstra til utviklingstiltak i barnevernet.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 15 mill. kroner til ettervern av unge mellom 18 og 23 år med tiltak fra barnevernet.

Post 64 Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at Regjeringen åpner for et langt større antall enslige, mindreårige flyktninger og asylsøkere, til tross for at en har bebudet strengere asyl- og flyktningpolitikk.

Disse medlemmer ønsker en vesentlig reduksjon av posten. Fremskrittspartiets asyl- og flyktningpolitikk vil medvirke til at det kommer færre innenfor denne gruppen til Norge. Med en reduksjon av antallet enslige, mindreårige flyktninger og asylsøkere vil også behovet for bosetting og tiltak under barnevernet reduseres. Disse medlemmer mener at en slik nedgang er ønskelig og oppnåelig ved proaktiv bruk av politiske signaler og Schengen-samarbeidet. Det er en klar sammenheng mellom uttalelser fra politisk hold om asylpolitikken og hvor mange enslige mindreårige som smugles inn i landet eller som kommer inn på egen hånd. Smugling av mindreårige er i noen tilfeller nært knyttet til trafficking, og må også av den grunn bekjempes. Disse medlemmer vil også påpeke at denne posten ikke bør ligge her, men være en del av kommunalbudsjettet.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Post 65 Refusjon av kommunale avgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under post 64.

Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 10 mill. kroner til tiltak for utsatte barn og til oppfølging av barn i fosterhjem.

Post 72 Atferdscenteret

Komiteen viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Post 81 – Støtteordning for betaling av kontingent (NY)

Komiteens medlemmer fra Høyre vil etablere en ny tilskuddsordning for barn fra særlig ressurssvake hjem eller bosatt i fosterhjem, ungdomshjem og barnevernsinstitusjoner til betaling av kontingenter ved deltakelse i fritidsaktiviteter. For denne gruppen barn og unge er det særlig viktig å delta i sosiale fellesskap hvor det er rom for å dyrke eget interessefelt sammen med andre med like interesser. Barn med svak tilknytning til familie eller familielignende institusjon har særlig behov for et sterkt nettverk med mennesker man kan ha gode relasjoner til. Undersøkelser viser at de som har et engasjerende interesseområde og som har gode relasjoner til andre nære personer utenfor institusjon eller en ikke-fungerende familie, i større grad lykkes i livet etter at barnevernstiltaket opphører. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett hvor det bevilges 15 mill. kroner til en slik tilskuddsordning.

2.16 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

Komiteen vil understreke at Bufetat skal arbeide for å sikre god omsorg og behandling av alle barn i barnevernet. Målet om likeverdig tilbud forutsetter at de kunnskapsbaserte metodene som blir brukt og de tjenestene som blir brukt, skal være tilgjengelig for barn og unge – uavhengig av hvor de bor i landet. Komiteen viser til at Regjeringen har som forutsetning at høy kvalitet i driften av tiltaksapparatet forutsetter god ressursstyring både når det gjelder økonomi og personale. Omstillingen for å redusere utgiftsveksten i etaten skal ha høy prioritet, og det er et krav til etaten om en mer effektiv utnytting av ressursene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, er bekymret over at det fortsatt ikke ser ut til at BUFDIR klarer å ha kost-

nadskontroll. Flertallet viser til at BUFDIR sine prognoser viser at etaten venter et merforbruk i driftsutgiftene for 2009 på 143,0 mill. kroner. Flertallet vil vise til St.prp. nr. 67 (2008–2009) om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2009, som ble behandlet i Stortinget i juni 2009, hvor bevilgningene til det statlige barnevernet ble økt med 110 mill. kroner. Flertallet vil peke på at Stortinget i løpet av 2009 vil bevilge 253,0 mill. kroner mer til det statlige barnevernet enn det som ble vedtatt i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2008–2009). Flertallet vil vise til at også for budsjettåret 2008 Innstilling S nr. 99 (2008–2009) ble det etterbevilget penger på grunn av merforbruk i det statlige barnevernet.

Flertallet vil understreke viktigheten av at det settes inn ytterligere tiltak for å få bedre kontroll på bruken av ressurser i det statlige barnevernet.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke at solid kompetanse og god faglig kvalitet på tjenestene er et godt grunnlag for å gi barnevernet høy legitimitet. Dette flertallet har merket seg at målet er at terskelen for å kontakte barnevernet skal bli lavere, og at flere barn og familier får hjelp så tidlig som mulig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre erkjenner at for enkelte barn kan situasjonen være så vanskelig at det blir nødvendig å fjerne dem fra hjemmet, og erkjenner nødvendigheten av et barnevern. Regjeringen omtaler tilsyn av barnevernet på sidene 83 og 84 i budsjettfremlegget (Prop. 1 S (2009–2010) fra Barne- og likestillingsdepartementet). Der beskrives at hele 5 prosent ikke får det individrettede tilsynet i institusjon som de har krav på. I tillegg er det hele 10 prosent av barna som er under det kommunale barnevernets ansvar som ikke har fått oppnevnt tilsynsfører. Dette er altfor store tall. Tross alt dreier dette seg om barn som er i en meget utsatt og ofte svært sårbar posisjon. Når barnets nærmeste har sviktet, er det ingenting som ville være verre enn at også samfunnet sviktet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det bør opprettes et fritt og uavhengig barnevernstilsyn som kan sørge for at det føres tilsyn både med det lokale barnevern og det statlige barnevern. Et slikt tilsyn bør etableres etter mønster av andre uavhengige kontrolltilsyn. Barnevernstilsynet bør både behandle klager på barnevernets arbeidsutførelse, fremme forslag om gode og sikre arbeidsmetoder basert på den innsikt som fremkommer fra klagebehandlingen og bør også kontrollere alle barnevernsinstitusjoner.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme forslag om etablering av et statlig barnevernstilsyn."

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen understreker viktigheten av både bedre utnyttelse av ressursene og en god faglig og økonomisk styring av barnevernet i sitt budsjettforslag. God styring er ikke akkurat det man forbinder med det statlige barnevernet, spesielt etter år med kritiske merknader fra Riksrevisjonen. Disse medlemmer kan ikke se at en økning i budsjettet vil bidra til verken en bedre utnyttelse eller bedre styring av de økonomiske ressursene.

Disse medlemmer mener at det i hovedsak er fire årsaker til den sterke økningen Regjeringen foreslår. For det første fortsetter det statlige byråkratiet å vokse nærmest uhemmet. Intensjonen med å overføre forvaltningen av barnevernet fra fylkeskommunen til staten var nettopp å få en bedre styring og økonomisk kontroll med barnevernet. Istedenfor har økonomistyringen blitt sterkt kritisert av Riksrevisjonen, og det med rette. For det andre har Regjeringen valgt å redusere bruken av private barnevernstjenester for å kanalisere brukerne over i statlige tilbud. Det blir dyrere når statlige tilbud har høyere kostnader enn private. I tillegg er det meningsløst så lenge private tilbud er like gode eller bedre enn de statlige. For det tredje er det en økning i antall barn under barnevernets omsorg. Denne økningen kommer som en følge av at barnevernet i for liten grad gir hjelp og støtte til familiene, før det blir "for sent" og man må overta omsorgen. Den fjerde årsaken er den slepphendte flyktning- og asylpolitikken som for 2010 vil føre til at et rekordhøyt antall enslige, mindreårige asylsøkere kommer til landet. Disse mindreårige asylsøkerne er ofte ofre for kyniske bakmenn, i tillegg til å være merket av nød.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Flertallet viser til at en arbeidsgruppe har utarbeidet forslag til standardkontrakter for statlige familie- og beredskapshjem, og går ut fra at disse nå er ferdig utarbeidet. Flertallet viser til at lovforslagene i Prop. 9 L (2009–2010) som blir vedtatt i desember 2009, innebærer at man allerede fra nyttår kan begynne jobben med å inngå nye kontrakter med de statlige familie- og beredskapshjemmene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at denne posten har blitt oppblåst de senere år som følge av økt byråkrati,

reduisert bruk av private tilbud og lite fokus på tidlige tiltak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til en økning i bevilgningene i Regjeringens forslag til budsjett på over 200 mill. kroner til det statlige barnevernet. Disse medlemmer viser også til at det bevilges midler til 400 nye stillinger i det kommunale barnevernet. Administrasjonen i Bufetat økte med 40 prosent (200 årsverk) i perioden 2004 til 2007, mens antallet årsverk i tilbudet til barna i familievern, fosterhjemstjenesten, barnevernsinstitusjoner og hjemmebaserte barnevernstiltak økte med kun 69 årsverk i samme periode. Det er et økende behov for plasseringer i det statlige barnevernet, men denne økningen må også sees i sammenheng med ressursituasjonen i det kommunale barnevernet og samarbeidet mellom kommunalt og statlig barnevern. I FAFO-rapport 2009:41 fremgår en del urovekkende indiksjoner på et stadig dårligere forhold mellom ansatte i første- og andrelinjetjenesten, og det pekes på en rekke utfordringer å løse for å få et velfungerende nivå delt barnevern.

Tidlig og rask innsats av høy kvalitet i førstelinjetjenesten vil bidra til færre omsorgsovertakelser, færre akutt plasseringer og at betydelig færre barn og unge risikerer en barndom på stadig flyttefot mellom ulike tiltak og omsorgsløsninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det derfor er viktig å prioritere det kommunale barnevernet i dette budsjettet. Disse medlemmer vil støtte den økningen Regjeringen legger opp til i barnevernet, men velger i Høyres alternative budsjett å omprioritere til kommunene 100 mill. kroner av bevilgningene til det statlige barnevernet for å ruste førstelinjetjenesten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det pr. 31. januar 2009 var 115 barn og unge med vedtak om plassering i fosterhjem som ventet på et fosterhjem, og ytterligere 619 barn og unge var meldt til fosterhjemstjenestene som aktuelle for fosterhjems plassering. Disse medlemmer mener det er viktig at staten tilbyr gode og langsiktige rammebetingelser for både private og offentlige institusjoner samt fosterhjem, slik at barna får tett oppfølging og en mest mulig stabil hverdag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 75 mill. kroner for å styrke det statlige barnevernet.

Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at forutsigbarheten og langsiktigheten best kan ivaretas med bruk av offentlige institusjoner og institusjoner i regi av ideelle organisasjoner.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet kan ikke se at det er riktig å redusere innkjøpet av private barnevernstjenester, all den tid de private leverer billigere og like gode tjenester som de statlige institusjonene. Når barn mister sin plass i en velfungerende privat institusjon er det i noen tilfeller som et nytt overgrep å regne – et overgrep som utføres av det offentlige på grunn av en ideologisk tro på at kun det offentlige kan gi et godt tilbud. Disse medlemmer vil likevel igjen påpeke at det er viktig å få på plass et fritt og uavhengig tilsyn som føre tilsyn med både offentlige og private institusjoner. Det bør i tillegg innføres et etterprøvbart system med konkurranseutsetting av innkjøp av private barnevernstjenester.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener alle barn i barnevernet skal ha et tilpasset tilbud av høy kvalitet i rett tid. Disse medlemmer mener det skal være likebehandling av offentlige og private tilbydere av barnevernstjenester. Alle tiltak som inngår i statens avtaler om plassering skal være offentlig godkjent, offentlig kvalitetssikret og offentlig finansiert og de skal være underlagt offentlig tilsyn og kontroll. For å sikre at det velges riktig tiltak av god kvalitet for det enkelte barn, er det viktig med stor grad av åpenhet om innhold og kvalitet i det tilbudet barnevernet har. Informasjon må gjøres enkelt tilgjengelig for alle, herunder foreldre og foresatte, barnevernsansatte, forskere, politikere, journalister og andre som har interesse av å få tilgang på informasjon om barnevernets omsorgsinstitusjoner og tiltak. I dag er det begrenset informasjon tilgjengelig om de tiltak staten har inngått avtaler med, og det er heller ikke lett tilgjengelig informasjon om statens egne plasser. Disse partier har foreslått at det etableres en portal med oversikt over alle godkjente barnevernstiltak, deres innhold og kvalitet, herunder tilsynsrapporter fra tilsynsmyndighet, kompetanse hos personalet, metodisk tilnærming, resultat av brukerundersøkelser og annen informasjon som kan offentliggjøres (Dokument nr. 8:98 (2006–2007), Innst. S. nr. 103 (2007–2008)). En slik åpenhet vil bidra til bedre kvalitet, en mer treffsikker plassering

og kan være grunnlag for en likebehandling av offentlige og private tiltak ved anskaffelser av plasseringer ved statlig omsorgsovertakelser.

2.17 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at under kap. 856 post 21 har det tidligere vært budsjettert med midler for å forberede overtakelsen av ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år. Flertallet har merket seg at Regjeringen har utsatt reformen der barnevernet skal overta omsorgen for enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15–18 år med bakgrunn i det økte antallet mindreårige asylsøkere som er kommet, samt kapasitetsproblem i barnevernet.

Flertallet viser til at Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har ansvaret for å gi et bo- og omsorgstilbud som tar vare på de særskilte behovene enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år har. Dette er nedfelt i barnevernloven, og endringene i loven ble satt i kraft 1. juli 2008.

Flertallet har videre merket seg at siden barnevernet overtok ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år, har det kommet langt flere enn prognosene ved overtakelsestidspunktet skulle tilsi. De opprinnelige prognosene for 2008 var 30 enslige, mindreårige asylsøkere. I løpet av første halvår 2008 økte forventede ankomster til 190, og prognosene for 2010 tilsier 300 nye ankomster.

Flertallet viser til at ved utgangen av 2008 var det 157 enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år under barnevernets omsorg (61 i omsorgssenter og 96 var plassert i private tiltak). I juni i 2009 var det 212 enslige, mindreårige asylsøkere under barnevernets omsorg (87 i omsorgssenter og 125 var plassert i private tiltak). I 2010 er det forventet at Bufetat vil ha ansvaret for gjennomsnittlig 320 enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år.

Flertallet viser til at på grunn av økt tilstrømming har det vært nødvendig å opprette nye omsorgssentre. I tillegg til Eidsvoll og Skiptvet omsorgssenter var det i 2008 og 2009 åpnet avdelinger på Ringebu, i Alstahaug, på Gjøvik og i Grue. Det tas sikte på at det åpnes enda ett nytt senter i 2010.

Flertallet har merket seg at Bufetat har utarbeidet rutiner for bosetting av enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år i samarbeid med Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet. Det er et mål at bosetting skal skje senest innen tre måneder etter at oppholdstillatelse er innvilget.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at

Regjeringen fortsatt har som mål å gjennomføre overføring av omsorgsansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år til barnevernet, men anser at ressursituasjonen i barnevernet tilsier at dette ikke blir mulig i den kommende fireårsperioden.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det er helt riktig at staten tar ansvaret for de enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år. Samtidig ser vi et grovt løftebrudd fra de rød-grønne partier når de i Soria Moria II-erklæringen skriver:

"Regjeringen har som mål å gjennomføre overføring av omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år til barnevernet, men anser at ressursituasjonen i barnevernet tilsier at dette ikke blir mulig i kommende fireårsperiode."

Disse medlemmer vil på det sterkeste advare mot at foreldreløse barn under 18 år skal bli sittende på vanlige asylmottak og vil derfor foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen følge opp Stortingets vedtak om en statlig overtagelse av ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere opp til 18 år."

Disse medlemmer viser til at med en mer rettferdig flyktning- og asylpolitikk ville tilstrømmingen av grunnløse flyktinger reduseres sterkt, og det ville bli langt færre enslige, mindreårige asylsøkere. Dette forklarer hvorfor det er mulig å kutte kostnadene som Regjeringen foreslår.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen tidligere har tatt sikte på å overføre ansvaret for de enslige, mindreårige asylsøkere over 15 år til det statlige barnevernet i løpet av 2009, mens overtakelsen nå er utsatt på ubestemt tid. Disse medlemmer mener barn som kommer til Norge alene er en av de mest sårbare gruppene som finnes i vårt samfunn. Ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år er nå overført til barnevernet. Ifølge Redd Barna utgjør imidlertid barn mellom 15 og 18 år hele 90 prosent av de enslige, mindreårige asylsøkere i Norge. Disse medlemmer er bekymret for den oppfølgingen disse barna får.

Disse medlemmer mener Regjeringen bør komme med en sak til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010 som innebærer at ansvaret for de enslige, mindreårige asylsøkere over 15 år overføres fra utlendingsmyndighetene til barnevernet fra 1. januar 2011. Disse medlemmer vil understreke at omsorgssituasjonen for de enslige,

mindreårige asylsøkere over 15 år må følges nøye i påvente av at ansvaret for denne gruppen overføres til barnevernet.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en sak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 som innebærer at ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere over 15 år overføres fra utlendingsmyndighetene til barnevernet fra 1. januar 2011."

2.18 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Komiteen viser til viktigheten med å satse på barne- og ungdomsorganisasjoner. Komiteen mener de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige aktører i barne- og ungdomspolitikken, og vil påpeke hvor viktig det er med kontakt og dialog med de frivillige organisasjonene.

Komiteen viser også til hvor viktig det er at en har et godt samarbeid mellom de ulike departementene om en gjennomgående politikk for barn og unge og at denne politikken blir ført videre gjennom ulike politiske fora og samarbeidsgrupper.

Komiteen vil påpeke hvor viktig det er med gode oppvekst og levevilkår for ungdom i større bysamfunn. Selv om de fleste har det bra, er den delen av ungdom som har problemer høyere i byene enn på landsbasis. Komiteen er derfor fornøyd med at Regjeringen ser behovet for en særlig satsing rettet mot barn og unge som bor i større byer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, registrerer at fattigdomsbekjempelse blant barn, ungdom og familier i større bysamfunn er et mål også i 2010 og viser til at satsingen rettet mot barn, unge og familier som er rammet av fattigdomsproblem gjennom tilskuddsordningen Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn blir videreført.

Komiteen viser til at Barne- og likestillingsdepartementet har satt i gang en forskningsmessig gjennomgang av fattigdomssatsingen innenfor tilskuddsordningen barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn.

Komiteen ber Regjeringen orientere Stortinget om hvilke konkrete tiltak man har satt i gang i forhold til barn og unge når forskningsrapporten vil foreligge i løpet av mai 2010.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at departementet da vil vurdere hvordan arbeidet med

tilskuddsordningen skal legges opp i 2011. Dette vil det bli redegjort for i Prop. 1 S (2010–2011).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil vise til at fattigdomsbekjempelse har vært en satsing i flere år, og at Regjeringen nå må vise på flere felt at fattigdomsbekjempelse faktisk er et satsingsområde og ikke bare ord.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en orientering om hvilke konkrete tiltak man har satt i gang i forhold til barn og unge, når evalueringsrapporten om tilskuddsordningen er klar våren 2010."

Komiteen mener innsatsen for å motvirke vold, mobbing, rus, kriminalitet, rasisme og diskriminering i barne- og ungdomsmiljø er viktig og er glad for at Regjeringen styrker dette arbeidet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ser behovet for å kartlegge ungdomsfeltet gjennom en offentlig utredning som resulterer i en ungdomsmelding. Ungdomsmeldingen skal kartlegge status i ulike sektorer, se sektorene i sammenheng, og foreslå tiltak for å skape en helhetlig og sektorovergripende politikk. Ungdomsmeldingen bør særskilt behandle spørsmål knyttet til ungdoms samfunnsdeltakelse og innflytelse.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg som skal utrede ungdomsfeltet som helhet og foreslå tiltak for å styrke ungdoms levekår og innflytelse."

Komiteen er fornøyd med at Regjeringen setter fokus på problematikken rundt religiøse grupper og bruddprosesser og at dette følges opp med kompetansetiltak og rådgiving overfor det ordinære hjelpeapparatet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er fornøyd med at Regjeringen i samarbeid med Sametinget viderefører arbeidet med å styrke samisk identitet og tilhørighet overfor samiske barn.

Komiteen merker seg at Regjeringen signaliserer støtte til ulike tiltak for å sikre barn og unges deltakelse og engasjement i samfunnsutviklingen.

Komiteen er også fornøyd med at det internasjonale samarbeidet på barne- og ungdomsområdet er en viktig del av Regjeringens barne- og ungdomspolitik.

Komiteen støtter Regjeringens arbeid med å fremme ulike samarbeidstiltak overfor andre land. Dette arbeidet vil etter komiteens syn bidra til å styrke den internasjonale dimensjonen i Regjeringens barne- og ungdomspolitik.

Komiteen vil spesielt fremheve arbeidet innenfor Norden og Østersjølandene, samt arbeidet med å videreutvikle samarbeidet på tvers av landegrensene i nordområdene, som viktig. Komiteen støtter også Regjeringen i at det er viktig å arbeide for en aktiv europapolitikk på barne- og ungdomsområdet.

Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner

Komiteen vil understreke viktigheten av det arbeidet barne- og ungdomsorganisasjoner gjør for å engasjere og stimulere barn og ungdom. De frivillige organisasjonene er viktige aktører i dette arbeidet.

Komiteen viser til at barne- og ungdomsorganisasjonene rapporterer om økende medlemstall og mer aktivitet. Dette er svært positivt, og det er viktig at det legges til rette for frivillig aktivitet av, for og med barn og unge. Komiteen registrerer likevel at en slik øket aktivitet fører til økte kostnader. Komiteen mener også det er viktig å gi de frivillige organisasjonene gode rammebetingelser og forutsigbarhet. Dette er virkemidler som stimulerer til økt frivillighet og letter organisasjonenes arbeid.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at det foreslås en reduksjon på 1. mill. kroner til interne omprioriteringer. Flertallet er tilfreds med at disse pengene overføres til internasjonalt ungdomssamarbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige for barns oppvekst.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett i ramme 3 kap. 315 post 70, hvor Høyre foreslår å øke bevilgningen til momskompensasjon for frivillig sektor med 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Denne økningen er avgjørende for at ingen organisasjoner skal komme dårligere ut neste år i forhold til den ordningen som foreligger i dag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke støtten til disse organisasjonene med 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Post 73 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn

Komiteen viser til at det er store utfordringer knyttet til grupper barn og unge i større bysamfunn. Ikke alle barn og unge finner seg til rette i organiserte aktiviteter, og det er derfor viktig at barn og ungdom i større bysamfunn blir stimulert.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Grorud flerbrukshall var en engangsinnsats i 2009 i forbindelse med Groruddalssatsingen. Flertallet vil påpeke at reduksjonen ikke må gå på bekostning av viktige barne- og ungdomstiltak.

Komiteen viser til at behovet for å bekjempe vold, mobbing, rus og kriminalitet er stort. I tillegg er det et faktum at det fra denne posten kan gis tilskudd som direkte retter seg mot fattigdom og strakstiltak som er svært viktige når problemer oppstår i barne- og ungdomsmiljøene.

Komiteen viser også til at i Regjeringens fattigdomssatsing nevnes ferietiltak for barn og unge som viktige tiltak. Komiteen mener denne satsingen må gjenspeile seg i prioriteringer på denne post innenfor ferie og fritidstilbud til barn og unge, og viser i den forbindelse til Røde Kors-aktiviteten "Ferie for alle" som har stor pågang, men som må avvise barn hvert år på grunn av ressursmangel.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å rette opp Regjeringens forslag til kutt samt ytterligere styrke ordningen med storbymidler som går til vanskeligstilte barn og unge med en økt bevilgning på 20 mill. kroner til dette formål.

2.19 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Komiteen viser til at det har vært en sterk økning i utgiftene til det statlige barnevernet i 2005–2008 på grunn av en vekst i tallet på barn med tiltak.

Komiteen mener en av hovedoppgavene er å gi unge og familier som trenger hjelp, støtte og tiltak med høy og riktig kvalitet over hele landet. I den forbindelse viser komiteen til at det er store variasjoner mellom regionene der barn og unge mottar tiltak. Komiteen viser til at forskjellene er redusert i perioden fra 2005 til 2008, men variasjonen er fremdeles for stor og en forventer at Regjeringen tar tak i denne problemstillingen.

Komiteen registrerer at driften av regionene har vært en av hovedprioriteringene til direktoratet de siste årene. Likevel har utgiftsveksten vært høyere

enn klientveksten. Komiteen forventer at Regjeringen får denne utviklingen under kontroll og viser til direktoratets egne delmål om å ha gode faglige og økonomiske resultater.

Komiteen har også merket seg at et av delmålene til direktoratet er å få tilskudds-, erstatnings- og regelverksforvaltning som er effektiv og av høy kvalitet. Dette er en forutsetning for at mennesker som er involvert føler at de blir tatt på alvor.

Komiteen vil derfor peke på at en av de viktigste oppgavene til Bufetat er å sørge for at barns interesser ved innenlandsk og utenlandsk adopsjon blir ivaretatt, noe komiteen ser på som svært viktig. Komiteen viser imidlertid til at saksbehandlingstiden i adopsjonssaker varierer mellom regionene og flere steder er lengre enn de fastsatte mål. Komiteen mener det er viktig å sette inn tiltak som kan få saksbehandlingstiden ned når det gjelder adopsjon, og ber Regjeringen påse at dette blir fulgt opp.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at Regjeringen i 2006 satte i gang et flerårig prosjekt der en skal undersøke utenlandsadopterte barns sosiale utvikling. Flertallet er glad for at Regjeringen har satt i gang dette viktige arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener også det er viktig at Regjeringen setter i gang en undersøkelse om hvordan utenlandsadopterte barn har det som unge og som voksne i Norge, og viser til undersøkelser fra Sverige som viser høyere tall på psykiske problemer blant disse barna sammenlignet med svenske barn.

Komiteen registrerer også at saksbehandlingstiden på søknader om rettferdsvederlag har økt. Selv om en større del av sakene er kompliserte, så mener komiteen det er viktig at en iverksetter tiltak for også å få ned saksbehandlingstiden i disse sakene, slik at dette ikke gir unødig ekstrabelastning for dem det gjelder.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet lider av flere års dårlig administrasjon og økonomistyring. Det er på høy tid å ta grep for å omforme direktoratet til den effektive og målrettede organisasjon som barn og unge fortjener. Disse medlemmer vil oppfordre Riksrevisjonen til å foreta en ny virksomhetsrevisjon i direktoratet.

Disse medlemmer mener at et moderne direktorat bør både være mer produktivt og billigere

i drift enn eksisterende direktorat. Derfor forutsetter disse medlemmer at post 1 kan reduseres.

2.20 Kap. 859 EUs ungdomsprogram

Komiteen viser til at hovedmålsettingen med EUs ungdomsprogram Aktiv ungdom er å fremme interkulturelt samarbeid, demokrati, felles verdier og kulturell forståelse blant barn og unge. Komiteen merker seg at programmet hadde 14,4 mill. kroner til fordeling, og at 70 prosent av disse midlene ble fordelt til ulike prosjekter. Komiteen viser til at antall prosjekter gjennom Aktiv Ungdom har gått noe ned de siste årene, og at en del av prosjektmidlene står ubenyttet. Komiteen er tilfreds med at Bufdir har som målsetting å bidra til å snu denne trenden i 2010, gjennom videreføring av flere informasjons- og opplæringstiltak som ble innført i 2009.

Komiteen merker seg videre at Bufdir har prioritert søknader fra ungdom med spesielle behov, og at 40 prosent av de prosjektene som fikk midler var i denne målgruppen. Komiteen er tilfreds med dette.

Komiteen er tilfreds med at Bufdir vil bidra til å heve kvaliteten på utvekslingsprosjektene ved å intensivere opplæringen av potensielle søkere og gi dem grundigere veiledning i søknadsfasen. Komiteen mener det bør legges stor vekt på at Norge skal spille en aktiv rolle i internasjonale organisasjoner og prosesser og delta på viktige møteplasser for barne- og ungdomspolitik. Dette gjelder blant annet i samarbeid med EU om den nye ungdomsstrategien og deltakelse i EUs programmer på området.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, merker seg Regjeringens formulering av målene for 2010 ved å ha som utgangspunkt at "Ungdom er bevisste samfunnsdeltakere som viser toleranse og respekt for andre". Flertallet støtter en slik formulering fordi den etter flertallets mening fremmer tillit overfor våre unge. Det er et godt utgangspunkt i arbeidet for å gjennomføre målsettingene i EU-programmet Aktiv ungdom.

Flertallet merker seg at tallet på antall prosjekt og ungdommer som har brukt Aktiv Ungdom, har gått ned de siste årene. Flertallet er enig i at det må rettes en særskilt innsats for å få aktiviteten og deltakelsen opp på et høyere nivå.

2.21 Kap. 860 Forbrukerrådet

Komiteen mener det offentlige har en viktig oppgave i forhold til forbrukersaker og viser til at Forbrukerrådet er det offentliges viktigste bidrag til at samfunnet har fokus på forbrukerhensyn. Forbru-

kerrådet skal gi bistand til forbrukere som trenger hjelp og rettledning.

Komiteen vil fremheve den informasjon og veiledning som er tilgjengelig på Internett og viser til Finansportalen og Forbrukerportalen som har blitt viktige verktøy og gitt et styrket vern for forbrukerne.

Komiteen registrerer at forbrukerne på flere viktige områder får et sterkere vern, og viser da til styrket vern ved kjøp av bolig, styrket vern innenfor det digitale markedet og ikke minst innenfor persontransport der forbrukerne har hatt et svakt vern, men nå vil få en uavhengig klageordning.

Komiteen merker seg at Forbrukerrådet vil arbeide for å styrke forbrukervernet slik at produktene skal være trygge både for den enkelte forbruker og for miljøet. Komiteen er også fornøyd med at Forbrukerrådet ønsker å styrke forbrukermakten ved å utvikle god produktinformasjon på ulike områder, men at det i første omgang prioriteres å utarbeide nøkkelinformasjon om finansielle produkter på enkel og oversiktlig måte.

Komiteen merker seg at Forbrukerrådet vil styrke forbrukervernet og personvernet når det gjelder markedsføring på nett i forhold til netthandel og bruk av sosiale medium. Komiteen støtter derfor målsettingen om å øke kunnskapen til forbrukerne om hvilke opplysninger en etterlater seg når en tar i bruk ny teknologi til handel og bruk av sosiale media.

Komiteen er glad for at Forbrukerrådet vil arbeide for mer åpenhet og mer konkurranse, noe som vil tjene forbrukerne.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener at selv om vi har et velfungerende Forbrukerråd, så må man også innenfor dette området søke å utnytte ressursene mest mulig effektivt. En samordning/sammenslåing av alle de forbrukerpolitiske arbeidsområdene bør kunne åpne for en samlet effektiviserings-/rasjonaliseringsgevinst.

Disse medlemmer viser til forslag fremmet i finanskomiteen, der en ber Regjeringen legge frem sak om vurdering av sammenslåing av en eller flere av virksomhetene og kapitlene innen forbrukerområdet, herunder kap. 860 Forbrukerrådet, kap. 862 Miljømerking, kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid, og kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning.

2.22 Kap. 862 Positiv miljømerking

Post 70 Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking

Komiteen viser til at formålet med miljømerking er å stimulere til en mer miljøtilpasset produktutvikling og et mindre miljøbelastende forbruk. Post 70 omhandler tilskudd til administrasjon av den nordiske miljømerkeordningen og utgifter som følge av

rollen som norsk ansvarlig organ for EUs miljøordning. Komiteen mener Svanemerket og Blomsten (EU) er viktige bidragsyttere til informasjon overfor forbrukere slik at disse kan ta gode miljøvalg.

Komiteen vil bemerke at behovet for miljøveiledning på produkter overfor befolkningen er stor. De offisielle miljømerkene er en enkel og troverdig veiledning til dem som vil ta miljø- og klimahensyn.

Komiteen merker seg at det ligger en utfordring i å gjøre miljømerking mer kjent overfor befolkningen. For at miljømerkningens målsettinger skal oppnås, må det arbeides videre med å øke kunnskapen om og troverdigheten til miljømerkede produkt – f.eks. om miljømerkingen virkelig tar nødvendige miljøhensyn. Komiteen mener denne type kunnskap er viktig for at både forbrukere og innkjøpere i større grad etterspør miljømerkede produkt.

Komiteen ber Regjeringen lage en oversikt over alle forbrukerrettede merkeordninger som er offisielle eller får offentlig støtte, samt hva som er formålet med merkeordningen.

Komiteen ber også Regjeringen vurdere måloppnåelse i forhold til økonomisk støtte.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til endringer i de forbrukerrettede miljømerkingsordninger for å sikre et oversiktlig og hensiktsmessig miljømerkingsystem."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 860.

2.23 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid

Komiteen viser til at dette feltet ivaretar en rekke perspektiver i forholdet mellom norske forbrukerinteresser og særlig i forhold til det økende samarbeid man har med EU/EØS. Komiteen vil også påpeke det viktige arbeidet som gjøres med nettbasert portal for finansielle tjenester og forbrukertjenester.

Komiteen er enig om at det er viktig å følge opp EU-direktivene om styrking av forbrukervernet. EU-kommisjonen vedtok i oktober 2008 et forslag til nytt direktiv om forbrukerrettigheter som legger opp til en totalharmonisering av lovgivningen. Direktivet tar sikte på å slå sammen og oppdatere fire direktiv på forbrukerområdet (om fjernsalg, dørsalg, forbrukerkjøp og urimelige avtalevilkår), som er gjennomført i norsk rett. Europaparlamentet og rådet vil fortsette arbeidet med direktivforslaget, som blant annet vil ha

påvirkning på angrefristloven og forbrukerkjøpsloven. Komiteen vil understreke at det er viktig for de departementer som skal arbeide med disse lovene å følge opp dette arbeidet for å påvirke at direktivene er i mest mulig samsvar med norske synspunkt. Komiteen vil være tydelig på at norske forbrukerrettigheter ikke må svekkes samlet sett.

Komiteen er fornøyd med at barn og unge skal få muligheten til å utvikle kunnskap om de utfordringene som ligger i en stadig større bruk av mobil- og Internett-tjenester. Komiteen er enig i at det er viktig å formidle forbrukerkunnskap og en kritisk holdning både til reklame og spørsmål som berører rettigheter og plikter, personvern og trygghet ved bruk av digitale medier.

Komiteen er derfor fornøyd med at denne type kompetanse skal følges opp innenfor rammen av kunnskapsløftet, slik at elevene blir i stand til å oppføre seg som bevisste og selvstendige forbrukere også når det gjelder å bruke digitale medier.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, og mener forbrukerne har rett til beskyttelse mot urimelig adferd fra både offentlige og private leverandører av varer og tjenester. Samtidig er det avgjørende at forbrukerne får veiledning om hvordan de kan handle på en etisk forsvarlig måte.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 860.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, og mener forbrukerne har rett til beskyttelse mot urimelig adferd fra både offentlige og private leverandører av varer og tjenester.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at samtidig er det avgjørende at forbrukerne får veiledning om hvordan de kan handle på en etisk forsvarlig måte. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 1,5 mill. kroner til drift av nettsiden etiskforbruk.no.

Dette medlem viser til at behovet for miljøveiledning på produkter er stort, både når det gjelder klimavirkninger og andre miljøhensyn. Dette medlem mener de offisielle miljømerkene er en

enkel og troverdig veiledning til dem som vil ta miljø- og klimahensyn.

Dette medlem ser behovet for en klarere politikk når det gjelder merkeordninger og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen lage en oversikt over alle offisielle forbrukerrettede merkeordninger og den økonomiske støtten i alle ledd til disse merkeordningene, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte."

2.24 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning

Komiteen vil vise til at Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) er et viktig redskap for å kartlegge befolkningens forbruksvaner og kontrollere kvaliteten og sikkerheten på en del viktige produkter.

Komiteen har merket seg at SIFO har gjennomført en studie om hvilke reaksjoner finanskrisen hadde hos de norske husholdningene.

Komiteen mener det er av stor betydning at SIFO deltar i internasjonale prosjekt om finansielle spørsmål og gjeldsproblematikk og at kunnskapen fra disse kan benyttes om hvilke tiltak det offentlige kan sette inn overfor de som har gjeldsproblemer.

Komiteen er kjent med at instituttet viderefører forskningen om bruk og mestring av digitale medium, bl.a. gjennom prosjektet om samfunnsdeltakelsen til ungdom på Internett og om nettpillproblematikk blant ungdom.

Komiteen har merket seg at instituttet i arbeidet for 2009 vil gjennomføre undersøkelser om miljøbelastningen ved fritidsaktiviteter og energiforbruket i husholdningen.

Komiteen vil vise til at SIFO fortsatt vil holde en høy profil – både nasjonalt og internasjonalt – på forskning omkring matvaner og forbrukerrelevante mat-tema bl.a. ved hvordan måltidene påvirker på kropp, helse og nasjonal kultur.

Komiteen vil også vise til at instituttet vil forske på hvordan digitale medium blir brukt og virker inn på hverdagslivet til ulike grupper som unge, personer med fremmed etnisk bakgrunn og kvinner.

Komiteen ser frem til å få bedre innsikt på begge disse områdene, samt andre forskningsoppgaver instituttet arbeider med.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 860.

2.25 Kap. 867 Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet

Komiteen vil understreke at Forbrukertvistutvalget er et viktig tvisteorgan som tilbyr en kostnads-

fri og forenklet tvisteløsning for forbrukerne. Dette bidrar til en bedre rettssikkerhet for enkeltindivid og grupper innenfor viktige deler av forbrukerretten.

2.26 Kap. 868 Forbrukerombudet

Komiteen vil peke på Forbrukerombudets viktige rolle med å ivareta forbrukernes interesser både gjennom å overvåke at markedsføringen og at avtalevilkårene til næringsdrivende er i samsvar med markedsføringsloven.

Komiteen har merket seg at Forbrukerombudet har gått inn i flere saker som også har vært reist politisk. Det gjelder blant annet spørsmålet om markedsføring av boliger som var i strid med bransjenormene for markedsføring av boliger som var utarbeidet året før. Komiteen er tilfreds med at det i samarbeid med bransjen ble utarbeidet endringer i normene til fordel for boligkjøperne.

Komiteen har merket seg at Forbrukerombudet har gått inn i flere saker som omhandler prisgarantier, og at Markedsrådet har fått klargjort hvor grensene for prisgarantier skal være.

Komiteen merker seg også at Forbrukerombudet er i samtaler med de største aktørene i Internettakessbransjen om viktige prinsipper og vilkår i kontrakter om internettilgang.

Komiteen vil vise til at det 1. juni 2009 ble innført ny markedsføringslov som lovfestet regler for reklame til barn og nye regler om telefonsalg. Komiteen ser frem til å få mer kunnskap om hvordan den nye loven har virket i forhold til intensjonen i loven.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at en samlet forbrukerbevegelse lenge har gått inn for forbud mot telefonsalg og at meningsmålinger viser at et stort flertall av befolkningen ønsker strengere reguleringer på området. Dette medlem mener at en speilvending av dagens reservasjonsrett bør innføres: forbrukerne må si ja takk til telefonreklame for at det skal være lovlig. Dette medlem mener dette er en god løsning fordi ordningen beskytter forbrukeren samtidig som den åpner for markedsføring til forbrukere som ønsker det. Dette medlem vil imidlertid understreke at det bør være et unntak for aviser og frivillige organisasjoner, fordi frivillig virksomhet har et samfunnsnyttig formål og avisene har en særskilt samfunnsmessig betydning. Dette medlem vil peke på at telefonmarkedsføring er en viktig del av avisene og de frivillige organisasjonenes inntektsgrunnlag.

Komiteen merker seg også at Forbrukerombudet samarbeider med tilsynsinstanser i Europa for å forhindre at forbrukerne i ulike land blir utsatt for uri-

melig markedsføring og svindel via Internett over landegrensene.

Komiteen er derfor tilfreds med at Forbrukerombudet for 2010 prioriterer arbeidet for å redusere forekomstene av urimelig markedsføring over landegrensene. Komiteen er også tilfreds med arbeidet mot urimelige avtalevilkår slik at barn og unge ikke blir utsatt for urimelig og villedende markedsføring. Komiteen er tilfreds med arbeidet med å utarbeide standardkontrakter på ulike livsområder og at en særlig vil arbeide for standardkontrakter for forsikring og telefoni.

Komiteen er også tilfreds med at arbeidet vedrørende standardkontrakter også vil ha fokus på kontrakter for kjøp og leie av boliger.

2.27 Kap. 2530 Foreldrepenger

Komiteen understreker betydningen av gode muligheter for mødre og fedre til å kombinere yrkesaktivitet og småbarnsomsorg. Komiteen vil peke på at norske foreldre har gode permisjonsordninger sammenliknet med mange andre land.

Komiteen ser positivt på endringene i foreldrepengene som styrker fedres rett til å ta ut foreldrepenger, og som gir fedre rett til fedrekvote i alle tilfeller der begge foreldre har opptjent rett til foreldrepenger.

Komiteen merker seg at Regjeringen vil samarbeide med partene i arbeidslivet for å styrke informasjonen om arbeidstakernes rettigheter for å tilpasse arbeid til familieliv, og for å legge til rette for at arbeidsgivere har bevisste strategier for arbeidstakere med barn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til St.meld. nr. 8 (2008–2009) om menn, mansroller og likestilling, og vil påpeke at dagens foreldrepengeordning er kompleks og har gjennomgripende svakheter når det gjelder forskjellsbehandling av mødre og fedre. Det må derfor være en prioritert oppgave å utrede og legge fram en forenklet og likestilt ordning.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener at det bør være opp til det enkelte par hvordan de vil fordele fødselspermisjon mellom seg. Disse medlemmer viser

til forslag fremmet i finanskomiteen der en ber Regjeringen legge frem egen sak om en endring av lover og regelverk slik at det blir opp til det enkelte par hvordan de vil fordele fødselspermisjonen mellom seg, samt forslag om at far på selvstendig grunnlag opparbeider seg rett til pappapermisjon.

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener det er på tide at man retter opp den skjevhet og urettferdighet som ligger i at fedre ikke har hatt en selvstendig opptjeningsrett til permisjon, men at denne er knyttet opp til mors opptjening. Disse medlemmer viser til forslag i finansinnstillingen (Innst. 2 S (2009–2010)) der en ber Regjeringen legge frem sak om at far på selvstendig grunnlag kan opparbeide seg rett til pappapermisjon.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener likestilling forutsetter at både kvinner og menn deltar i omsorgsarbeidet i hjemmet. Dette medlem mener det er viktig for hele familien at alle fedre får mulighet til å ta en del av foreldrepermisjonen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås at alle fedre skal få rett til fedrekvote fra 1. juli 2010, uavhengig av mors yrkesdeltakelse før fødsel.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 60 000 kroner fra 1. juli 2010, for å gi foreldre som ikke har opptjent rettigheter til foreldrepenger bedre mulighet til å bruke tid sammen med barnet den første tiden.

3. Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3

Nedenfor følger en oversikt over Regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 3 (Kultur) slik de fremkommer i Prop. 1 S (2009–2010) og Tillegg nr. 3 (2009–2010).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
Utgifter i hele kroner			
<i>Kulturdepartementet</i>			
300		Kulturdepartementet	104 423 000
	1	Driftsutgifter	104 423 000
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet	62 970 000
	1	Driftsutgifter	62 128 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	842 000
314		Kultur og samfunn	34 276 000
	71	Kultur og næringsprosjekter	5 676 000
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 000 000
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 160 000
	76	Den kulturelle spaserstokken	14 440 000
315		Frivillighetsformål	577 963 000
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	396 345 000
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	101 338 000
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	44 376 000
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet.....	4 134 000
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	3 132 000
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak	3 128 000
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.....	6 654 000
	79	Ymse frivillighetsformål.....	8 856 000
	80	Holmenkollen nasjonalanlegg.....	10 000 000
320		Allmenne kulturformål	609 687 000
	1	Driftsutgifter	59 351 000
	51	Fond for lyd og bilde.....	28 722 000
	52	Norges forskningsråd	4 619 000
	53	Samiske kulturformål.....	65 353 000
	55	Norsk kulturfond	43 187 000
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	157 900 000
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	164 581 000
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	9 346 000
	78	Ymse faste tiltak	31 275 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	15 000 000
	82	Nobels fredssenter.....	25 353 000
	84	Pilegrimssatsing	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
321		Kunstnerformål	378 236 000
	1	Driftsutgifter.....	16 320 000
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	15 368 000
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	112 244 000
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	103 165 000
	75	Vederlagsordninger	131 139 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	407 799 000
	1	Driftsutgifter.....	14 003 000
	50	Kunst i offentlige rom	17 743 000
	55	Norsk kulturfond	24 579 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 198 000
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.....	244 824 000
	75	Offentlig rom, arkitektur og design.....	30 268 000
	78	Ymse faste tiltak.....	71 184 000
323		Musikkformål	901 686 000
	1	Driftsutgifter.....	159 297 000
	55	Norsk kulturfond	126 277 000
	70	Nasjonale institusjoner	221 259 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	219 154 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	64 409 000
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	17 163 000
	78	Ymse faste tiltak.....	94 127 000
324		Scenekunstformål	1 524 623 000
	1	Driftsutgifter.....	59 213 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 101 000
	55	Norsk kulturfond	77 419 000
	70	Nasjonale institusjoner	829 208 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	307 029 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 512 000
	73	Region- og distriktsopera	42 924 000
	75	Dans	45 803 000
	78	Ymse faste tiltak.....	93 414 000
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer	137 014 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 73, kan nyttes under kap 326 post 01</i>	66 131 000
	21	Spesielle driftsutgifter	36 120 000
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	34 763 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	755 739 000
	1	Driftsutgifter.....	428 591 000
	21	Spesielle driftsutgifter	915 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23 103 000
	55	Norsk kulturfond	149 826 000
	73	Noregs Mållag.....	3 517 000
	74	Det Norske Samlaget	13 509 000
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	18 645 000
	76	Ibsenpris m.m.....	4 920 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
	78	Ymse faste tiltak	112 713 000
328		Museums- og andre kulturvernformål.....	873 980 000
	55	Norsk kulturfond.....	9 522 000
	70	Det nasjonale museumsnettverket.....	807 813 000
	78	Ymse faste tiltak	56 645 000
329		Arkivformål	288 047 000
	1	Driftsutgifter	262 495 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	7 370 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 011 000
	78	Ymse faste tiltak	10 171 000
334		Film- og medieformål	627 498 000
	1	Driftsutgifter	137 021 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	7 542 000
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	367 857 000
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	24 101 000
	73	Regional filmsatsing	42 296 000
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	23 351 000
	78	Ymse faste tiltak	24 216 000
	79	Til disposisjon.....	1 114 000
335		Pressestøtte	311 306 000
	71	Produksjonstilskudd.....	272 914 000
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning.....	13 505 000
	75	Tilskudd til samiske aviser.....	22 319 000
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	769 000
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 799 000
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk	39 910 000
	70	Kompensasjon.....	39 910 000
		Sum utgifter rammeområde 3	7 635 157 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3300		Kulturdepartementet.....	66 000
	1	Ymse inntekter	66 000
3305		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	877 899 000
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS.....	833 333 000
	2	Gebyr – lotterier	4 540 000
	3	Refusjon	38 949 000
	4	Gebyr – stiftelser.....	235 000
	7	Inntekter ved oppdrag	842 000
3320		Allmenne kulturformål.....	101 000
	1	Ymse inntekter	101 000
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom.....	103 000
	1	Ymse inntekter	103 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3
3323		Musikkformål	33 441 000
	1	Ymse inntekter	33 441 000
3324		Scenekunstformål	26 003 000
	1	Ymse inntekter	103 000
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.....	25 900 000
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer	37 843 000
	1	Ymse inntekter	1 723 000
	2	Inntekter ved oppdrag	36 120 000
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	8 241 000
	1	Ymse inntekter	7 326 000
	2	Inntekter ved oppdrag	915 000
3329		Arkivformål	12 420 000
	1	Ymse inntekter	5 050 000
	2	Inntekter ved oppdrag	7 370 000
3334		Film- og medieformål	33 195 000
	1	Ymse inntekter	10 153 000
	2	Inntekter ved oppdrag	7 542 000
	70	Gebyr.....	15 500 000
		Sum inntekter rammeområde 3	1 029 312 000
		Netto rammeområde 3	6 605 845 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 post 3
kap. 305 post 21	kap. 3305 post 7
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	698,0 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	15,6 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2010 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2010:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 prosent på staten og 40 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner

og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2010 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 254 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 prosent av kringkastingsavgiften.

VII

Fastsetting av vederlagsfri overdragelse av aksjer

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan overdra statens aksjeandel i Beaivvás Teáhter på 40 000 kroner vederlagsfritt til Sametinget.

4. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 3

Ved Stortingets vedtak 26. november 2009 er netto utgiftsramme 3 endelig fastsatt til kr 6 605 845 000, jf. Innst. 3 S (2009–2010). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 3 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 21.

4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3

Sammenlignende oversikt over partienes forslag innenfor rammen for rammeområde 3 Kultur. Tabellen viser kun kapitler og poster med avvikende forslag til bevilgning.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)					
300		Kulturdepartementet			
	1	Driftsutgifter	104 423	104 423 (0)	89 423 (-15 000)
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet			
	1	Driftsutgifter	62 128	62 128 (0)	60 128 (-2 000)
314		Kultur og samfunn			
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 000	9 000 (0)	5 000 (-4 000)
	76	Den kulturelle spaserstokken	14 440	14 440 (0)	10 440 (-4 000)
320		Allmenne kulturformål			
	1	Driftsutgifter	59 351	59 351 (0)	44 351 (-15 000)
	51	Fond for lyd og bilde	28 722	28 722 (0)	29 722 (+1 000)
	52	Norges forskningsråd	4 619	4 619 (0)	0 (-4 619)
	53	Samiske kulturformål	65 353	65 353 (0)	0 (-65 353)
	55	Norsk kulturfond	43 187	43 187 (0)	20 187 (-23 000)
	73	Nasjonale kulturbygg	157 900	157 900 (0)	150 600 (-7 300)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	164 581	164 581 (0)	84 581 (-80 000)
	78	Ymse faste tiltak	31 275	31 275 (0)	21 525 (-9 750)
	79	Til disposisjon	15 000	15 000 (0)	5 000 (-10 000)
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	0	0 (0)	578 039 (+578 039)
	83	Fond for frivillige og deltagende kulturaktiviteter	0	0 (0)	528 040 (+528 040)
	84	Pilegrimssatsing	5 000	5 000 (0)	0 (-5 000)
321		Kunstnerformål			
	1	Driftsutgifter	16 320	16 320 (0)	14 720 (-1 600)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning	15 368	15 368 (0)	0 (-15 368)
	73	Kunstnerstipend m.m.	112 244	112 244 (0)	47 244 (-65 000)
	74	Garantiinntekter	103 165	103 165 (0)	96 165 (-7 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom			
	1	Driftsutgifter	14 003	14 003 (0)	9 003 (-5 000)
	50	Kunst i offentlige rom	17 743	17 743 (0)	9 743 (-8 000)
	55	Norsk kulturfond	24 579	24 579 (0)	15 579 (-9 000)
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	30 268	30 268 (0)	24 268 (-6 000)
	78	Ymse faste tiltak	71 184	71 184 (0)	46 184 (-25 000)
323		Musikkformål			
	1	Driftsutgifter	159 297	159 297 (0)	134 297 (-25 000)
	55	Norsk kulturfond	126 277	126 277 (0)	96 277 (-30 000)
	70	Nasjonale institusjoner	221 259	221 259 (0)	199 394 (-21 865)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	219 154	219 154 (0)	174 992 (-44 162)
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	17 163	17 163 (0)	13 163 (-4 000)
	78	Ymse faste tiltak	94 127	94 127 (0)	70 127 (-24 000)
324		Scenekunstformål			
	1	Driftsutgifter	59 213	59 213 (0)	52 213 (-7 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	66 101	66 101 (0)	58 101 (-8 000)
	55	Norsk kulturfond	77 419	77 419 (0)	67 419 (-10 000)
	70	Nasjonale institusjoner	829 208	829 208 (0)	749 154 (-80 054)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	307 029	307 029 (0)	278 175 (-28 854)
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 512	3 512 (0)	2 662 (-850)
	75	Dans	45 803	45 803 (0)	43 491 (-2 312)
	78	Ymse faste tiltak	93 414	93 414 (0)	43 414 (-50 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	A, SV, Sp	FrP
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål			
	1	Driftsutgifter	428 591	428 591 (0)	386 591 (-42 000)
	55	Norsk kulturfond	149 826	149 826 (0)	124 826 (-25 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	0	2 064 (+2 064)	0 (0)
	73	Noregs Mållag	3 517	3 517 (0)	0 (-3 517)
	74	Det Norske Samlaget	13 509	13 509 (0)	0 (-13 509)
	78	Ymse faste tiltak	112 713	112 713 (0)	92 713 (-20 000)
328		Museums- og andre kulturvernformål			
	70	Det nasjonale museumsnettverket	807 813	805 749 (-2 064)	808 313 (+500)
	78	Ymse faste tiltak	56 645	56 645 (0)	58 645 (+2 000)
329		Arkivformål			
	78	Ymse faste tiltak	10 171	10 171 (0)	2 937 (-7 234)
334		Film- og medieformål			
	1	Driftsutgifter	137 021	137 021 (0)	123 021 (-14 000)
	50	Filmfondet	367 857	367 857 (0)	287 857 (-80 000)
	73	Regional filmsatsing	42 296	42 296 (0)	38 296 (-4 000)
	78	Ymse faste tiltak	24 216	24 216 (0)	22 216 (-2 000)
	79	Til disposisjon	1 114	1 114 (0)	0 (-1 114)
335		Pressestøtte			
	71	Produksjonstilskudd	272 914	272 914 (0)	122 914 (-150 000)
	75	Tilskudd til samiske aviser	22 319	22 319 (0)	0 (-22 319)
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 799	1 799 (0)	0 (-1 799)
Sum utgifter rammeområde 3			7 635 157	7 635 157 (0)	7 635 157 (0)
Inntekter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)					
Sum inntekter rammeområde 3			1 029 312	1 029 312 (0)	1 029 312 (0)
Sum netto rammeområde 3			6 605 845	6 605 845 (0)	6 605 845 (0)

4.1.1 *Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Gunn Karin Gjøl, Gunn Olsen, Kåre Simensen og Arild Stokkan-Grande, fra Sosialistisk Venstreparti, Gina Knutson Barstad, og fra Senterpartiet, Christina Nilsson Ramsøy, viser til at Kulturloftet var de rød-grønne partienes første felles plattform på et helt politisk område.

Flertallet viser til Soria Moria-erklæringen der det heter:

"Regjeringen vil realisere Kulturloftet gjennom en opptrapping av kultursatsingen til en prosent av statsbudsjettet innen 2014."

Flertallet er fornøyd med at Kulturloftet er i rute og viser til at i løpet av stortingsperioden 2005–2009 er kultursatsingen økt med nærmere 2 mrd. kroner. Regjeringen har allerede gjennomført de fleste punktene i loftet, mange år før tiden. Samtidig står målet om opptrapping av kultursatsingen til 1 prosent av statsbudsjettet i 2014 fast. Vi har derfor utformet enda mer ambisiøse mål for kultursatsingen i årene fram til 2014 i Kulturloftet II.

Flertallet vil understreke at kunst, kultur, idrett og frivillighet gjør samfunnet rikere og er avgjørende for menneskers livskvalitet, fellesskap og utvikling. Kunst og kultur har stor verdi i seg selv. Samtidig har satsing på kultur stor betydning for andre samfunns mål som næringsutvikling, arbeidsplasser og stedsutvikling, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet.

Flertallet har også merket seg at det lokalt satses på kultur. Kommunene velger å bruke økte overføringer til å styrke lokalt kulturliv. Samlet har kommunene økt bevilgningene til kultur med nærmere 2 mrd. kroner de siste fire årene. I tillegg er tippenøkkel endret, slik at kultur, frivillighet og idrett er tilført 1 mrd. kroner ekstra. Norsk kulturliv har dermed fått et formidabelt økonomisk løft i denne regjeringsperioden.

Flertallet vil likevel minne om at Kulturloftet imidlertid ikke bare handler om økonomiske bevilgninger. Det handler like mye om å gi kulturlivet og frivilligheten økt anerkjennelse og status og å tydeliggjøre det offentliges ansvar for kultursektoren. Målet er å sikre et mangfold av kulturaktiviteter og kulturtilbud som er tilgjengelig for alle.

Flertallet er stolt av Kulturloftet, som er Norges største satsing på kultur noensinne. Vårt mål er at loftet får fortsette i årene som kommer.

4.1.2 *Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, er av den oppfatning at kultur er et begrep som uttrykker de verdier og kvaliteter som enkeltmennesker tillegger høy egenverdi. Disse medlemmer vil påpeke at det som er god kultur for én, slett ikke trenger å være god kultur for en annen. Av den grunn mener disse medlemmer at kulturen i utgangspunktet skal være fri og uavhengig av politisk styring, og at den må være basert på frivillighet og personlig engasjement. Disse medlemmer er av den oppfatning at politikerstyrte kulturgoder ødelegger kulturens vesen og fremmer ensretting.

Disse medlemmer vektlegger i sin kulturpolitikk tiltak som aktiviserer barn og unge og de frivillige lag og organisasjoner som fanger opp breddeaktiviteter, som for eksempel idrett og musikk. Disse medlemmer mener at frivillige lag og organisasjoner skal få fritak for merverdiavgift. De ideelle og humanitære lag og organisasjoner fyller en nyttig samfunnsfunksjon. Frivillig sektor bør derfor få gode og forutsigbare rammebetingelser, fri for politisk styring.

Fordi kulturens egenverdi eksisterer i samspillet mellom mennesker, mener disse medlemmer at arenaen kulturen eksisterer på er viktig. En kulturarena er rommet som forener folk. Uten en arena er kunstnerisk uttrykk meningsløst. Kun ved en utvidelse av arenaen kan flere ta del i både den skapende og den opplevende delen av kunsten. Disse medlemmer ønsker at kulturlivet skal utvide kulturarenaen og innlemme flere for økt verdi og opplevelse.

Regjeringens betydelige økning i bruk av skattebetalernes penger fører ikke til at det blir kultur som folk flest ønsker. Folk skal i størst mulig grad selv ha råderett over kulturmidlene. Disse medlemmer mener dette vil sikre at kulturen blir deltagende, engasjerende og treffer flest mulig.

Disse medlemmer mener at kulturmidler i størst mulig grad bør kanaliseres i samsvar med det smaks- og meningsmangfold som eksisterer. Det betyr at disse medlemmer er skeptiske til alle modeller som innebærer at oppnevnte komiteer fordeles penger, etter eget for godtbeholdende, på vegne av fellesskapet.

Disse medlemmer ønsker å finne flere ordninger som kan gi offentlige kulturinstitusjoner et bredere publikum, folk et mer innholdsrikt kulturtilbud og samfunnet en bedre utnyttelse av de offentlige og private kulturmidler.

Disse medlemmer har også erkjent at man må sikre vår kulturarv for etterleken. Dette betyr at disse medlemmer mener at pengene det offentlige skal bruke på kulturtiltak i første rekke bør sikre

at viktige historiske og tradisjonsrike elementer innen kultursektoren ikke går tapt, og at det kommer flest mulig til gode.

Disse medlemmer vil også vise til at Fremskrittspartiet i sin kulturpolitikk vektlegger de tiltak som aktiviserer barn og unge, og de frivillige lag og organisasjoner som fanger opp breddeaktiviteter, som for eksempel idrett.

Disse medlemmer ønsker ikke at politikerne skal bestemme hva som er god eller dårlig kultur. Disse medlemmer vil la folk bestemme selv. Derfor ønsker disse medlemmer ikke et sterkt subsidiert kulturliv. Kulturlivet har best av å innrette seg etter folks ønsker. Slik blir det mulig å nå flere med mer kultur. Folks valg av kultur vil til enhver tid være mer variert enn det offentlig subsidiert kultur kan tilby. Disse medlemmer mener at det er nettopp folks valg som sikrer bredde.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen øker den offentlige subsidieringen av kulturen. Det ser ikke ut til å være noen planmessig eller klar profil på satsingen. Disse medlemmer er fornøyd med at Regjeringen foreslår økte bevilgninger til å opprettholde den norske kulturarven, ved å styrke museer og arkiv.

Disse medlemmer vil for øvrig vise til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor bevilgningen til kultur reduseres med 1 mrd. kroner, samtidig som det legges inn fullt momsfritak for frivillig sektor (beregnet til 1 mrd. kroner).

4.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Olemic Thommessen og Linda Hofstad Helleland, tar utgangspunkt i den egenverdi kunst og kultur har for den enkelte av oss. Tilgjengelighet til, kunnskap om og deltagelse i kulturlivet er viktige nøkler for det rommet vi har som enkeltmennesker til opplevelse og utvikling. Disse medlemmer ser livet som en sammenhengende dannelsesprosess der målet må være å utvikle det beste i seg selv i møte med de fellesskap man gjennom livet er en del av. Forståelsen av det samfunnet vi er en del av, og deltagelse som aktivt samfunnsmenneske, gir innsikt, skaper trygghet og engasjement og bryter ned fremmedfrykt og fordommer. Et rikt og mangfoldig kulturliv er således etter disse medlemmers mening en viktig forutsetning for et godt samfunn der skapende mennesker bidrar til vekst på alle nivåer.

Disse medlemmer mener dette best ivaretas gjennom en kulturpolitikk der målet er et kulturliv preget av mangfold, frihet og integritet. Kulturlivet skal ikke styres, eller ledes, av offentlige myndigheter, ei heller som utgangspunkt brukes som redskap for å oppnå politiske mål. Høyre ønsker et fritt kritisk kulturliv som finner sine egne veier og utfordrer sin

samtid. Disse medlemmer mener det innenfor kulturpolitikken nå er særlig viktig å finne grep som sikrer maktspredning, dynamikk og mangfold.

Disse medlemmer mener det i lys av samfunnsutviklingen generelt har vært riktig, og nødvendig, å trappe opp bevilgningene til kultur slik Høyre også signaliserte i forbindelse med behandlingen av kulturmeldingen, "Kulturpolitikk frem mot 2014" (St.meld. nr. 48 (2002–2003)) i 2003. Høyre har i tråd med dette støttet de økte bevilgningene til kulturlivet de siste 6 årene, og har, sett bort fra produksjonstilskuddet til avisene, hatt større bevilgninger til kultur enn Regjeringen. Høyres utgangspunkt er at det offentliges ansvar begynner der private aktører, markedet eller frivilligheten (det sivile samfunn) ikke strekker til. Høyre mener markedet alltid vil spille en sentral rolle i finansieringen av kulturlivet, men legger til grunn at markedet også har sine begrensninger i forhold til den bredde, kvalitet og mulighet til deltagelse som vil etterspørres av borgere i et moderne vestlig samfunn. Særlig vil disse begrensningene bli tydelige i et lite marked som det norskpråklige. Høyre vil derfor også i årene som kommer legge opp til en sterk statlig deltagelse i finansieringen av kulturlivet.

Disse medlemmer mener imidlertid at de økte kulturbevilgningene fordrer en større politisk bevissthet i forhold til spørsmålene om maktkonsentrasjon og ensretting enn det Regjeringens politikk gir uttrykk for. Disse medlemmer ønsker derfor en politikk som tydelig leder til spredning av makt og bidrar til større mangfold. Disse medlemmer vil derfor følge opp spørsmål knyttet til den statlige organiseringen av virkemiddelapparatet, der hensynet til rasjonelle administrative strukturer må veies opp mot maktkonsentrasjon og sentralisering. Disse medlemmer mener det er viktig å søke maktspredning så vel geografisk, som i forhold til rekrutteringen av de beslutningstagere som i praksis foretar tildelinger og gjør de økonomiske prioriteringene ut mot den enkelte søker. Disse medlemmer vil i tråd med dette ha en kritisk tilnærming til ytterligere administrativ sentralisering, slik vi har sett det gjennom de siste fire år. Disse medlemmer vil også gå inn for at staten oppnevner færre styrerepresentanter i festivaler og andre mindre institusjoner. Videre ønsker disse medlemmer aktivt å bidra til å styrke den private finansieringen innenfor kulturlivet og bedre kontaktflaten mellom kulturliv, kunst og næringsliv. For å styrke kunnskap og utvikling på dette området foreslår disse medlemmer å øke støtten til "Forum for kultur og Næringsliv" med 2,5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer mener også det er svært viktig å styrke det private entreprenørskapet som finnes hos de selvstendige kunstnerne og gruppene

innenfor det frie feltet. Dette gjenspeiles i Høyres alternative budsjettforslag der det foreslås økninger til tilskuddsordningen til de frie ensemblene, tilskuddsordningen for de frie gruppene innenfor scenekunst, samt basisfinansieringen på scenekunstheltet. Det foreslås også nye ordninger for utvikling av profesjonelle miljøer i regionene og talentutvikling innenfor dans. For å bedre freelancernes situasjon foreslås også å opprette en "Danserallianse" innenfor dansefeltet.

Disse medlemmer mener det er svært viktig å åpne opp for veksten og stimulere initiativene i det frie profesjonelle feltet innenfor musikk, teater og dans. Disse medlemmer viser til at den forholdsmessige fordelingen mellom institusjonene og det frie feltet ikke er vesentlig endret, selv i en tid da bevilgningene gjennomgående har økt betydelig. Disse medlemmer mener det nå er på tide med et merkbart løft for det frie feltet og legger i tråd med dette opp til en omprioritering mellom institusjonene og det frie feltet i størrelsesorden 23 mill. kroner. Gjennom dette økes tilskuddsordningen til musikkensemblene med 3 mill. kroner, tilskuddsordningen i Norsk kulturråd til fri scenekunst med 10 mill. kroner og tilskuddsordningen til basisfinansiering av fri scenekunst i Norsk kulturråd med 5 mill. kroner. I tillegg økes støtten til flere av de frie gruppene som har sine bevilgninger direkte over statsbudsjettet. Disse medlemmer mener det frie feltet må få utvikle seg fritt uten genremessige føringer. Disse medlemmer ønsker derfor å fjerne det såkalte nyskapskriteriet i Norsk kulturråd.

Disse medlemmer viser også til at Regjeringen har strammet inn på kriteriene for hvem som skal kunne gis støtte fra Norsk kulturråds forskjellige ordninger. Regjeringens hovedgrep har her vært at institusjoner og virksomheter som har fast plass på statsbudsjettet ikke skal kunne få tildelt midler. Disse medlemmer vil peke på at dette har vært en endring av de premissene som tidligere lå til grunn og at enkelte virksomheter kommer meget dårlig ut av denne innstramningen. Disse medlemmer mener Regjeringens praksis ikke kan gjennomføres uten at man koordinerer dette med en gjennomgang av postene 74 og 78 i budsjettet og eventuelt supplerer innføringen av et slikt prinsipp med en betydelig oppjustering av flere av virksomhetene.

Disse medlemmer mener Norge, som andre land, har et særlig ansvar for å ta vare på eget lands kulturtradisjoner, jf. UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv. Disse medlemmer mener dette i for liten grad har vært prioritert fra Regjeringens side. Gjennom år med sterke økninger i kulturbevilgningene har folkekulturfeltet blitt hengende etter tross årlige forslag til økninger fra Høyres side. Høyre vil også ved dette budsjettet prioritere folke-

kulturområdet og disse medlemmer vil foreslå økninger til Norsk visearkiv, Rådet for folkemusikk og folkedans (herunder Bygda dansar), kompetansesentre for rytmisk musikk, Norsk folkemusikk og dansarlag, Strunkeveko og Ole Bull akademiet. I tillegg vil disse medlemmer peke på den alvorlige situasjonen som er i forhold til arkivene i vårt land og foreslå en økning til Landslaget for lokalarkiv på 1 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer mener også det er viktig å se de fordelene som ligger i at Norge er et flerkulturelt samfunn. Høyre ønsker å ha bærekraftige miljøer innenfor de tradisjonelle minoritetene i Norge. Høyre mener kulturen skal vokse nedefra og i størst mulig grad forankres hos dem politikken angår. Høyre mener derfor det er riktig at Sametinget skal stå for prioriteringene innenfor tradisjonelt samiske uttrykk og mellom samisk forankrede institusjoner. Disse medlemmer mener også at man i forhold til våre nye landsmenns kulturuttrykk må prioritere de initiativene som springer ut fra innvandrermiljøene selv.

Disse medlemmer vil særskilt legge vekt på de frivillige organisasjonenes arbeid. De frivillige organisasjonene utgjør en bærebjelke i det sivile samfunn og er etter disse medlemmers synspunkt en viktig kraft i organiseringen av samfunnet som helhet. Disse medlemmer legger stor vekt på den demokratiske kraft de frivillige organisasjonene bærer i seg, og dermed betydningen av de frivillige organisasjonenes integritet. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av å finne frem til nøytrale virkemidler i arbeidet for å styrke de frivillige organisasjonenes generelle stilling. Høyre har gjennom flere år arbeidet for å få frem et system der de frivillige organisasjonene ikke skulle bli belastet for moms. Disse medlemmer mener det er positivt at Regjeringen nå tar fatt i dette og har avsatt midler til å styrke moms- kompensasjonen til frivilligheten. Disse medlemmer mener imidlertid det er en svakhet ved Regjeringens opplegg at den er beløpsbegrenset og at innfasingstiden er for lang. Disse medlemmer vil derfor bidra til en kortere innfasingstid gjennom en økt bevilgning på 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag til dette formålet.

Disse medlemmer viser også til at Høyre gjennom flere år har etterlyst en gjennomgang av virkemiddelapparatet i mediepolitikken med sikte på å møte de utfordringer den digitale mediehverdagen representerer. Disse medlemmer mener blant annet at produksjonsstøtten til papiravisene og eierskapsloven ikke lenger fyller de funksjonene de var tiltenkt. Disse medlemmer foreslår derfor også i år kutt i produksjonstilskuddet til papiravisene.

Disse medlemmer mener også det er viktig å styrke filmmiljøene rundt om i landet. Disse

medlemmer mener de omorganiseringer av filmområdet som Regjeringen har gjennomført har betydd en konsentrasjon av makt i "Filmens hus". Disse medlemmer mener det vil styrke norsk film å drive frem det mangfoldet filmsentrene og de regionale filmfondene representerer.

Disse medlemmer mener NRK er en svært viktig institusjon så vel mediepolitisk som kulturpolitisk. Disse medlemmer viser til at Stortinget har vedtatt en allmennkringkasterplakat som styringsredskap for Stortinget, og dermed staten, som eier. Disse medlemmer mener dette legger grunnlaget for at finansieringen av NRK like gjerne kan gjøres direkte over statsbudsjettet som ved innkreving av TV-lisens. Disse medlemmer viser også til de store strukturelle og økonomiske endringer som skjer på medieområdet og mener det vil være riktig tydeligere å rendyrke NRK som offentlig finansiert virksomhet, noe som betyr en innstramning i forhold til NRKs adgang til reklamefinansiering.

Disse medlemmer mener det er en sentral oppgave å sørge for at man også i Norge har mer enn én kanal som inntar allmennkringkasterrollen og som legger vekt på nyhetsformidling, dokumentar og debatt. Disse medlemmer påpeker at dette så langt i hovedsak har vært ivarettatt av TV 2. Disse medlemmer mener det så langt mulig må legges til rette for at NRK fortsatt skal ha en privat eiet konkurrent.

Disse medlemmer har notert seg at Regjeringen har nedsatt flere utvalg som skal se på mediepolitiske spørsmål knyttet til digital formidling. Disse medlemmer er opptatt av at man finner frem til gode grep som ivaretar norsk innholdsproduksjon, og vil i denne sammenheng påpeke betydningen av åpne løsninger. Disse medlemmer mener dette arbeidet haster og er bekymret for den fremdrift Regjeringen har lagt til grunn for utvalgenes arbeid.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1-3	H
Utgifter (i hele tusen kroner)				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	104 423	84 423 (-20 000)
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	62 128	60 128 (-2 000)
314		Kultur og samfunn		
	71	Kultur og næringsprosjekter	5 676	8 176 (+2 500)
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 000	10 000 (+1 000)
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	396 345	446 345 (+50 000)
	79	Ymse frivillighetsformål	8 856	13 856 (+5 000)
320		Allmenne kulturformål		
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	164 581	167 581 (+3 000)
	78	Ymse faste tiltak	31 275	31 525 (+250)
	79	Til disposisjon	15 000	10 000 (-5 000)
323		Musikkformål		
	55	Norsk kulturfond	126 277	130 277 (+4 000)
	70	Nasjonale institusjoner	221 259	219 259 (-2 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1-3	H
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	219 154	217 154 (-2 000)
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	17 163	20 413 (+3 250)
	78	Ymse faste tiltak	94 127	98 627 (+4 500)
324		Scenekunstformål		
	55	Norsk kulturfond	77 419	97 919 (+20 500)
	70	Nasjonale institusjoner	829 208	813 208 (-16 000)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	307 029	304 029 (-3 000)
	78	Ymse faste tiltak	93 414	96 664 (+3 250)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	55	Norsk kulturfond	149 826	151 826 (+2 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	0	2 564 (+2 564)
	78	Ymse faste tiltak	112 713	114 713 (+2 000)
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	70	Det nasjonale museumsnettverket	807 813	811 377 (+3 564)
	78	Ymse faste tiltak	56 645	57 145 (+500)
329		Arkivformål		
	78	Ymse faste tiltak	10 171	11 171 (+1 000)
334		Film- og medieformål		
	50	Filmfondet	367 857	357 857 (-10 000)
	73	Regional filmsatsing	42 296	52 296 (+10 000)
	78	Ymse faste tiltak	24 216	24 716 (+500)
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	272 914	146 536 (-126 378)
		Sum utgifter	7 635 157	7 568 157 (-67 000)
		Inntekter (i hele tusen kroner)		
		Sum inntekter	1 029 312	1 029 312 (0)
		Sum netto	6 605 845	6 538 845 (-67 000)

4.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, legger kunstens og kulturens egenverdi til grunn for politikken. Dette medlem vil ha et kulturliv som gir nye impulser og stimulerer til kreativitet og nyskaping, og mener den offentlige kulturinnsatsen skal bidra til et mangfoldig tilbud som er tilgjengelig over hele landet. Dette medlem vil føre en kulturpolitikk som styrker våre kulturelle røtter, samtidig som vi stimulerer til nye kulturelle impulser. Dette medlem mener kulturpolitikken må bidra til å styrke både det profesjonelle og det frivillige kulturlivet.

Dette medlem viser til at det er en sterk sammenheng mellom det frivillige kulturlivet og det profesjonelle kunst- og kulturlivet. Dette medlem viser til at deltakelse i frivillig kulturliv er av stor verdi både for den enkelte og for samfunnet. Dette medlem mener den offentlige kulturpolitikken må bidra til økt kvalitet, vekst og utvikling på alle nivå i norsk kulturliv.

Dette medlem vil understreke at frivillige organisasjoner og lag gjør en stor samfunnsinnsats og betyr mye for livskvaliteten til mange mennesker. Dette medlem vil også peke på at frivillige organisasjoner og lag er svært viktige for rekrutteringen til det profesjonelle kulturlivet. Dette medlem ønsker å styrke frivillig kulturliv og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 2 mill. kroner til frivillig barne- og ungdomsarbeid på lokalt nivå, samt 3 mill. kroner for å redusere egenandelen for organisasjoner som benytter seg av register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisteret).

Dette medlem viser til at Regjeringen før valget, etter å ha stemt ned en rekke forslag fra Kristelig Folkeparti, lovet avklaringer vedrørende momsreguleringen for frivillige organisasjoner. Dette medlem viser til at Regjeringen lovet å utvide ordningen for kompensasjon av tjenestemoms til også å gjelde varer. Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis primære syn i denne saken er at det bør etableres en rettighetsstyrt ordning der frivillig sektor fritas fra momsutgifter fullt ut. Dette medlem registrerer dessverre at den ordningen Regjeringen har valgt ikke imøtekommer kravet verken fra Kristelig Folkeparti eller fra frivilligheten selv, all den tid momsutgifter nå skal refunderes etter en rammestyrt ordning,

med den konsekvens at svært mange organisasjoner ikke vil få kompensert sine utgifter fullt ut. Videre mener dette medlem det er kritikkverdige at bevilgningen til denne posten er så lav at det vil ta svært lang tid før nivået er på et riktig nivå. Inntil en ny ordning er på plass, mener dette medlem det derfor er nødvendig å øke denne posten, og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 50 mill. kroner til momskompensasjon for frivillig sektor.

Dette medlem viser til den sterke sammenheng vi har mellom kirke og kultur i Norge, og at det i mange kommuner er et nært samarbeid mellom frivillige organisasjoner, lokale kulturarbeidere og kirken. Dette medlem viser til betydningen av å stimulere til økt samarbeid mellom kommuner, lokale lag og kirken. I flere hundre år har kirken vært en viktig forvalter av vår felles kulturarv, og det blir utviklet stadig nye uttrykk, ikke minst innen kirke- og musikk.

Dette medlem viser til at de kommunale kulturskolene er svært viktige for å styrke kulturkompetansen hos barn og unge, for deres opplevelse av kunst og kultur, samt for rekruttering av kulturutøvere både til amatørfeltet og til det profesjonelle nivå. Dette medlem mener alle som ønsker det skal ha mulighet til å gå på kulturskole, og viser til Kristelig Folkepartis budsjettalternativ der det foreslås å styrke dette området med 11,9 mill. kroner.

Dette medlem vil peke på det økende engasjementet for opera i hele landet, og at det har ligget inne som en forutsetning i Bjørvikavedtaket at distriktsoperaene skal styrkes parallelt med satsingen på Den Norske Opera & Ballett. Dette medlem viser til at bevilgningene til distriktsoperaene ikke står i forhold til forventningene. Dette medlem mener derfor bevilgningen til region- og distriktsopera bør økes med 5 mill. kroner i tråd med Kristelig Folkepartis alternative budsjett.

Dette medlem har gjennom kapitler og poster vist til hva Kristelig Folkeparti foreslo i finansinnstillingen. Dersom Kristelig Folkepartis forslag hadde blitt vedtatt, ville rammeområdet 3 kultur blitt økt med 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis budsjettalternativ ble nedstemt ved Stortingets behandling 26. november 2009. Kristelig Folkepartis prioriteringer fremgår av Innst. 2 S (2009–2010), samt tabellen nedenfor.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3	KrF
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	104 423	94 423 (-10 000)
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	396 345	446 345 (+50 000)
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	44 376	46 376 (+2 000)
	74	Frivillighetsregister	3 132	6 132 (+3 000)
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak	3 128	13 128 (+10 000)
320		Allmenne kulturformål		
	79	Til disposisjon	15 000	5 000 (-10 000)
324		Scenekunstformål		
	73	Region- og distriktsopera	42 924	47 924 (+5 000)
Sum utgifter rammeområde 3			7 635 157	7 685 157 (+50 000)
Inntekter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 3			1 029 312	1 029 312 (0)
Sum netto rammeområde 3			6 605 845	6 655 845 (+50 000)

4.2 Kap. 300 Kulturdepartementet (jf. kap. 3300)

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at med en effektivisering av departementet ville det være mulig å redusere utgiftene. Disse medlemmer mener at denne reduksjonen er mulig ved å få en mer rasjonell og effektiv organisering. Dette kan gjøres ved færre ansatte og heller kjøpe tjenester fra private, i den grad det er mulig, samt å sette oppgaver ut på anbud. Som følge av Fremskrittspartiets øvrige forslag vil departementet også få færre oppgaver – hvilket er grunnlag for reduserte budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til høyres alternative budsjettforslag der denne posten reduseres med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der Kulturdepartementets driftsutgifter reduseres med 10 mill. kroner.

4.3 Kap. 305 Lotteri- og stiftelsestilsynet (jf. kap. 3305)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke viktigheten av at Regjeringen fører en streng og kontrollert statlig spillpolitikk. Spill i regi av Norsk Tipping AS skal følges nøye, og spill som står i fare for å utløse spillavhengighet skal ikke igangsettes, alternativt stoppes.

Flertallet vil understreke at spilleavhengighet fortsatt er et betydelig problem i Norge. Det er viktig at undersøkelser, kampanjer og tilbud til spilleavhengige opprettholdes og i stor grad finansieres fra Norsk Tippings spilloverskudd, som nedfelt i Handlingsplanen mot pengespillproblemer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å påpeke viktigheten av at tilsynet er et fritt og uavhengig tilsyn, uten påvirkning fra verken store aktører i markedet eller fra politisk ledelse. Tilsynet bør advares mot ensidig å tro at enhver begrensing i spillmarkedet er et effektivt virkemiddel for å bekjempe spilleavhengighet. Noen virkemidler er slett ikke effektive mot avhengighet, selv om de reduserer omfanget av spill. Det er viktig å inngå nærmere samarbeid med de ledende og internasjonale fagmiljøene, slik at forståelsen av hva som er effektive, og hva som ikke er effektive virkemidler økes. Det er viktig at troverdigheten til Lotteritilsynet ikke blir svekket som følge av ubalansert motstand mot spill. Tilsynet skal bekjempe spilleavhengighet, ikke stoppe spill som rekreasjon og glede for de som ikke er avhengige, eller i faresonen for å bli det.

Disse medlemmer vil presisere at bærebjelkene i spillpolitikken bør være størst mulig overskudd til de ideelle lag og organisasjoner, en reduksjon av spilleavhengighet og et virksomt marked for spilltjenester.

Disse medlemmer merker seg også at det i dag er langt færre tilsynsobjekter for Lotteritilsynet å følge med på. Det bør derfor settes ressurser inn på de aktører som nå kontrollerer det meste av spillmarkedet.

Disse medlemmer mener at Regjeringen må følge opp og eventuelt endre Norsk Tippings konsekvensplikter. Kravet til omsetning for kommisjonærer bør nyanseres, hvis hensynet til tilgjengelighet og kanalisering av folks spillebehov tilsier det. Disse medlemmer ser ikke bort fra at kriteriene for retten til å bli tippekommisjonær kan medføre utilsiktede konkurransevridende effekter. Disse medlemmer mener derfor det kan være grunn til å se nærmere på disse kriteriene. Samtidig bør Norsk Tipping fortsatt kunne legge forretningsmessige vurderinger til grunn for valget av kommisjonær.

Disse medlemmer viser til at det er Norsk Tipping AS som er den dominerende markedsaktør i Norge, og som bruker store summer på markedsføring av spill. Samtidig er det mange utenlandske spillleselskap som er aktører i Norge gjennom å tilby spill over nett. Disse selskapene har en omsetning på mellom 6 og 7 mrd. kroner pr. år. Etter disse medlemmers syn bør det være tillatt for spillleselskaper å være en nasjonal aktør og at det skjer på en kontrollert måte med bl.a. lisens og kontroll. Disse med-

lemmer mener at en del av selskapenes omsetning bør tilbakeføres til norsk idrett og at dette er en forutsetning for å kunne bli tildelt lisens.

Med denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tillate utenlandske og andre spillleselskaper å etablere seg i Norge."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til den kraftige økningen i pengespill på Internett, blant annet nettpoker. Dette er særlig urovekkende fordi mange barn og unge har lett tilgang til slike spill. Selv om regulering av Internettspill er krevende, all den tid mange gamblingsselskaper operer fra utlandet, mener dette medlem det er nødvendig med tiltak for å redusere bransjens innpass i det norske markedet. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti allerede i 2006 lanserte muligheten for å forby kortselskapene å formidle transaksjoner til nettgamblingselskaper, jf. Dokument nr. 8:91 (2005–2006). Dette medlem er positiv til at Regjeringen fulgte opp dette forslaget, jf. Ot.prp. nr. 80 (2007–2008).

Dette medlem mener imidlertid at dette tiltaket ikke er nok alene, all den tid regelverket knyttet til betalingsrestriksjoner kan omgås blant annet ved at betaling kan skje via utenlandske konti. Dette medlem mener derfor myndighetene også må vurdere andre tiltak for å hindre de sosialpolitiske konsekvensene av pengespill på Internett. Dette medlem viser til Innst. O. nr. 19 (2008–2009) der Kristelig Folkeparti, med henvisning til andre lands praksis, tar til orde for at en også i Norge bør få en vurdering av eventuell filtrering av utenlandske nettpillselskaper. Dette medlem mener dette kan gjøre det vanskeligere for spillselskapene å komme inn på det norske spillmarkedet.

Dette medlem mener videre det er svært uheldig at gamblingsselskaper fritt kan reklamere for pengespill på norske TV-skjermer. Det norske markedsføringsforbudet uthules gjennom omfattende reklame fra TV-kanaler som fra utlandet retter seg mot Norge. Et viktig tiltak for å svekke bransjens markedsandeler, samt å hindre rekruttering av nye spillere, vil være å fjerne denne reklamen. Dette medlem mener Regjeringen må arbeide aktivt overfor myndighetene i avsenderland, med formål å fjerne reklame for internettgambling i sendinger som er rettet mot Norge. Dette medlem viser i den forbindelse til at det er etablert prosedyrer i EU/EØS-området nettopp med det formål å avdekke, og eventuelt fjerne, innhold som er uønsket av et annet medlemsland og som er direkte rettet mot dette landet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der denne posten reduseres med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets og alternative budsjett der denne posten reduseres.

4.4 Kap. 314 Kultur og samfunn

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er fornøyd med at Regjeringen bevilger vel 34 mill. kroner til kulturtiltak som knyttes opp mot definerte samfunns-mål. I målsettingen ønsker Regjeringen en fortsatt utvikling av det norsk-russiske kultursamarbeidet og annet internasjonalt kultursamarbeid i nordområdene. Regjeringen vektlegger også kulturens betydning for å realisere inkluderende arbeidsliv, samt tilskuddsordningen til å gi eldre et bedre kulturtilbud gjennom Den kulturelle spaserstokken.

Post 71 Kultur og næringsprosjekter

Komiteen er tilfreds med at handlingsplanen for kultur og næring fra 2007 videreføres for å styrke den næringsmessige siden av kulturfeltet, og mener dette er et viktig satsingsområde i årene fremover.

Komiteen merker seg at Regjeringen vil styrke denne satsingen også i 2010 ved å gi 2,5 mill. kroner til Forum for Kultur og Næringsliv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at Regjeringen har bevilget 1 mill. kroner til pilotprosjektet kultur-næringsfondet i Tromsø.

Komiteen har merket seg at også andre departementer har bevilget midler til dette området.

Komiteen mener Forum for kultur og næringsliv er en viktig organisasjon i arbeidet for å styrke kontaktflaten og utvekslingen mellom kulturliv og næringsliv. Komiteen mener organisasjonen er et godt utgangspunkt for å bygge opp en vesentlig bredere anlagt virksomhet i skjæringspunktet mellom kultur og næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener en styrking av dette arbeidet også være et viktig grep for maktspredning og mangfold.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjettforslag der bevilgningene

til Forum for Kultur og næringsliv er styrket med 2,5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er svært fornøyd med at Regjeringen fortsatt har sterk fokus på å skape en bærekraftig vekst og utvikling i nord gjennom sin nordområdepolitikk. Et av flere tiltak i denne satsingen er kultur og kultursamarbeid over grensene.

Komiteen vil peke på at dette kultursamarbeidet i nord har lange tradisjoner og har skapt gode relasjoner mellom folkene på begge sider av grensene. I 2009 la Regjeringen frem handlingsplanen Mulighetenes landsdel – handlingsplan for kultur i nordområdene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at i planen presenterer Regjeringen en rekke tiltak for å videreutvikle og styrke eksisterende kulturinstitusjoner og kulturaktiviteter i Nord-Norge, styrke samisk kultur og nasjonale minoriteter, styrke kultursamarbeidet med Russland gjennom den norsk-russiske handlingsplanen.

Flertallet har forventninger til at denne planen skal bidra til å videreutvikle kulturinstitusjoner og kulturaktiviteter i den nordlige landsdelen.

Flertallet er fornøyd med at Regjeringen har økt bevilgningen til 2,5 mill. kroner til Kulturprogrammet Barentskult som har som målsetting å bidra til realisering av større kunst- og kulturprosjekter på begge sidene av den norsk-russiske grensen.

Totalt har Regjeringen økt sine bevilgninger til kultursamarbeid i nordområdene fra 5 mill. kroner til 9 mill. kroner, noe flertallet er fornøyd med.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, understreker betydningen av at fylkeskommunene får en sentral rolle når nordområdesamarbeidet skal utvikles, samt at kultursamarbeidet med de andre landene på Nordkalotten må styrkes og videreutvikles.

Komiteen mener Barents-sekretariatet må spille en sentral rolle i Folk til folk-samarbeidet på Nordkalotten. Komiteen viser til at sekretariatet stadig spiller en viktigere rolle også i kultursamarbeidet, og mener denne rollen kan utvikles videre, ikke minst i lys av sekretariatets koordinerende rolle også i forhold til andre satsinger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, viser til St.prp. nr. 1 (2008–2009) hvor det står at:

"Pikene på broen har fått tilsagn om prosjektstøtte fra Norsk Kulturråd for 2009 og 2010 og prosjektstøtte fra Utenriksdepartementet. Driftstilskuddet fra Kultur- og kirkedepartementet under dette kapitlet kommer i tillegg til disse tilskuddene."

Flertallet legger til grunn at dette også gjelder for driftstilskuddet fra Kulturdepartementet for 2010.

Post 75 Kultur i inkluderende arbeidsliv

Komiteen er fornøyd med at Regjeringen viderefører bevilgningen på 5 mill. kroner på Kulturdepartementets budsjett for 2010 til fortsatt samarbeid mellom Kulturdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeidsdepartementet med tanke på å fremme en dialog mellom kulturliv og arbeidsliv. Komiteen er positiv til at det legges opp til konkrete tiltak hvor kulturlivet kan være et av virkemidlene for å oppnå et godt arbeidsmiljø og øke trivselen på arbeidsplassen, noe som igjen er viktig for å oppnå målene i et inkluderende arbeidsliv (IA).

Post 76 Den kulturelle spaserstokken

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er fornøyd med at Regjeringen viderefører kulturtilbudet til den eldre befolkningen som ligger i Den kulturelle spaserstokken.

Komiteen ser det som viktig at også eldre mennesker får tilgang til kulturtilbud som holder høy profesjonell, kulturfaglig kvalitet. Den kulturelle spaserstokken er etter komiteens mening et målrettet tiltak som kan realisere dette, særlig i forhold til grupper av eldre som ikke så lett får tilgang til ordinære kulturtilbud. Komiteen vil understreke at det også må være et klart mål å legge til rette for at både eldre og andre grupper kan benytte seg av de generelle kulturtilbudene som finnes.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, er fornøyd med at Regjeringen både over Kulturdepartementets og Helse- og omsorgsdepartementets budsjett øker bevilgningen til dette formålet med 4 mill. kroner hver. Det blir i 2010 totalt bevilget 28 mill. kroner til Den kulturelle spaserstokken, noe flertallet er fornøyd med. Flertallet er også tilfreds med at Norges pensjonistforbund får bevilget 1 mill. kroner til kulturtiltak for å bidra til økt livskvalitet og bedre helse for eldre.

4.5 Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 70 Merverdikompensasjon til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Finansdepartementets omtale i St.prp. nr. 1 (2008–2009) der det blant annet heter:

"Regjeringen vil øke satsningen på frivillig sektor i årene framover. Frivillighet Norge har antydnet at deres forslag vil medføre om lag 1 mrd. kroner i økt støtte til frivillig sektor. Regjeringen ønsker å trappe opp støtten med opp mot 1 mrd. kroner."

Flertallet støtter dette.

Komiteen mener det er viktig at momsordningen ikke vil medføre et omfattende byråkrati i form av rapporteringer og oppbevaring av dokumentasjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til den varslede høringen om valg av modell for kompensasjon for merverdiavgiftutgifter. Flertallet forutsetter at alle spørsmål knyttet til innretning og valg av ordning vil bli en del av høringsprosessen.

Flertallet viser til at Regjeringen vil øke satsningen på frivillig sektor i årene framover. Flertallet har merket seg at Regjeringen ønsker å trappe opp støtten med 1 mrd. kroner i perioden 2010 til 2014.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti minner om at utgangspunktet for kompensasjonsordningen er Stortingets vedtak om at de frivillige organisasjonene skal kompenseres fullt ut for merkostnadene som følge av merverdiavgiftsreformen.

Disse medlemmer vil minne om at en samlet frivillig sektor har fremholdt innføring av fullt momsfritak for frivillige organisasjoner som ett av de viktigste virkemidlene for å bedre sektorens økonomiske rammebetingelser fremover. Disse medlemmer er oppmerksom på at enkelte organisasjoner anfører at dagens regime pålegger dem å betale merverdiavgift for varer og tjenester i en størrelsesorden som medfører at en stor andel av det organisasjonene mottar i offentlige tilskudd, i realiteten tilbakeføres til staten i form av merverdiavgift. Disse medlemmer vil også påpeke at dagens regelverk innebærer at oppføring av ellers tilsvarende hus og anlegg skattelegges ulikt etter hvorvidt oppføringen skjer i regi av en frivillig organisasjon eller en kommune.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i Finanskomiteens innstilling (Innst. 2 S (2009–2010)) der en fremmer forslag om fullt momsfritak for de frivillige organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener Regjeringens opplegg for momskompensasjon for de frivillige organisasjonene ikke er godt nok. Disse medlemmer ønsker i motsetning til Regjeringen en ikke beløpsbegrenset ordning, dessuten ønskes en raskere innføring av momskompensasjonen. Disse medlemmer viser til Høyres hovedmerknad, samt Høyres alternative budsjett der det legges til 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen før valget, etter å ha stemt ned en rekke forslag fra opposisjonspartiene, lovet avklaringer vedrørende momsregelverket for frivillige organisasjoner. Disse medlemmer viser til at Regjeringen lovet å utvide ordningen for kompensasjon av tjenestemoms til også å gjelde varer. Disse medlemmer viser til at disse partiers primære syn i denne saken er at det bør etableres en rettighetsstyrt ordning der frivillig sektor fritas fra momsutgifter fullt ut. Disse medlemmer registrerer dessverre at den ordningen Regjeringen har valgt ikke imøtekommer kravet verken fra disse partier eller fra frivilligheten selv, all den tid momsutgifter nå skal refunderes etter en rammestyrt ordning, med den konsekvens at svært mange organisasjoner ikke vil få kompensert sine utgifter fullt ut. Videre mener disse medlemmer det er kritikkverdig at bevilgningen på denne posten er så lav at det vil ta svært lang tid før bevilgningen er på et riktig nivå.

Inntil en ny ordning er på plass, mener komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti det derfor er nødvendig å øke denne posten, og viser til disse partiers alternative budsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 50 mill. kroner til momskompensasjon for frivillig sektor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Frivillighet Norge under den åpne høringen i komiteen understreket betydningen av å etablere en to-sporet søkemodell, slik at organisasjonene kan søke om momskompensasjon over sjablon eller på bakgrunn av dokumenterte utgifter. Disse medlemmer ber Regjeringen merke seg dette.

Post 71 Tilskudd til frivillighetsentraler

Komiteen merker seg at Regjeringen i bevilgningsforslaget for 2010 legger opp til en økning i antallet frivillighetsentraler. Komiteen mener det er viktig at frivillighetsentralene videreutvikles som viktige samhandlingsarenaer for lokalt frivillig virke.

Post 72 Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge

Komiteen mener Frifond er en meget godt fungerende ordning, som gjennom en ubyråkratisk innretning forvalter midler som går direkte til lokal aktivitet og kommer barn og unge direkte til gode.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker betydningen av at Frifond fremdeles forvaltes av organisasjonene selv, gjennom de nasjonale paraplyorganisasjonene.

Disse medlemmer viser videre til at Frifond får omfattende tilskudd fra spillemidlene, og således er sårbar med hensyn til endringer i spillemiddelnøkkelen og variasjoner i Norsk Tippings overskudd.

For at Frifondordningen skal sikres størst mulig stabilitet og forutsigbarhet, legger disse medlemmer legger til grunn at bevilgningen over statsbudsjettet økes i årene som kommer.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås en styrking av Frifond med 2 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Post 74 Frivillighetsregister

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at formålet med frivillighetsregisteret er å forbedre og forenkle samhandlingen mellom frivillig sektor og offentlige myndigheter. Innmelding i registeret koster 250 kroner og er en forutsetning for å kvalifisere for ny momskompensasjonsordning og grasrotandel. Flertallet ber Regjeringen gjennomgå registeret og de erfaringene man har gjort seg, slik at man kan få et best mulig register. Dette bør skje i samarbeid med de frivillige organisasjonene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti forutsetter at det førende for Frivillighetsregisterets videre utforming er å gjøre samhandlingen mellom frivillig sektor og det offentlige så enkel og ubyråkratisk som mulig. Disse medlemmer mener at det skal sees på muligheten for å legge om finansieringsordningen av registeret,

slik at innmelding i registeret blir tilpasset økonomien for små organisasjoner.

Disse medlemmer viser til at de frivillige organisasjoner er opptatt av muligheten for at sentralleddet i medlemsbaserte, hierarkiske organisasjoner skal kunne fylle ut og klargjøre registreringsskjemaet for sine underavdelinger. Dette for å spare frivillig tillitsvalgte for administrativt arbeid som for mange vil kunne oppleves komplisert og arbeidskrevende. Disse medlemmer mener en slik en bloc-registrering vil være til hjelp for lokalleddet.

Disse medlemmer mener terskelen for registrering fortsatt er høy i forhold til små foreninger og lag med liten administrativ kapasitet. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre påpekte dette i forbindelse med innføringen av frivillighetsregisteret, da disse partier ønsket å sende saken tilbake til Regjeringen med sikte på å få dette på plass. Disse medlemmer mener det er uheldig at små lag og foreninger faller utenom de ordningene som forutsetter registrering i registeret. Disse medlemmer mener Regjeringen må bidra til enklere ordninger slik at også de små organisasjonene i praksis vil ta del i virkemiddelapparatet.

Disse medlemmer viser til at disse partier ved Stortingets behandling av saken har vært særlig bekymret for at Frivillighetsregisteret, slik det var foreslått, ville bli for byråkratisk for små organisasjoner. Disse medlemmer tar til etterretning at Frivillighetsregisteret ble vedtatt opprettet på grunnlag av den da foreliggende saksfremstilling. Disse medlemmer viser til at frivillig sektor fremdeles peker på betydelige svakheter ved registeret, herunder knyttet til kostnadsnivået for brukerne. Disse medlemmer mener registeret må favne bredt, at det ikke skal representere stor administrativ belastning for brukerne, og at det må være klare besparelser i forhold til søknadsrutiner, rapporteringer m.m. Selv om registrering er frivillig for organisasjonene, mener disse medlemmer at det i realiteten kan oppleves som en nødvendighet for organisasjonene å være registrert, all den tid det knyttes rettigheter til dette registeret. Disse medlemmer mener dette ytterligere aktualiserer behovet for at registeret må favne bredt og at kostnadene knyttet til registeret holdes på et minimumsnivå for medlemmene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å bevilge 2 mill. kroner utover Regjeringens forslag for å redusere egenandelen for brukerne av Frivillighetsregisteret.

Post 75 Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak

Komiteen viser til at det er dokumentert store forskjeller i befolkningen når det gjelder deltagelse i kulturlivet. Komiteen har også merket seg at barn fra inntektsfattige husholdninger deltar i mindre grad i aktiviteter på fritiden enn andre barn og unge. Komiteen mener det er viktig å jobbe med tiltak for å inkludere de som i dag i liten grad deltar.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, merker seg at Regjeringen foreslår 3,1 mill. kroner til tiltak for å styrke arbeidet med fattigdom og inkludering, og støtter dette.

Komiteen ber om at det settes av ressurser og legges konkrete planer som sikrer at funksjonshemmede gis et tilrettelagt tilbud i idrettslagene. Det bør utredes hvordan en ordning med treningskontrakter kan bli et tilbud for funksjonshemmede som trenger ledsager og der det også sikres en finansiering av tilbudet. En eventuell utredning om treningskontrakter må derfor sees i sammenheng med allerede eksisterende ordninger for funksjonshemmede.

Komiteen ønsker også at det må arbeides videre med hvordan en i kulturløftet kan få flere funksjonshemmede med i ulike former for kulturaktiviteter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til sammenhengen mellom kulturdeltakelse og helse og mener det er viktig med økt fokus på kulturens betydning for folkehelsearbeidet og for å utjevne sosiale forskjeller innen helse.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for ramme 2, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets budsjett, der Høyre setter av 10 mill. kroner til kontingenter etc. for å styrke deltagelse for barn fra ubemidlede familier i frivillige lag og foreninger.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at de kommunale kulturskolene er svært viktige for å styrke kulturkompetansen hos barn og unge, for deres opplevelse av kunst og kultur og for rekruttering av kulturutøvere både til amatørfeltet og til det profesjonelle nivå. Dette medlem mener flest mulig barn og unge skal ha mulighet til å gå på kulturskole uavhengig av foreldrenes økonomi. Dette medlem foreslår derfor at det opprettes en ny tilskuddsordning som skal bidra til flere gratis plasser i de kommunale kulturskolene. Dette med-

lem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås 10 mill. kroner til dette formålet.

Post 77 Tilskudd til forskningsprogram på sivilsamfunn og frivillig sektor

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Post 79 Ymse frivillighetsformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, merker seg at det er inngått avtale om investerings- og driftsstøtte til Frikanalen, og at en forutsetning for støtten er blant annet at Frikanalen skal være en reell ytringskanal for samtlige partier og lister i forbindelse med valg

Flertallet er tilfreds med at det er satt av 1 mill. kroner til at satellittregnskapet skal kunne drives på frivillig basis etter at det er etablert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at det er behov for tilskudd til prøveløp for rally-VM i 2010. Disse medlemmer mener at et VM-rally vil trekke til seg mange mennesker, som vil få store ringvirkninger og gi innlandet et stort løft, noe innlandet trenger. Disse medlemmer ser at det er viktig at det er fokus på norskprodusert biodiesel og et nasjonalt løft på produktet innenfor rallymiljøet. Disse medlemmer mener også at dette kan gi Norge muligheten til permanent VM-rally hvert år. Det vil gi god norgesreklame og løfte bilsporten i Norge.

Disse medlemmer viser til dommen i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen, appl. No. 21132/05 av 11. desember 2008, der det norske totalforbudet mot politisk TV-reklame ble fastslått å være i strid med ytringsfriheten. Disse medlemmer mener Regjeringens grep med å gjøre Frikanalen til en såkalt "ytringskanal" for små partier, ikke imøtekommer de krav Den europeiske menneskerettighetsdomstolen setter. Disse medlemmer mener således dette opplegget bør opphøre og at betalte politiske ytringer på TV må tillates.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil i tråd med Høyres budsjettforeslag fra tidligere år foreslå at statens inntekter fra herreløs arv tilfaller Frikanalens ordinære drift. For innværende år ville dette bety et tilskudd på anslagsvis 3 mill. kroner.

Post 80 Holmenkollen nasjonalanlegg

Komiteen viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

4.6 Kap. 320 Allmenne kulturformål (jf. kap. 3320)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, konstaterer med tilfredshet at opptrappingen til allmenne kulturformål øker i samsvar med Kulturløftet II. Flertallet slutter seg til de målene departementet legger til grunn for 2010, og at en i tillegg legger vekt på tiltak rettet mot barn og unge, ivaretagelse av likestilling og mangfoldsperspektivet. Flertallet legger vekt på at disse verdiene blir ivaretatt av kulturinstitusjonene.

Flertallet har merket seg departementets arbeid med endringer av tilskuddsforvaltningen og det departementsnedsatte utvalget ledet av direktør Lene Løken.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er tilfreds med at bevilgningen til Norsk kulturfond øker fra 386,5 mill. kroner i 2009 til 430,8 mill. kroner i 2010. Dette flertallet viser til at dette vil innebære at Norsk kulturråds handlingsrom øker ytterligere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de endringer Regjeringen har gjennomført i forbindelse med forvaltningen av virkemiddelapparatet og de signaler Regjeringen har gitt i forhold til videre oppfølging av blant annet Løken-utvalgets innstilling. Disse medlemmer mener Regjeringens hovedkurs i dette arbeidet sentraliserer makt på en uheldig måte. Disse medlemmer mener sterkt økonomisk statlig engasjement tilsier en utvikling i motsatt retning, altså en uttrykt politikk for maktspredning og reelt mangfold. Disse medlemmer ønsker et fritt, kritisk og uavhengig kulturliv som ikke ledes av statlige tildelinger eller politisk riktige løsninger. I motsetning til regjeringspartiene ønsker derfor ikke disse medlemmer å drive en instrumentell kulturpolitikk gjennom å legge verdimeslige føringer på kulturinstitusjonenes virksomhet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at de endringene som man ønsker å gjennomføre, bør kunne gjøres innenfor eksisterende rammer.

Post 51 Fond for lyd og bilde

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at tiltak som stimulerer utviklingen av en levende barne- og ungdomskultur skal vektlegges ved tildelinger fra fondet.

Komiteen viser til at i Ot.prp. nr. 46 (2004–2005) Om endringer i åndsverksloven ble det varslet nødvendig endringer i Forskrift om tilskudd for lyd og bilde, fotografi og billedkunst.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at den nye forskriften innføres fra 1. januar 2010 og i den forbindelse er fondet økt med 1,5 mill. kroner. Flertallet er tilfreds med dette og imøteser erfaringene etter forskriftsendringene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett. Disse medlemmer foreslår, innenfor rammen, en økning i denne posten på 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Fond for lyd og bilde er basert på en kollektiv kompensasjonsordning til rettighetshavere for den lovlige kopiering av deres verker til privat bruk. Disse medlemmer mener således at dette må betraktes å være rettighetshavernes penger og bør behandles i respekt for dette.

Kutt i denne posten må etter komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkepartis oppfatning forstås som en underkjennelse av rettighetshavernes rett til kompensasjon, og således et alvorlig inngrep i det tillitsforhold som ligger mellom stat og rettighetshaverne. Disse medlemmer vil i denne sammenheng understreke betydningen av de mulighetene kollektive ordninger gir i forhold til forvaltning av opphavsrett i en teknologisk meget krevende tid. Disse medlemmer tar til etterretning at midlene nå har en klar adresse til tiltak av særlig betydning for barn og unge, men mener de relevante rettighetsorganisasjonene selv skal ha avgjørende innflytelse over hvilke kriterier og føringer midlene skal fordeles etter.

Post 52 Norges forskningsråd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å fjerne denne posten. Disse medlemmer mener at forskning bør finansieres over Forskningsfondet, og ikke spres over mange kapitler i statsbudsjettet. En rekke poster er plassert ulike steder i budsjettet, og dette gjør det vanskelig å få oversikt over hvor mye ressurser de ulike tiltakene får.

Post 53 Samiske kulturformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, deler departementets syn om at det er viktig å styrke samisk kultur. Flertallet er tilfreds med at denne posten i sin helhet overføres og disponeres av Sametinget. Den samlede økningen til samiske kulturformål under Kulturdepartementets budsjett er 10 mill. kroner, herunder en økning på denne posten med 3,4 mill. kroner. Flertallet har merket seg at Sametinget har varslet særskilte behov på museumsfeltet. Flertallet er også enig med departementet om at statens aksjer i Beivvås Samiske Nasjonalteater på 40 000 kroner overdras vederlagsfritt til Sametinget i 2010.

Flertallet registrerer at Beivvås Samiske nasjonalteater ønsker å leie lokaler i et teaterhus som planlegges oppført i Kautokeino. Flertallet støtter i den forbindelse forutsetningen fra departementet om at Sametinget selv har ansvaret for prioritering mellom aktuelle kulturbyggprosjekter for samiske institusjoner.

Flertallet er fornøyd med at det planlegges byggestart for Åja Samisk Senter innenfor post 73 med 22 mill. kroner. I 2010 foreslås 7,3 mill. kroner til prosjektet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ønsker et større fokus på samisk musikk som en del av den norske musikkens sporten. Dette flertallet ønsker å gjøre oppmerksom på konseptet Sápmi music. Den samiske kulturen – og spesielt den samiske musikken – er blitt en viktig eksportartikkel innen kultur for den samiske befolkningen. Den er unik og har vist en sterk evne til å få gjennomslag i markeder i utlandet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at samene ikke trenger særtiltak, men bør søke på lik linje med andre kulturformål. Disse medlemmer er av den oppfatning at minoritetsgrupper ikke er tjent med å få slik særbehandling. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere denne posten vesentlig.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at fra 2008 er det bevilget midler til Norsk kulturfond under de relevante fagkapitlene på post 55 Norsk kulturfond. Disse midlene omfatter i hovedsak definerte tilskuddsordninger innenfor de respektive fagområdene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at departementet legger til grunn at institusjoner og virksomheter som mottar årlige statstilskudd selv har ansvar for å skape rom innenfor sine budsjetter for tiltak som kan fremme forsøk og utvikling i egen virksomhet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil påpeke at regelen om at institusjoner med plass på statsbudsjettet ikke skal tildeles midler over Norsk kulturråds ordninger, for mange har slått svært uheldig ut. Særlig gjelder dette de små virksomhetene som man eksempelvis finner på post 74. Disse medlemmer mener dette representerer en urimelig behandling, for så vidt som det er en vesentlig premissendring i forhold til de ordninger som gjaldt da de langt fleste av disse kom inn som egne poster på statsbudsjettet. Det var da gitt at det statlige tilskuddet var å betrakte som en slags grunnbevilgning for å sikre kontinuitet og kapasitet til å bygge nye prosjekter, der nettopp Kulturrådets ordninger ville ha vært en viktig og naturlig kilde. Disse medlemmer finner det påfallende at Regjeringen gjennomfører denne premissendringen uten at den samtidig gjør en oppjustering av bevilgningene til de institusjonene dette gjelder spesielt. Med de betydelige økningene i budsjettet som har vært de senere år, ville dette ha vært rimelig og naturlig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere skapende åndsliv innenfor litteratur og kunst, samt skape ny og eksperimenterende arkitektur, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyanisert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og

næringslivet er i dialog. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, slik at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Post 73 Nasjonale kulturbygg

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter departementets forslag til bevilgning på 157,9 mill. kroner i 2010, samt forslag til tilsagnsramme på 698 mill. kroner.

Flertallet viser til at tilskudd til investerings tiltak vil avhenge av bl.a. status i planleggingen og finansieringen, realiserbarhet, tilskuddsbehov og størrelsen på bevilgningene i det enkelte år.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det i årene fremover vil være nødvendig med en hard prioritering blant både nasjonale og lokale kulturbygg. Dette med bakgrunn i det faktum at antallet bygg ikke står i forhold til de midlene man bruker på slike bygg nå. Statlige investeringstilskudd til lokale kulturbygg forvaltes av fylkeskommunene og Oslo kommune. Disse må i sin forvaltning av midlene prioritere ut fra sine planer. Dette flertallet ber Regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2011 med en investeringsplan for nasjonale kulturbygg. Denne planen må i tillegg til bevilgningsforslag for 2011 omfatte en oversikt over hvilke nasjonale kulturbygg som kan prioriteres de nærmeste årene etter 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser her til sine merknader under post 53. Det bør ikke være en nasjonal oppgave å bidra til kulturbygg for særgrupper. Disse medlemmer vil derfor redusere bevilgningene til Østsmisk museum, samt Åja Samisk Senter.

Disse medlemmer viser til Oseana kunst- og kultursenter som nå er under bygging i Os kommune, Hordaland. Prosjektet er nyskapende og unikt i Norge gjennom kombinasjonen av kunstmuseum og kulturhusfasiliteter. Oseana vil med sine 5 800 m² gi Bergensregionen og Vestlandet en ny attraktiv scene for alle former for scenekunst med hovedvekt på musikkteater. Lokalisert ved Bjørnefjorden, midt i det vestlandske fjord- og fjellandskapet, vil senteret ha internasjonal appell. Prosjektet er også utpekt som forbildeprosjekt for kulturhus av ENOVA. Energieffektivisering gjennom landets største solcellepanel og varmepumper gir 2/3-reduksjon av energibruken i senteret. Hordaland fylkeskommune har prioritert senteret som nr. 1 av aktuelle kulturbygg i fylket.

Disse medlemmer viser til at prosjektet allerede er 80 prosent finansiert gjennom kommunale, fylkeskommunale og private midler, og det er søkt om statlig medfinansiering for hele eller deler av restbeløpet.

Disse medlemmer viser til at det er planlagt nye kulturhus rundt om i landet til ca 10 mrd. kroner. Disse medlemmer mener at i den grad kulturhusarenaer blir bygd, er det viktig at kulturarenaer blir reelt tilgjengelige for hele kulturlivet. Disse medlemmer ser dessverre at det er et økende antall eksempler på at mange kulturarenaer blir så dyre å benytte for det lokale kulturlivet at man ikke har råd til å bruke dem. Disse medlemmer mener det er nødvendig å sikre at lokalene blir så rimelige som mulig å bruke, og at lokalene bør brukes både av det lokale kulturlivet, og for turneer med profesjonelle krefter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det er et stort etterslep når det gjelder finansiering av kulturbygg i Norge. For å gjøre køen kortere og styrke finansieringsgrunnlaget for denne type bygg, mener disse medlemmer det vil være riktig å søke flere former for finansiering, eksempelvis gjennom offentlig/privat samarbeid (OPS). Disse medlemmer mener Regjeringen bør prioritere prosjekter som viser vilje og kreativitet i utviklingen av slike prosjekter, eksempelvis også iverksette pilotprosjekter som kan tjene som eksempler.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti merker seg at Regjeringen ikke lenger fremlegger noen prioriteringsliste over planlagte kulturbygg. Disse medlemmer mener dette kan virke svært forstyrrende i så vel allerede planlagte som fremtidige prosjekter. Bygging av kulturhus er ofte et stort løft med en lang og ofte omstendelig prosess, der det er nødvendig å gi signaler underveis i forhold til hvilke prioriteringer som kan forventes fra departementets side.

SAUDA KULTURVERK

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er kjent med planene om å utvikle et kulturhus i Sauda, Sauda Kulturverk. Dersom planene realiseres, kan huset bidra til ny aktivitet og vekst i Sauda. Prosjektet bygger på dagens idrettshall og svømmehall fra 70-tallet og vil kunne bli et mangfoldshus for alle generasjoner og grupper, med blant annet bibliotek, studiesenter, kino, kulturverksteder, kulturskole og flerbrukshall. Dette medlem peker på at finanskrisen har gjort prosjektet enda mer nødvendig for Sauda, da prosjektet kan bidra til å beholde folk, kompetanse og framtidstro gjennom

krisen. Samtidig er tilskudd fra staten avgjørende for at prosjektet kan gjennomføres. Dette medlem ber Regjeringen prioritere Kulturverket i Sauda slik at dette viktige prosjektet i Indre Ryfylke kan realiseres.

GULATINGET

Komiteen vil løfte fram Gulatinget – Tusenårsstedet for Sogn og Fjordane fylke og Gulen kommune. Med dette tusenårsstedet er den stolte arven fra Gulatinget løftet fram som et viktig nasjonalt minnesmerke. Komiteen viser til at gjennom Gulatinget fikk landet sin første lovsamling; Gulatingsloven. Dette er den eldste nordiske lovsamlingen vi kjenner. Gulatinget har også vært modell og inspirasjon for andre land, blant annet for etableringen av Alltinget på Island.

Komiteen viser til at Gulatinget er av stor regional, nasjonal og internasjonal betydning. Komiteen vil peke på at det i vår tid er all grunn til å verne om og videreutvikle den demokratiske arven Gulatinget representerer. Stedet bør derfor løftes fram som en viktig del av vår felles nasjonale historie. Komiteen mener det er naturlig at feiringen av grunnlovsjubileet i 2014 inkluderer markering av Gulatinget i sine planer.

Post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at avsetningen til kompetansesentra for rytmisk musikk er økt med 2 mill. kroner, noe som skal gi rom for at det opprettes minst to nye kompetansesentra fra 2010. Dette flertallet mener det er viktig at alle landsdeler blir tilgodesett i arbeidet med å opprette kompetansesentra for rytmisk musikk.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke sin anerkjennelse av det viktige arbeidet som kulturhuset USF-verftet utfører. Flertallet ber Regjeringen vurdere hvordan en god finansiering av verftet kan legges til rette på best mulig måte.

Flertallet, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det har vært gjennomført en utredning om opprettelse av en danserallianse og skuespillerallianse etter svensk modell. Flertallet stiller seg positiv til at det arbeides videre med en danserallianse, slik at man på sikt kan få til en ordning der frilansdansere kan gis økonomisk trygghet og mulighet til å leve av sitt kunstneriske virke.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det har vært gjennomført en utredning om opprettelse av en danserallianse etter svensk modell. Disse medlemmer ser at alliansen for dansere er et selskap som ansetter profesjonelle frilansutøvere og gir dem faste ansettelsesforhold. Danserne søker permisjon fra alliansen i de perioder hvor de har oppdrag andre steder. Disse medlemmer ser også at i ledige faser mottar de lønn fra alliansen i stedet for å være avhengige av arbeidsledighetstrygd. Disse medlemmer viser til at i perioder kan de fortsette å utøve sitt virke, forberede nye produksjoner, trene og gå på kurs. Disse medlemmer ser at slik får de muligheten til å arbeide kontinuerlig med sin kunstform. Disse medlemmer mener at alliansen skal stille tydelige krav til sine ansatte hva angår frekvens av eksterne oppdrag. Disse medlemmer mener også at hvis de ansatte ikke oppfyller disse kravene, vil de miste sin ansettelse. Slik fungerer alliansen som en tredje ansettelsesform, å være ansatt i alliansen er ikke å ha en fast stilling ved en scene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at alliansen kan være en erstatning for arbeidsledighetstrygd. Det er en forutsetning at ordningen ikke belaster offentlige budsjett mer enn hva arbeidsledighetstrygd ville ha gjort.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at tildelinger fra Kulturrådet er tilfeldige og i stor grad favoriserer smale kulturuttrykk som ikke er verken nyskapende, interessante for folk flest eller har potensial til å stå på egne ben etter oppstartsfasen.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

AKTIVITETSMIDLER TIL KOR

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at Aktivitetsmidler til kor fungerer etter intensjonen og bidrar til å muliggjøre konsertprosjekter der profesjonelle og amatører samarbeider. Ordningen er brukernær og effektiv og gir mye kultur for pengene.

MUSIKKFORMÅL

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett der det fremgår at Høyre gjennomgående vil styrke kulturbudsjettets satsing på kulturarven. I tråd med dette foreslås en økning til Ole Bull akademiet med 0,5 mill. kroner, Folkemusikk og folkedansorganisasjonen med 0,5 mill. kroner, kompetansesentra for rytmisk musikk med særlig henblikk på at disse også skal omfatte folkemusikk (Det vises her til initiativet

fra Østnorsk senter for rytmisk musikk der folkemusikk-senteret er tenkt lagt til Fagernes) med 1 mill. kroner.

OSLO CAMERATA

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og forslag til budsjett der det fremgår at Høyre ønsker å styrke det frie feltet. Mellom andre tiltak foreslås i denne sammenheng at Oslo Camerata legges inn under 74 posten med 0,75 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil peke på de utfordringene som har vist seg å dukke opp i forhold til kulturaktiviteter som ligger i skjæringspunktet mellom festivaler og kursvirksomhet for ungdom. Dette gjelder blant annet virksomheter som Fjordcandeza, Strunkeveko eller Valdres sommersymfoni. Disse medlemmer mener departementet bør se nærmere på hvordan tildelingskriteriene for festivaler og ungdomstiltak slår ut med sikte på å styrke denne typen aktiviteter. Disse medlemmer vil her vise til innstramminger i forhold til voksenopplæringsmidler og andre kurstiltak for barn og unge. Disse medlemmer viser eksempelvis til Strunkeveko som del av Jørn Hilmestevnet. Her får et stort antall barn og unge fra hele landet opplæring i folkemusikk. Tiltaket omfattes ikke av den festivalstøtten Jørn Hilmestevnet får, samtidig som midlene til voksenopplæring ikke er tilgjengelige.

I tråd med Høyres satsing på folkekultur og i tråd med ønske om å styrke kvalitetstilbud innenfor musikkopplæring for barn og unge foreslår komiteens medlemmer fra Høyre at Strunkeveko legges inn under post 74 som nytt punkt med et tilskudd på kr 0,25 mill. kroner.

Post 75 Kulturprogram

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en gjennom Norges bidrag til samarbeid med EU gjennom EØS-bidraget, også skulle kunne dekke Norges deltagelse i de ulike kulturprogrammene gjennom EU.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at "ymse poster" i et budsjett er en uting. De ulike tiltakene bør finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til prøveprosjektet i 10 fylker angående kulturkort. Disse medlemmer registrerer at flere fylker melder at det har vært meget vanskelig å rekruttere arrangører til kulturkortordningen, og at det fremstår jevnt over lettere å vekke interessen for kulturkortet blant kulturpolitikere enn selve målgruppen. Disse medlemmer mener at dette gjenspeiles også i henholdsvis undersøkelsen blant arrangører og fokusgruppene blant ungdom. En undersøkelse utført av forskningsstiftelsen IRIS viser at bare 1 400 av en målgruppe på 30 000 unge hadde kortet i 2008. Disse medlemmer registrerer at kulturkortet har blitt mest brukt på kinobilletter og ikke til det som var intensjonen, nemlig å vise frem andre deler av kulturen.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Rogaland Fylkeskommune der kulturkortet ikke har vært en suksess og som nå avslutter prøveprosjektet.

NORSKE FESTIVALER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener festivalenes organisasjon Norske festivaler gjør et viktig arbeid, ikke minst i forhold til skolering og erfaringsutveksling festivalene imellom. De aller fleste festivaler har svært små administrative ressurser og vil ha stor nytte av et felles organ som eksempelvis kan jobbe med kompetansebygging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at det er mange og store festivaler rund i Norges land som mottar store midler over kulturbudsjettet. Disse medlemmer mener at Regjeringen må vurdere behovet for et større fokus på rusforebyggende tiltak for unge på festivalene eller ekstra vakthold i den henseende. Disse medlemmer ser at Arendal er en festivalby, og særlig Hovefestivalen har fokus på dette viktige området. Disse medlemmer ser også at festivalen har leid inn en del ekstra vakthold gjennom politiet, og dette blir kostnad som blir ekstra belastende for festivaler som er i en oppbyggingsfase.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett. Disse medlemmer foreslår, innenfor rammen, en økning til dette formålet med 0,25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett og forslår en økning på 0,25 mill. kroner til Norske festivaler utover Regjeringens forslag.

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at "Til disposisjons-poster" i et budsjett er en uting. De ulike tiltakene bør finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der denne posten reduseres med 5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der post 79 reduseres med 10 mill. kroner.

Post 80 Tilskuddsordning for frivillig virksomhet (ny)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å opprette en ordning som kan bidra til en levende barne- og ungdomskultur. Disse medlemmer vil berømme den innsats som gjøres av frivillige lag og organisasjoner som motiverer barn og ungdom til å drive musikk- og amatørteatervirksomhet, og ønsker å gi disse en god og forutsigbar ramme.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å opprette tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom."

Post 82 Nobels fredssenter

Komiteen støtter departementets forslag om å øke bevilgningen til Fredssenteret med 1 mill. kroner for budsjettåret 2010.

Post 83 Fond for frivillige og deltakende kulturaktiviteter (ny)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er det rike og varierte folkelige kulturliv med appell til brede lag av befolkningen som bør få bedre kår. Det er ikke nødvendigvis profesjonell kultur for små målgrupper som gir et rikt kulturliv, men deltagende kultur som favner folk flest. Disse medlemmer jobber for at en rik flora skal nå flere og gi mer til landets innbyggere. Kultu-

ren bør være deltagende, engasjerende og treffe flest mulig.

Disse medlemmer mener at de frivillige og deltagende kulturaktiviteter i sum gir mest glede og opplevelse til både tilskuere og deltagende. For å sikre en stabil grad av støtte for slike aktiviteter mener disse medlemmer at det bør opprettes et fond. Fondets avkastning skal gå til prosjektstøtte blant organisasjoner som driver med frivillige og deltagende kulturaktiviteter. Det bør prioriteres å gi støtte til aktiviteter som retter seg spesielt mot barn og unge, eller mot familier. Eksempler på gode formål som kan få støtte er musikk- og amatørteatervirksomhet, kurs i skapende kunst, etc.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et fond for tilskudd til frivillige og deltagende kulturvirksomheter, med spesiell oppmerksomhet om de virksomheter som inkluderer eller retter seg mot barn og ungdom."

Post 84 Pilegrimssatsing

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er fornøyd med arbeidet som har vært gjort for å revitalisere pilegrimstradisjonen i Norge. Flertallet støtter det arbeidet Kulturdepartementet har gjort for å kartlegge de aktuelle utfordringene innenfor pilegrimsarbeidet og som konkluderer med at det er behov for en samordnet strategi på dette området. Et overordnet mål for strategien er å understøtte fornyelse og utvikling av pilegrimstradisjonen i Norge. Flertallet støtter derfor at det planlegges opprettet 5 regionale pilegrimskontor i Norge som skal arbeide for å formidle informasjon og veiledning om pilegrimsvandring, arrangere fellesvandring og bidra til utvikling av veien og vandringen for sin region.

Flertallet mener det er viktig at Stiklestad får sin åpenbare plass i pilegrimsleden.

Flertallet er tilfreds med at det foreslås 5 mill. kroner til dette tiltaket.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil imidlertid minne om at pilegrimsvandring først og fremst er en etablert metode i aktivt trosliv, og at tilbudene langs pilegrimsledene utvikles i tråd med de forventninger til kvalitet, kontemplasjon og overkommelig prisprofil som dette tilsier. Disse medlemmer vil i tråd med dette understreke betydningen av at pilegrimsarbeidet er noe som vokser frem nedenfra og er godt kirkelig forankret.

4.7 Kap. 321 Kunstnerformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig i de mål som legges til grunn for 2010.

Komiteen vil understreke at det er viktig å legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende kunstnerliv.

Komiteen ser det også som viktig å sikre opphavsmenn vederlag for offentlig bruk av åndsverk gjennom de kollektive kulturpolitisk baserte vederlagsordningene.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til forslaget om nytt statsstipend til Lars Borgersrud og Elias Akselsen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med statsstipendiat. Disse medlemmer kan ikke se at det er en offentlig oppgave å betale lønnen for kunstnere som burde kunne leve av å selge sin kunst i et kommersielt marked.

Disse medlemmer foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiat innen kunst."

Post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at et forslag til endring av forskrift om stipend basert på gjennomført kunstnerutdanning med sikte på å inkludere flere utdanninger i ordningen, har vært ute på høring.

Flertallet ser på dette som positivt og merker seg at de utdanningstilbudene som departementet hittil har vurdert som aktuelle for inkludering i ordningen, ikke hadde ordinære avgangsstudenter i 2009.

Flertallet mener det blir spennende å følge denne utviklingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser ingen grunn til å gi kunstfagstudenter, som er berettiget til studiefinansiering fra Lånekassen, særrettigheter i forhold til andre studenter som omfattes av Lånekassens studiefinansiering.

Disse medlemmer viser ellers til merknad og forslag i kap. 321 post 73 om avvikling av kunstnerstipend.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker betydningen av å ha gode stipendordninger for kunstnere, for på denne måten å legge til rette for at kunstnere kan konsentrere seg fullt og helt om sitt virke, særlig i etableringsfasen.

Post 73 Kunstnerstipend

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at 236 ordinære stipend og 167 arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere videreføres fra 2009, og mener dette er positivt.

Videre er flertallet fornøyd med at det i tillegg foreslås opprettet 20 nye ordinære arbeidsstipend.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med kunstnerstipend, men beholder noe av posten for å kunne gi dem som allerede mottar stipendier en mulighet til å skaffe seg annen inntekt.

På denne bakgrunn fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med stipend til kunstnere."

Post 74 Garantiinntekter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at det er lagt inn midler til videreføring av garantiinntekt til 503 kunstnere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen, men beholder noe av posten for å kunne gi dem som allerede mottar garantiinntekter, en mulighet til å skaffe seg annen inntekt.

På denne bakgrunn fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med garantiinntekter."

Post 75 Vederlagsordningen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

4.8 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke kunstens sentrale betydning i vårt samfunn. Flertallet støtter derfor Regjeringens forslag om å øke bevilgningen til billedkunst, kunst i offentlige rom, arkitektur og design med 28,9 mill. kroner.

Komiteen er opptatt av at forskning, innsamling og bevaring er nødvendig og viktig for at kunstmuseene skal skape grunnlag for, kunnskap om, forståelse for og opplevelse av billedkunst, kunsthåndverk, design og arkitektur av god kvalitet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere driftsutgifter i det offentlige. Dette gjøres gjennom en rasjonell og effektiv driftsform.

Post 50 Kunst i offentlige rom

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere statens innkjøp av kunst betydelig. Staten er allerede eier av store mengder kunst som kan brukes til utsmykning av offentlige bygg.

Disse medlemmer viser til at et samlet storting i Dokument nr. 8:98 (2002–2003) om ordning for utleie av kunst- og kulturgjenstander vedtok:

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ overfor institusjoner på kunst- og kulturområdet med sikte på at samlingene i større grad kan bli tilgjengelig for allmennheten, privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter, for eksempel gjennom utlån/utleie av kunst- og kulturgjenstander."

Disse medlemmer mener at med en ordning for utlån/utleie fra offentlig på plass, bør også offentlige virksomheter i større grad basere seg på lån/leie enn dyrebare innkjøp slik som i dag.

På bakgrunn av dette fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg."

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende kunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går utover produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende. Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringsliv er i dialog. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, slik at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Post 73 Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Komiteen deler Regjeringens vurdering av Nasjonalmuseet som landets fremste institusjon for samling, bevaring, dokumentasjon, forskning og formidling av billedkunst, kunsthåndverk, arkitektur og design, og støtter forslaget om å øke bevilgningene med i overkant av 11 mill. kroner.

Komiteen vil understreke Nasjonalmuseets forpliktelser overfor regionene når det gjelder samarbeid om visning og formidling av kunst.

Samtidig vil komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, understreke viktigheten av at museet får realisert en samlet bygningsløsning på Vestbanen, og at det holdes god fremdrift i prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Nasjonalgalleriets lokaler på Tullinløkken bærer i seg stolte tradisjoner, i tillegg til å være hensiktsmessige for visning av kunst. Disse medlemmer ønsker primært at lokalene

rustes opp til moderne og god standard, slik at behovet for ny bygningsmasse på for eksempel Vestbanen reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres merknader i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, Budsjett-innst. S. II (2008–2009), der det blant annet understrekes at det må finnes gode løsninger for bruken av Nasjonalgalleriets gamle bygningsmasse på Tullinløkka, og at kostnader forbundet med å sette denne bygningen i driftsmessig stand, må utredes og legges inn som en del av byggekostnadene for Nasjonalmuseets forestående byggearbeider.

Post 75 Offentlige rom, arkitektur og design

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er svært viktig at det satses på norsk design, men er av den oppfatning av at det bør være et samarbeid mellom kultur- og næringsliv. Derfor mener disse medlemmer at det ikke er økonomisk rom til en økning på denne posten.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en rekke av de ulike faste tiltak på denne posten i større grad bør markedsrette seg og finne andre finansieringskilder enn offentlige budsjett.

INNGÅELSE AV AVTALE OM FORSIKRINGSANSVAR

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til den foreliggende ordningen om statlig forsikringsansvar i forbindelse med store utstillinger fra utlandet. Disse medlemmer mener forsikringer også er et problem i forhold til viktige utstillinger der det er snakk om utlån av sentrale kunstnere mellom norske museer. Et meget aktuelt eksempel er utstillinger av Edvard Munchs kunst der manglende evne hos de største kunstmuseene til å bære forsikringsansvaret står i veien for konkrete prosjekter. Disse medlemmer mener det vil være naturlig om statens forsikringsordning utvi-

des til også å gjelde de mest sentrale norske kunstnere i utlån mellom norske institusjoner.

4.9 Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at departementets målsettinger for 2010 er å gjøre musikk av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for flest mulig, samt fremme kunstnerisk utvikling og fornyelse. Budsjettforslaget følger opp St.meld. nr. 21 (2007–2008) Samspill – Et løft for rytmisk musikk, jf. Innst. S. nr. 295 (2007–2008), hvor målet for tilskudd til rytmisk musikk er å legge til rette for og utvikle et mangfold av norsk rytmisk musikk som er anerkjent for høy kvalitet, preget av musikalsk bredde, mangfold og nyskaping og som når et stort publikum i Norge og internasjonalt.

Flertallet viser til at budsjettforslaget for 2010 innebærer en økning på 91 mill. kroner totalt til musikkformål, og registrerer med tilfredshet at musikkformål med dette budsjettforslaget samlet har fått en økning på 409 mill. kroner i løpet av årene 2006–2010.

Flertallet viser videre til at det er planlagt utfasing av midlene fra spilloverskuddet fra Norsk Tipping til skolekonserter i forbindelse med innføring av Den kulturelle skolesekken til den videregående skolen i tråd med St.meld. nr. 8 (2007–2008) Kulturell skulesekk for framtida og Innst. S. nr. 200 (2007–2008). I 2009 ble den første delen av midlene utfaset, og flertallet er tilfreds med at det tas sikte på å utfase resten av spilloverskuddet til skolekonserter i 2011.

Flertallet registrerer at rapporten Nye Tider – nye takter? En gjennomgang av Rikskonsertene, er sendt på bred høring, og at departementet vil vurdere oppfølgingen av rapporten bl.a. på bakgrunn av høringen.

Flertallet viser til at Nordnorsk Opera og Symfoniorkester AS ble stiftet i juni 2009, og er tilfreds med at det gis god støtte til dette arbeidet, både nasjonalt, regionalt og gjennom at det utvikles gode samarbeidskonstellasjoner.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er videre svært tilfreds med at det gis rom for at Riksscenen kan etableres i nye lokaler i Schous kulturbyggeri i Oslo.

Dette flertallet støtter Regjeringens fremlagte forslag.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at denne posten skal dekke lønns- og driftsutgifter for Rikskonser-

tene, og viser til at utgiftsrammen er økt til 159,3 mill. kroner. Flertallet har merket seg at posten kan overskrides med inntil det beløpet Rikskonsertene får i merinntekter under kap. 3323 post 1 Ymse inntekter, jf. forslag til vedtak II nr. 1.

Flertallet viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere driftsutgifter i det offentlige og viser til de generelle merknadene til kulturbudsjettet.

Disse medlemmer mener at Rikskonsertene bør kunne drives mer lønnsomt enn i dag. Rikskonsertene bør også redusere sitt internasjonale engasjement i den grad dette ikke oppveies av inntekter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at tilskuddsordningene over Norsk kulturfond øker med om lag 11 mill. kroner i budsjettet for 2010.

Flertallet har merket seg at innkjøpsordningen for musikk er økt med 2,5 mill. kroner, for å styrke arbeidet med en fremtidsrettet ordning for innkjøp og distribusjon av digitalisert musikk.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er viktig å videreføre satsingen på kor av høy kvalitet. Tradisjonelt har kor og vokalensembler hatt langt lavere bevilgninger over offentlige budsjetter enn instrumentalmusikk.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, legger derfor til grunn at de korene som har prosjektstøtte for 2009 får opprettholdt dette også for 2010, slik at det samlede tilskudd for ensemblene for neste budsjettår holder samme nivå som i år, inntil evalueringen foreligger og beslutning om videre satsing på kor- og vokalfeltet kan tas.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti imøteser en grundig evaluering av forsøksordningen for profesjonalisering av kor. Disse medlemmer er positiv til at enkelte kor har mottatt ekstra tilskudd gjennom ordningen, men viser samtidig til at prøveprosjektet har lite, om

noe, med profesjonalisering å gjøre. Disse medlemmer mener tiden nå er overmoden for et nasjonalt løft for et profesjonelt kor. Disse medlemmer mener Regjeringen bør ta initiativ til å utvikle et nytt profesjonelt ensemble som har institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Disse medlemmer mener et nytt profesjonelt institusjonskor vil bidra sterkt til å bevare og videreutvikle den nasjonale verdien som ligger i korkunsten, samtidig som det vil være en spydspiss inn i et meget stort internasjonalt marked. Disse medlemmer mener et nytt profesjonelt kor ikke vil stå i konkurranse med eksisterende kor, men tvert imot bidra til å vitalisere hele kor- og musikklivet i Norge.

Disse medlemmer viser til at korbevegelsen har vært en sentral faktor gjennom hele vår musikkhistorie. Til tross for dette har kormusikk ikke hatt samme status som kunstnerisk uttrykksmiddel som andre musikkensembler i vårt samfunn. Disse medlemmer mener en av årsakene til dette er at en ikke har hatt et profesjonelt korliv som kunne bidra til å løfte korsangen opp på et høyt internasjonalt nivå, slik en for eksempel har erfart med den symfoniske musikkutøvelsen. Disse medlemmer mener etablering av et profesjonelt kor i tilknytning til NRK er blant alternativene som bør vurderes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende musikk, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går utover produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at musikk og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringslivet er i dialog. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, slik at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå. Derfor bør denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti presiserer betydningen av at kor og vokalensembler vurderes på lik linje med instrumentalesembler under ordningen.

TILSKUDDSORDNINGEN FOR MUSIKKENSEMBLER

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett der det fremgår at Høyre ønsker å styrke det frie feltet. I tråd med dette foreslår disse medlemmer at tilskuddsordningen til musikkensemblene styrkes med 4 mill. kroner.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at Stiftelsen Oslo-Filharmonien og Stiftelsen Harmonien får en økning på om lag 22 mill. kroner for 2010. I økningen til Stiftelsen Harmonien ligger det 5,2 mill. kroner i økte kostnader i forbindelse med ny overenskomst. I tillegg inngår økte pensjonsutgifter i tilskuddet til de to orkestrene.

Flertallet viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet utfordrer de nasjonale institusjonene på å finansiere større deler av sin drift gjennom økte billettinntekter. En prosentvis fordeling av reduksjonen vil kunne la seg gjennomføre, uten betydelig svekkelse av kvalitet eller drift.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett der det gjøres en omprioritering mellom faste institusjoner og det frie feltet. Disse medlemmer foreslår her at budsjettøkningen fra inneværende år reduseres med 2 mill. kroner til anslagsvis 20 mill. kroner. Reduksjonen på 2 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag foreslås forholdsmessig fordelt på de aktuelle institusjonene.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil i likhet med posten over utfordre region- og landsdelsinstitusjoner på å få økte inntekter gjennom økte billettinntekter.

Disse medlemmer ønsker å redusere statens utgifter til region- og landsdelsinstitusjoner. En moderat reduksjon bør være mulig, uten at det går nevneverdig ut over aktiviteten.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett der

det gjøres en omprioritering mellom faste institusjoner og det frie feltet. Disse medlemmer reduserer økningen fra inneværende år til 2010 med 2 mill. kroner til anslagsvis 42 mill. kroner. Reduksjonen i forhold til Regjeringens forslag foreslås forholdsmessig fordelt mellom institusjonene.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at en rekke av knutepunktinstitusjonene når frem til et vidt publikum og gleder og underholder mange.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil holde fram virksomheten til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival, som i løpet av sine ni år har utviklet en kunstnerisk profil som kjennetegnes av stor bredde og høy kvalitet. Arrangementet har utviklet seg til å bli en fast begivenhet i hovedstadens kulturkalender, og et møtested for nasjonale og internasjonale utøvere.

Disse medlemmer er kjent med at festivalen søker og får støtte fra Norsk kulturråds festivalavsetning, men disse medlemmer mener Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival bør sikres forutsigbar finansiering på et nivå som tillater videreutvikling og en mer langsiktig planlegging. Disse medlemmer ber Regjeringen vurdere knutepunktstatus for Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival, bl.a. for å sikre en tydeligere nasjonal forankring av festivalen.

Post 74 Landsdelsmusikere i Nord-Norge

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag, der staten dekker 75 prosent og regionen 25 prosent av det offentlige tilskuddet til Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge. Flertallet vil understreke at tilskuddsordningen også skal komme det rytmiske musikkfeltet til gode.

Flertallet støtter forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener i utgangspunktet det ikke bør være en offentlig oppgave å støtte denne typen ordninger, og musikerne bør derfor i større grad rette seg mot private finansieringskilder og betalende publikum. Ordningen bør avvikles over en periode på noen år, noe som vil gi en kraftig stimulans til å utvikle en markedsbasert finansiering av musikere i Nord-Norge. Dette igjen vil kunne brukes som en modell for hvordan også andre regioner kan bevege

seg bort fra offentlig til privat finansiering av noe som i utgangspunktet ikke bør være offentlig. Disse medlemmer mener at det ikke er økonomisk rom til en økning på denne posten.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det er viktig å stimulere til at flere dirigenter tar utdanning eller kurs. Dette flertallet viser til Kulturløftet II der det står: "Styrke kor og korps, blant annet gjennom dirigentutvikling."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en rekke av de ulike faste tiltak på denne posten i større grad bør markedsrette seg og finne andre finansieringskilder enn offentlige budsjett.

RIKSSCENEN FOR FOLKEMUSIKK, FOLKEDANS OG JOIK

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at etableringen av Riksscenen for folkemusikk, folkedans og joik (Riksscenen) er nedfelt i en rekke saker, og tidligere budsjetter, som er behandlet i Stortinget. Et bredt flertall har understreket at det er viktig å skaffe Riksscenen et godt utgangspunkt for driften slik at de forutsetninger folkemusikk og folkedansmiljøene ble forespeilet blir imøtekommet. Det var stor diskusjon i miljøene om det var riktig å etablere denne institusjonen. Et viktig argument for å slutte seg til ideen var den økte satsingen og den synligheten som ble forespeilet. Den økningen i bevilgningene for 2010 som er foreslått fra Regjeringens side gir ikke rom for å få på plass det innholdet som er nødvendig for å imøtekomme de intensjonene Stortinget tidligere har gitt uttrykk for i forhold til Riksscenenens nasjonale rolle.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det legges inn 3 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til etableringen av Riksscenen for folkemusikk, folkedans og joik. Flertallet viser til at Riksscenen i 2006 la frem et langtidsbudsjett som viste 13 mill. kroner i tilskuddsbehov for 2010, som første ordinære driftsår. I Riksscenenens budsjettsøknad for 2010, sendt departemen-

tet i mars i år, er anslaget fra langtidsbudsjettet økt til 25,9 mill. kroner. Riksscenen har ved flere anledninger hatt mulighet til å korrigere budsjettet siden 2006. Departementet ga i møte 11. juni 2009 Riksscenen beskjed om at de ikke kan planlegge virksomheten ut fra en driftsramme på 26 mill. kroner for 2010, men må holde seg til det Riksscenen tidligere har lagt frem. Det må likevel tas hensyn til at det påløper en kostnad utover dette til finansiering av brukerutstyr. Departementet har i budsjettforslaget fullt ut tatt hensyn til dette. Det foreslåtte tilskuddet til Riksscenen for 2010 ivaretar således både forutsetningene i langtidsbudsjettet og kostnader til finansiering av brukerutstyr. Flertallet viser for øvrig til svarbrev av 26. november 2009 fra departementet (vedlegg).

KORPS

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at frivilligheten er truet, og ser for eksempel at Norsk musikkorpsforbunds medlemstall har vært synkende i de siste årene. Disse medlemmer appellerer herved til Regjeringen om å bidra til å ta vare på den unike og verdifulle frivillighetskulturen ved å styrke rammebetingelsene. Disse medlemmer ser at attraktive møteplasser med høy kvalitet og deltagelse gir for eksempel korpene utvikling, mulighet for erfaringsutveksling og positive opplevelser.

MUSIC EXPORT NORWAY

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at økte midler til internasjonalisering kan være ekstremt positivt. Men økningen gjør etter disse medlemmers mening det nødvendig med en gjennomgang av Music Export Norways virksomhet. Disse medlemmer ser også at det hersker misnøye i store deler av musikkbransjen med hvorledes Music Export Norway driver sin virksomhet i dag. Etter disse medlemmers mening bør det derfor foretas en gjennomgang av Music Export Norway for at de bevilgede midler skal komme hele bransjen til gode, og for at staten skal kunne være sikker på at de bevilgede midler brukes på en ressurseffektiv måte.

KULTURENTUSIASTENE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til den samlede komitémerknad i innstillingen til statsbudsjett for 2009:

"Komiteen merker seg den jobben den ideelle organisasjonen Kulturentusiastene gjør for å bringe klassisk musikk, dans, teater, litteratur og kunst ut til unge mennesker. Organisasjonen styrker interessen for utøvende og skapende scenekunst samt får barn,

ungdom og unge voksne mer interessert i den klassiske kulturarv. Arbeidet kjennetegnes av stor grad av frivillig og deltagende engasjement. Kulturentusiastene har et betydelig potensial i å trekke ungdom med i frivillig og deltagende kultur, men trenger mer stabile rammevilkår."

Disse medlemmer mener at det er på tide at Kulturentusiastene sikres stabile rammevilkår ved at de tas inn som fast formål på posten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett. Disse medlemmer foreslår, innenfor rammen, en økning til dette formålet med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der Kulturentusiastene legges inn som nytt punkt under post 78 med en bevilgning på 0,5 mill. kroner.

GRIEGSELSKAPET I BERGEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil peke på det viktige arbeidet Griegselskapet i Bergen gjør. Så vel for promoteringen av Grieg bygger dette også nyttige nettverk og skaper oppmerksomhet omkring norsk musikkliv. Ikke minst i en tid med mange unge utøvere på vei ut i en karriere, også utenfor Norges grenser, representerer dette en mulighet. Disse medlemmer mener også at Griegselskapets virksomhet på en meget egnet måte bygger opp under virksomheten på Trollhaugen, Griegs hjem ved Bergen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i lys av dette til Høyres alternative budsjett der Griegselskapet legges inn som eget punkt under ymseposten med en bevilgning på 0,25 mill. kroner.

NORSK VISEARKIV

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett der det blant annet går frem at Høyre særlig ønsker å bygge opp under tiltak som styrker kulturarven. I tråd med dette foreslår disse medlemmer at Norsk visearkiv styrkes med 0,25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

FOLKEMUSIKK OG FOLKEDANS

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår en styrking av Rådet for folkemusikk og folkedans med 0,5 mill. kroner til styrking av Bygda dansar-prosjektene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at "Norsk Folkemusikk" og "Danselag og Landslaget for spelemenn" har slått seg sammen i "Folkemusikk og folkedansorganisasjonen". Disse medlemmer mener dette er svært positivt og at dette vil styrke arbeidet innenfor disse feltene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjetter gjennom flere år der Høyre har foreslått økninger til disse organisasjonene. Disse medlemmer mener det er særlig viktig å gi et ekstra løft i forbindelse med sammenslåingen og foreslår i Høyres alternative budsjett en økning på 0,5 mill. kroner.

DOKKHUSET SCENE

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Dokkhuset Scene i Trondheim spiller en viktig rolle i regionens kulturliv, og at scenen har hatt en positiv utvikling siden oppstarten høsten 2006. Dette medlem viser til at flere av regionens og landets mest profilerte kulturaktører og festivaler har Dokkhuset Scene AS som arena, og at huset besitter en betydelig kompetanse innen teknikk og produksjon som i betydelig grad kommer andre kulturaktører og arrangører til gode. Dette medlem viser til at Dokkhuset Scene er avhengig av et forutsigbart offentlig grunntilskudd. Dette medlem ber Regjeringen bidra til å sikre en god utvikling av Dokkhuset Scene.

4.10 Kap. 324 Scenekunstformål (jf. kap. 3324)

Komiteen viser til at kapitlet bl.a. omfatter den statlige virksomheten til Riksteatret, avsetning til scenekunst under Norsk kulturfond, fire nasjonale institusjoner, tretten region-/landsdelsinstitusjoner, en knutepunktinstitusjon, åtte region- og distriktsoperatiltak, Dansens Hus og en rekke andre faste tiltak. Komiteen peker på at mange av institusjonene har et behov for vedlikehold av og investeringer i bygninger og sceneteknisk utstyr, og at det er viktig at departementet følger opp dette.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at Riksteatret fortsatt opprettholder et bredt repertoar med 10–12 oppsetninger årlig på 74 faste spillesteder over hele landet. Flertallet vil ytterligere understreke behovet for et bredt samarbeid – formelt og uformelt – mellom Riksteateret, andre teatre og frie grupper. Flertallet understreker Riksteatrets betydning som teater for hele landet. Flertallet vil spesielt peke på betydningen av at Riksteatret samarbeider

med andre teatre om å bringe gode oppsetninger til et større publikum. Dette er etter flertallets mening positivt og bidrar til god utnyttelse av de samlede ressurser på scenekunstheltet. Det er i den sammenheng viktig at planlegging av turneer for Riksteatret tar sikte på samordning med for eksempel regionteatrenes spilleplaner, slik at de ulike tilbud til publikum blir så komplementære som mulig. Flertallet mener for øvrig at det er svært viktig å se helhetlig på tiltakene i det frie feltet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker i sitt alternative budsjett å redusere driftsutgifter i offentlige virksomheter. Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, uten at det går nevneverdig ut over kvalitet eller kvantitet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg enkelte omdisponeringer knyttet til tilskuddsordningene, herunder tilskuddet til basisfinansiering for etablerte grupper som er overført fra kap. 320 post 74.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, mener at basisfinansiering for scenekunstgrupper er et sentralt virkemiddel for å sikre dansegrupper bedre kontinuitet. Siden det kun er to institusjoner med fast ansatte dansere i Norge, er basisfinansieringen essensiell for koreografer og dansere som kan få noe lengre engasjementer enn ved enkeltstående prosjektstøtte. Dette flertallet mener basisfinansieringen må økes betydelig de kommende årene og at det bør sikres mulighet for nye dansegrupper inn i ordningen hvert år.

Dette flertallet viser til at tilskuddsordningen for dans sammen med basisfinansieringen for scenekunstgrupper er hovedfinansieringskilden for produksjon av danseforestillinger. Ordningene må ses i sammenheng og styrkes kontinuerlig da dansere og koreografer ikke har faste stillinger i institusjoner.

Dette flertallet viser til at Telemarkforskings levekårsundersøkelse av 2008 om kunstneres inntektsvilkår i 2006, viser at koreografer og dansere har svært lav inntekt av kunstnerisk arbeid. Dette må

ses i sammenheng med de offentlige bevilgninger til dans som er for lave.

Et tredje flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ber Regjeringen følge opp Kulturløftet IIs pkt. 7, "Satse på dans", med disse og nye virkemidler som kan sikre koreografer og dansere betydelig bedre arbeids- og inntektsvilkår. Dette flertallet viser i denne sammenheng til tiltakslisten for dans i St.meld. nr. 32 (2007–2008) Bak kulissene, som må følges opp.

Dette flertallet mener den nye pilotprosjektordningen er et viktig tiltak for å sikre utviklingsmuligheter for dansekunstnere rundt i landet. Dette flertallet mener det er nødvendig at kommuner og fylker bidrar med regional medfinansiering til danse-miljøene. Ordningen må opprettes med en ubyråkratisk og effektiv forvaltning slik at danse-miljøene kan få midlene raskt og tidlig på året.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende scenekunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går utover produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at scenekunsten og kulturlivet også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringslivet er i dialog. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, slik at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

TILSKUDDSORDNINGEN FOR FRI SCENEKUNST

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative forslag til budsjett der tilskuddsordningen for fri scenekunst foreslås økt med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

BASISFINANSIERINGEN FOR FRI SCENEKUNST

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative forslag til budsjett der basisfinansieringen for frie scenekunstgrupper økes med 5 mill. kroner.

DANS

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å stimulere danse-miljøene rundt om i landet med sikte på videre utvikling av profesjonelle danse-miljøer. Ikke minst mener disse medlemmer dette er av stor betydning for utviklingen av det frie scenekunstheltet der det mange steder er gode tilløp innenfor dans. Disse medlemmer mener det bør settes i gang ett eller flere pilotprosjekter i regi av Norsk kulturfond i samarbeid med Norske dansekunstnere der dette kan prøves ut. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der dette legges inn med 1 mill. kroner.

UNGE TALENTER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener også at det bør iverksettes et pilotprosjekt for å få i gang et utviklingsprogram for unge talenter. Disse medlemmer vil her nevne at vi innenfor musikkområdet har slike tilbud ved Norges musikkhøyskole og Barratt Dues musikk-institutt i Oslo. Så vel blant pedagoger som for unge talenter er det et behov for oppfølging dersom vi i Norge skal makte å løfte frem kunstnere på et internasjonalt konkurransedyktig nivå.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i tråd med dette til Høyres alternative budsjett der det settes av 0,5 mill. kroner til et slikt pilotprosjekt. Midlene settes av under Norsk kulturfond.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at Den Norske Opera & Ballett foreslås å få et økt tilskudd på 54 mill. kroner til styrking av kunstnerisk virksomhet og forvaltning, drift og vedlikehold. Flertallet viser til at en med denne tilskuddsøkningen fullfører den flerårige opptrappingsplanen som ble avtalt med operaen for å styrke den kunstneriske virksomheten i det nye operahuset. Flertallet støtter den økte bevilgningen til operaen og legger til grunn at denne fører til ytterligere nyskaping og utvikling av ny opera. Flertallet viser til den store suksessen åpningen av det nye operabygget har vært. Flertallet mener det nå er viktig at Den Norske Opera & Ballett gis mulighet til å fylle de forventninger et nytt hus gir hos publikum. Flertallet mener det er viktig å sikre kvalitativ vekst og utvikling i årene som kommer. Flertallet viser til at det nye operahuset gir store kunstneriske muligheter som betyr et stort løft for et samlet kulturliv. Flertallet mener av kunstneriske årsaker det er viktig at bygningens kapasitet blir tatt i full bruk, og at bygget fylles med kunstnerisk innhold

av høy kvalitet. Flertallet peker på betydningen av at Den Norske Opera & Ballett har et utstrakt samarbeid med region- og distriktsoperaene.

Videre merker flertallet seg at tilskuddene til Nationaltheatret, Det Norske Teater og Den Nationale Scene i varierende grad foreslås økt. Flertallet viser for øvrig til de respektive partiers merknader forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 32 (2007–2008) Bak kulissene, jf. Innst. S. nr. 157 (2008–2009).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet utfordrer de nasjonale institusjonene på å finansiere større deler av sin drift gjennom økte billettinntekter. En prosentvis fordeling av reduksjonen vil kunne la seg gjennomføre, uten betydelig svekkelse av kvalitet eller drift.

Disse medlemmer mener at den foreslåtte økning i midler til Den Norske Opera & Ballett virker sterkt overdrevet. Operaen bør kunne klare seg uten en slik sterk økning i driftsmidlene som er til fare for kulturuttrykk som flere får glede av.

Disse medlemmer foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om revurdering av fremtidige driftsplaner for Den Norske Opera & Ballett – med sikte på reduksjon av det offentlige bidrag."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett som viser en omprioritering mellom de faste institusjonene og det frie feltet. Disse medlemmer reduserer økningen for de nasjonale institusjonene med 16 mill. kroner, dvs. ca. 2 prosent, som tenkes fordelt forholdsmessig mellom institusjonene. Midlene disponeres til fordel for tilskuddsordningen for fri scenekunst, basisfinansieringen for frie scenekunstgrupper, samt til delvis dekning av økte bevilgninger til enkelte frie grupper.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, merker seg at tilskuddene til region- og landsdelsinstitusjonene i varierende grad er foreslått styrket for 2010. Flertallet merker seg at tilskuddet til Hedmark Teater/Teater Innlandet foreslås økt med 6 mill. kroner blant annet i forbindelse med etableringen av Teater Innlandet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at turnéplikten overfor regionteatrene må innskjerpes og evalueres

jevnlige, og ber Regjeringen vurdere tiltak som sikrer turnevirksomhet blant regionteatrene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at Nord-Trøndelag teater fyller sin rolle som regionteater med turnéplikt, selv om dette fremdeles ikke gir seg utslag i bevilgninger over statsbudsjettet. Flertallet forutsetter at de nødvendige bevilgninger kommer på plass i budsjettet de nærmeste årene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil i likhet med i posten over utfordre region- og landsdelsinstitusjoner på å få økte inntekter gjennom økte billettinntekter.

Disse medlemmer ønsker å redusere statens utgifter til region- og landsdelsinstitusjoner. En moderat reduksjon bør være mulig, uten at det går nevneverdig ut over aktiviteten.

Disse medlemmers observasjoner tyder på at det har vært en utvikling de senere år hvor enkelte regionteatre har trappet ned sin turnéaktivitet. Et eksempel her er Hålogaland Teater, et teater som er basert på at de skal turnere i Troms og Finmark. Der ble turnéaktiviteten redusert til et minimum det året de fikk sitt nye teaterhus. Kun en forestilling var på veien i 2006. Hålogaland Teater lovte da, både overfor Landsforbundet Teatrets venner og Kulturdepartementet, at turnéaktiviteten skulle komme til gamle høyder så snart de var etablert i eget hus. Imidlertid ser disse medlemmer og Landsforbundet Teatrets venner at Hålogaland Teater turnéaktivitet fortsatt er lav.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjettforslag der det gjøres en omprioritering mellom de faste institusjonene og det frie feltet. Disse medlemmer foreslår i tråd med dette en redusert økning på 3 mill. kroner samlet, noe som tilsvarer ca. 1 prosent. Midlene foreslås benyttet til økninger av basisfinansieringen for frie scenekunstgrupper, tilskuddsordningen og til oppjustering av tilskuddene til enkelte grupper på post 78.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteen merker seg at det er foreslått et tilskudd på 3,5 mill. kroner til Peer Gynt-stemnet for 2010.

Post 73 Region- og distriktsopera

Komiteen peker på det økende engasjementet for opera i hele landet, og at det er viktig at region- og distriktsoperaene styrkes parallelt med satsingen på Den Norske Opera & Ballett.

Komiteen viser til at operakreftene i Norge har etablert et samarbeidsorgan gjennom foreningen "OperaNorge". Komiteen mener dette er meget positivt, ikke minst fordi dette bidrar til å skape en god kontaktflate mellom Den Norske Opera & Ballett og institusjoner over hele landet. Komiteen peker på at OperaNorge omfatter alle nivåer innen operafeltet i Norge. Så vel regionoperaene som distriktsoperaene er medlemmer sammen med de fleste av de tidligere deltakerne i riksoperasamarbeidet. Komiteen peker på det spennende arbeidet som gjøres med å utvikle et profesjonelt utøvende ensemble tilknyttet Operaen i Kristiansund.

Komiteen merker seg at departementet legger som forutsetning for det statlige driftstilskuddet til operatiltakene at det ordinære offentlige driftstilskuddet fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ikke er økonomisk rom for en økning på denne posten.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er kjent med at det arbeides med å utvikle et profesjonelt vokalmiljø i tilknytning til musikkteatret i Trondheim. Dette medlem ber Regjeringen bidra til en god utvikling i saken.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 5 mill. kroner til region- og distriktsoperaene.

Post 75 Dans

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at bevilgninger under denne posten gjelder driftstilskudd til ulike aktører på dansefeltet, og at bevilgningene til de ulike tiltak i hovedsak foreslås videreført på dagens nivå. Flertallet mener Dansens Hus er et svært viktig tilskudd til dansescenen og for dans som kulturuttrykk i Norge. Flertallet understreker betydningen av at det fra statens side legges til rette for at Dansens Hus kan styrke sin koordinerende rolle i forhold til utviklingen av dans ved ulike miljøer i Norge.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med at Finnmark fylkeskommune, sammen med de andre fylkeskommunene i Nord-Norge, har bedt styret i Nord-Norsk dansescene om å foreslå en ny organisasjonsmodell som kan bidra til en enhetlig styring og kontroll av midlene til nordnorsk dans. Dette flertallet ber Regjeringen sammen med de berørte parter

om å bidra til å finne frem til ny organisasjonsmodell som ivaretar dette.

Dette flertallet har merket seg Norske Dansekunstneres forslag til et utviklingsprogram for unge talenter i klassisk ballett. Dette flertallet mener det er nødvendig å sikre rekruttering av norske dansere til Nasjonalballetten. Utviklingsprogrammets grunnlag er ballettskolene og deres pedagoger som skal følge opp talentenes utvikling i og mellom regionale samlinger.

Dette flertallet understreker at flere av tiltakene i post 75 Dans, utgjør en viktig del av infrastrukturen rundt dansekunstnerne som ikke har faste arbeidsplasser. Dansens Hus, PRODA profesjonell dansetrening og CODA Oslo International Dance Festival har sentral betydning for kunstnerisk utvikling og vekst i dansefeltet. Dette flertallet mener det er nødvendig at tiltakene styrkes i årene fremover for å sikre at dansekunstens potensial utvikles videre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at en rekke enkelttiltak under posten styrkes. Flertallet vil i denne sammenheng påpeke at det er viktig å fremme bredden i kulturlivet, samtidig som man også "spisser" den offentlige innsatsen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en rekke av tiltakene på denne posten i større grad bør markedsrette seg og finne andre finansieringskilder enn offentlige budsjett. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen legger opp til en særdeles stor økning på denne posten, noe som best kan karakteriseres som merkelig og unødvendig.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative forslag til budsjett der det legges opp til en kraftig styrking av det frie scenekunstheltet. Ved siden av en økning av de faste tilskuddsordningene, herunder basisfinansieringen for frie scenekunstgrupper, foreslår også disse medlemmer en oppjustering av følgende institusjoner under post 78:

- Dramatikkens hus, med en økning på 1 mill. kroner.
- BIT/Teatergarasjen, med en økning på 0,5 mill. kroner.
- Cirka Teater, med en økning på 0,5 mill. kroner.

- Nordic Black Theatre, med en økning på 0,5 mill. kroner.
- Damini House of Culture, med en økning på 0,2 mill. kroner.
- Grenland Friteater/Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival med 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at disse og flere andre institusjoner har meget små bevilgninger til sin virksomhet, samtidig som de rammes av Regjeringens klare instruksjoner om at virksomheter med fast plass på statsbudsjettet ikke skal kunne søke om midler over tilskuddsordningene i Norsk Kulturfond. Denne holdningen fra Regjeringens side er i realiteten en premissendring som er innført uten at de berørte virksomhetene har fått nevneverdige oppjusteringer av sine budsjetter. Disse medlemmer mener dette setter virksomhetene i klemme og gir meget urimelige utslag.

Disse medlemmer vil også ta opp forslaget fra Norske dansekunstnere om å etablere en såkalt "danserallianse" etter svensk mønster. Disse medlemmer mener dette vil være et viktig støttepunkt, ikke minst for dansere i det frie feltet. Disse medlemmer mener Regjeringen må komme tilbake til Stortinget i løpet av våren 2010 med en sak der Dansealliansen er nærmere utarbeidet, med sikte på en etablering i annet halvår.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det settes av 4 mill. kroner til dette formålet, lagt inn som nytt punkt under ymseposten.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti fremsetter følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om etablering av en Danserallianse etter svensk modell, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010, med sikte på etablering av ordningen i løpet av 2011."

4.11 Kap. 325 Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer (jf. kap. 3325)

Komiteen vil ytterligere understreke viktigheten av å ivareta vår kulturarv. Kulturminner – både i immateriell og materiell form – er sporene av våre forfedres liv og virke som fortsatt kan sees og oppleves i dagens samfunn. Kulturarven binder samfunnet sammen, i tillegg til å ha en egenverdi. Vi har en forpliktelse til å bringe kunnskapen om vår fortid videre. Staten er en stor eier av kulturminner og har et spesielt ansvar for å ta vare på disse. Komiteen viser til

at museumssektoren også er svært viktig i denne sammenheng. Komiteen viser også til at museene gjennom flere år har vært gjennom et omfattende reformarbeid, og at en av utfordringene fremover er å styrke den faglige delen av museumssektoren.

Komiteen mener også det er svært viktig å komme i gang med videre utvikling av en plan for samlingsforvaltning- og formidling innenfor museumssektoren.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til de mål som er satt for 2010.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, registrerer at det i bibliotekmeldingen (St.meld. nr. 23 (2008–2009)) vurderes om det ville være tjenlig med en nærmere samordning eller sammenslåing av bibliotekoppgaver til Nasjonalbiblioteket og ABM-utvikling, eventuelt om det kan være en løsning å overføre bibliotekoppgaver til Nasjonalbiblioteket. Flertallet forutsetter at det gjennomføres en grundig prosess blant berørte parter, før evt. endring av organiseringen finner sted.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at Regjeringen gjennom budsjettproposisjonen får fullmakt til å overføre midler mellom postene kap. 325 post 1 Driftsutgifter, kap. 325 post 73 Prosjekt- og utviklingstiltak, og kap. 326 post 1 Driftsutgifter, Nasjonalbiblioteket. I prinsippet åpner dette for en betydelig omlegging av dagens arbeidsfordeling mellom ABM-utvikling og Nasjonalbiblioteket. Disse medlemmer legger til grunn at dette henger sammen med diskusjonen om arbeidsfordelingen mellom ABM-utvikling og Nasjonalbiblioteket som Regjeringen åpnet for i forbindelse med St.meld. nr. 23 (2008–2009) Bibliotek – kunnskapsallmenning, møtестad og kulturarena i ei digital tid. Disse medlemmer mener det fremstår som ganske uklart hva som her er Regjeringens videre intensjoner og planer. Disse medlemmer mener Stortinget bør få fremlagt en sak der arbeidsfordelingen mellom ABM-utvikling og Nasjonalbiblioteket klargjøres. Disse medlemmer vil under henvisning til de opprinnelige intensjonene i ABM-meldingen, peke på de store oppgavene som ligger i skjæringsområdene mellom arkivfeltet, bibliotekområdet og museene. Disse medlemmer vil også peke på viktigheten av det konsolideringsarbeidet som er under utvikling i bibliotekfeltet, ikke minst samkjøringen

mellom bibliotekene ved høyere læresteder og folkebibliotekene. Disse medlemmer mener det er viktig å bygge videre på de intensjonene Stortinget hadde ved opprettelsen av ABM-utvikling, og gi dette arbeidet tid til og manifestere seg i resultater.

4.12 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)

Komiteen slutter seg til de overordnede målene for 2010, og vil særlig understreke at bibliotekene spiller en viktig rolle både som lokale ikke-kommersielle kulturinstitusjoner, som en del av kunnskapssamfunnet og som en del av demokratiet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen legger opp til at år 2010 skal være et nasjonalt leseår. Flertallet vil understreke at de avsatte midlene må anvendes til aktiviteter som skal fremme leselysten. Flertallet vil anbefale at det ikke opprettes et eget sekretariat for denne markeringen, men at mottakere av avsatte midler løser administrative funksjoner og oppgaver forbundet med å gjennomføre aktiviteter, innenfor rammen av tildelte midler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at momsfrataket for bøker i siste omsetningsledd er av stor betydning for omsetningen av bøker i Norge og følgelig av tilsvarende stor betydning for utbredelsen av norsk litteratur. Nullsatsen har også stor betydning for levedyktigheten til aktører i bransjen, og den er en forutsetning for et kulturelt mangfold. Disse medlemmer mener også at nullsatsen kanskje er det viktigste virkemiddelet for norsk skriftkultur.

Disse medlemmer mener begrunnelsen for unntaket (momsfrataket) omfatter også innholdet selv om "boken" selges uten permer og leses ved hjelp av teknologiske løsninger som e-bok og lesebrett.

Disse medlemmer ser at i forlengelsen av de kulturpolitiske hensyn som ligger til grunn for momsfrataket, vil disse medlemmer også få tilføye at lesehemmede, herunder eldre, vil ha stor nytte av å kunne lese e-bøker fremfor papirbøker. Disse medlemmer er ikke i tvil om at e-bøker vil bety en langt bedre tilgjengeliggjøring av litteratur for gruppen lesehemmede. Disse medlemmer mener at dersom e-boken fortsatt blir omfattet av momsplikt, vil det kunne føre til et økonomisk skille.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til svar på spm. 277 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 15. oktober 2009 angående formatet EPUB som brukes i e-bøker, og eventuell bruk av dette åpne forma-

tet på offentlige nettsider. Disse medlemmer viser til at utbredelsen av e-boklesere foreløpig er lav, og vil på det nåværende tidspunktet ikke ta initiativ til at formatet EPUB tas i bruk på offentlige nettsider.

Disse medlemmer merker seg også at avgrensingen av e-bok i forhold til annet digitalt innhold kan være krevende. En slik avgrensning må gjøres i forbindelse med en eventuell innlemming av e-bøker i merverdiavgiftsfritaket.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ber Regjeringen senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010, legge frem sak om innlemming av e-bøker i merverdiavgiftsfritaket som gjelder for litteratur.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen mener Nasjonalbiblioteket er en av de viktigste kildene til kunnskap om Norge, nordmenn og norske forhold, her og i utlandet. Komiteen vil understreke at Nasjonalbibliotekets arbeid med å digitalisere samlingene er svært viktig for å sikre informasjon for ettertiden og gjøre denne mer tilgjengelig.

Komiteen merker seg at bevilgningen til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) økes med 1,2 mill. kroner for å styrke virksomheten.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg forslaget om å styrke bevilgningen til Språkrådet med 2,2 mill. kroner. Flertallet viser til at Stortinget gjennom behandlingen av språkmeldingen har sluttet seg til utvidelse av Språkrådets ansvarsområde, slik at Språkrådet gis et mer helhetlig språkpolitisk ansvars- og arbeidsområde.

Komiteen vil peke på at Norge er et lite språkområde, og at det norske språket er under konstant press. Det er behov for en offensiv språkpolitikk, slik at norsk også i fremtiden blir det naturlige språkvalget i alle deler av norsk samfunnsliv. Komiteen vil understreke at skriftkulturen er en bærebjelke i norsk samfunns- og kulturliv.

Komiteen vil videre peke på det verdifulle mangfoldet som ligger i det å ha to norske skriftkulturer. Nynorsk og bokmål er formelt likestilte, men reelt har nynorsk likevel vanskeligere kår. Det er derfor særlig viktig å sikre nynorsk gode utviklingsmuligheter. Komiteen mener videre at det er nødvendig med en målrettet utvikling av litteraturpolitikken som sikrer nyskaping, mangfold og geografisk spredning innenfor både fag- og skjønnlitteratur.

Komiteen viser for øvrig til de respektive partiers merknader i forbindelse med Stortingets

behandling av St.meld. nr. 35 (2007–2008) Mål og meining – Ein heilskapleg norsk språkpolitikk.

Komiteen vil peke på det store potensialet som ligger i fellesskapet mellom de skandinaviske språk. Sammenlagt utgjør det skandinaviske språkfellesskapet en befolkning på godt over tjue millioner mennesker, og det sier seg selv at dette i svært mange sammenhenger kan bety en vesentlig styrke i forhold til det språklige press de fleste små land opplever som del av en stadig mer globalisert hverdag. Komiteen vil understreke betydningen av at tiltak som styrker felles skandinavisk språkforståelse og faktisk bruk, må støttes. Komiteen viser i denne sammenheng også til det arbeidet Foreningen Norden gjør innenfor frivillig sektor. Komiteen vil her peke på betydningen av å styrke skoleverkets innsats, samt mediepolitiske grep som bidrar til felles bruk av kanaler og konkrete programmer. Komiteen mener Språkrådet må involvere seg i dette arbeidet på en aktiv måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere driftsutgifter i det offentlige. Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, uten at det går nevneverdig ut over kvalitet eller kvantitet. Disse medlemmer viser til sine generelle merknader til kulturbudsjettet.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at det i varierende grad foreslås økninger i de ulike innkjøpsordningene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets merknader under kap. 320 post 55. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet primært ønsker å utvikle innkjøpsordninger, og mener derfor denne posten ikke bør økes.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å styrke kunnskapen om norsk litteratur og språk i utlandet. Ikke minst har dette betydning for rekrutteringen av oversettere fra norsk, og for interessen for norsk litteratur i utlandet. Disse medlemmer ønsker derfor å styrke innkjøpsordningene ved å innføre en ny ordning rettet mot høyere læresteder i utlandet som underviser i norsk språk og litteratur. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der det foreslås 1 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer mener det er viktig at den internasjonale klassiske litteraturen også er tilgjengelig på norsk. Disse medlemmer ser dette i et rent dannelsesperspektiv og viser til at våre skandina-

viske naboland ligger godt foran oss i forhold til dette. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der det foreslås en økning for produksjonsstøtte til oversatt litteratur med 1 mill. kroner.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner (ny)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Norsk Litteraturfestival som er knutepunktfestival for litteraturområdet har fått sine bevilgninger over Maihaugens budsjett, dvs. på museumskapitlet. Flertallet mener det vil være riktig at litteraturområdet, på linje med andre områder, synliggjør sin knutepunktinstitusjon gjennom å gi denne en egen post på budsjettet. Flertallet forslår derfor at Norsk Litteraturfestival opprettes som egen post 72 under dette kapittel, og at Maihaugens bevilgning reduseres tilsvarende med 2,064 mill. kroner (kap. 328 post 70).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser også til at Norsk Litteraturfestival har hatt en betydelig økning i sin virksomhet på alle områder. Disse medlemmer mener i tråd med dette, og med henblikk på nivået på de statlige tilskuddene til knutepunktfestivalene innenfor andre genre, at det vil være riktig å øke bevilgningene til Norsk Litteraturfestival i årene som kommer. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der det foreslås en økning på 0,5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Post 73 Noregs Mållag

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at bevilgningen under denne posten går til å styrke Noregs Mållags arbeid med å styrke nynorsk skriftkultur på alle samfunnsfelt, og at tilskuddet for 2010 foreslås økt med 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Noregs Mållag bør finansiere seg på andre måter enn å belaste offentlige budsjetter. Det kan ikke være noen prioritert oppgave å gi driftstilskudd til Noregs Mållag for å styrke nynorsk skriftkultur. Mållaget kan søke om støtte på ordinær måte, ut fra sitt antall medlemmer og de gjeldende regler for driftstilskudd.

Post 74 Det Norske Samlaget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til det viktige arbeidet Det Norske Samlaget gjør for å styrke nynorsk språk, litteratur og kultur, og opprettholde et bredt boktilbud på nynorsk. Flertallet viser til at

det er bred enighet om å styrke innsatsen innenfor disse områdene i tiden som kommer. Flertallet merker seg at departementet legger til grunn at Samlaget selv skaper rom for produksjonsstøtte innenfor sine budsjetter, og ikke skal kunne søke Norsk kulturråd om midler fra denne avsetningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Det Norske Samlaget bør finansieres på andre måter enn gjennom å belaste offentlige budsjetter. Det kan ikke være noen prioritert oppgave å gi driftstilskudd til Det Norske Samlaget for å styrke nynorsk skriftkultur.

Post 75 Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.

Komiteen vil understreke viktigheten av at det settes av tilstrekkelige bevilgninger for at prosjektet kan gjennomføres på en faglig forsvarlig måte innen jubileumsåret 2014. Komiteen viser for øvrig til Stortingets behandling av St.meld. nr. 35 (2007–2008) Mål og mening – Ein heilskapleg norsk språkpolitikk.

Post 76 Ibsenpris m.m.

Komiteen viser til at Den internasjonale Ibsenprisen skal stimulere til kritisk debatt om vesentlige samfunnsmessige og eksistensielle tema, og skal utdeles årlig for å honorere en enkeltperson, organisasjon eller institusjon innenfor kunst og kultur som har gjort en ekstraordinær innsats i Ibsens ånd. Komiteen vil understreke den betydningen Ibsen og hans forfatterskap har for Norge som kulturnasjon.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at en rekke enkelttiltak under posten styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere utgiftene til Ymse faste tiltak. Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, men også ved en kritisk gjennomgang av denne posten.

FENGSELSBIBLIOTEK

Komiteen viser til viktigheten av å ha gode fengselsbibliotek og det fokus som har vært på denne tjenesten opp gjennom årene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett. Disse medlemmer foreslår, innenfor rammen, en økning til dette formålet med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det foreslås en økning på 0,5 mill. kroner til dette formålet.

RIKSMÅLSFORBUNDET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil peke på at Riksmålsforbundet gjennom en årrekke har drevet sin virksomhet med svært beskjedne midler, og at den offentlige støtte til denne organisasjonen, som i realiteten ivaretar majoritetsspråkets interesser i Norge, har vært ubetydelig. Disse medlemmer viser til behandlingen av språkmeldingen og det fokus som har vært i forhold til målrettede tiltak for å styrke norsk som selvstendig språk, og understreker betydningen av det arbeidet Riksmålsforbundet gjør og viktigheten av at deres virksomhet ligger på et akseptabelt nivå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett. Disse medlemmer foreslår, innenfor rammen, en økning til dette formålet med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der denne posten foreslås økt med 1 mill. kroner.

KRISTENT ARBEID BLANT BLINDE OG SVAKSYNTE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til det viktige arbeidet som gjøres av Kristent arbeid blant blinde og svaksynte (KABB). Disse medlemmer peker på at KABB, ved siden av lydbiblioteket, også utgir lydavisert rettet mot barn, unge og voksne, arrangerer leirer for medlemmer i alle aldre, tilbyr samtaler, egne skriftlige publikasjoner og er en sentral partner for Den norske kirke i saker som omhandler funksjonshemmedes situasjon i kirke og samfunn.

4.13 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)

Komiteen viser til at de siste årene har pågått en større museumsreform. Komiteen har merket seg at fremdeles er ikke alle fylker i mål med konsolideringsarbeidet. Konsolidering har i lang tid vært styrende for tilskuddsordninger, samtidig som det er viktig å holde fokus på forvaltning, forskning og ikke minst formidling.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, ber Regjeringen evaluere de konsoliderte enhetene for å sikre at også de små enhetene innenfor den konsoliderte strukturen får det forventede kvalitetsløftet. Dette for å sikre at pengene kommer alle deler av de konsoliderte enhetene til gode. Flertallet ber videre om at man tar en ny prosess for å sikre at de museene som i dag ikke er i en konsolidert enhet, går de nødvendige runder i 2010, slik at Regjeringen kan komme tilbake til nødvendige bevilgninger i budsjettet for 2011 slik at man får slutført konsolideringen.

Flertallet viser i den forbindelse til at HUNT 3 (Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag) viser kulturdeltakelse fordelt på geografi og sosioøkonomisk bakgrunn. For å utjevne skillet mellom kommunene innenfor dagens konsoliderte enheter og de som er utenfor, vil det fortsatt være behov for stimuleringsmidler for nye viderekonsolideringer over statsbudsjettet.

Flertallet viser til at Hamsun-senteret ble offisielt åpnet i august i år, og må regnes som et signalbygg med sin unike arkitektur, signert den internasjonalt kjente arkitekten Steven Holl.

Hamsun-senteret skal formidle Knut Hamsuns liv og forfatterskap både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Flertallet vil understreke at det er viktig at målsettingene for drift av senteret blir nådd.

Flertallet viser til at produksjon og eksport av kvernstein og steinkors er en viktig del av norsk historie, og at det er registrert nærmere 20 kvernsteinsbrudd rundt om i landet. Flertallet er kjent med at fem av disse, Selbu, Saltdal, Brønnøy, Vågå og Hyllestad, har etablert et felles nettverk gjennom Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS). Flertallet har videre merket seg arbeidet som stiftelsen Norsk Kvernsteinsenter gjør for å etablere Norsk Kvernsteinsenter i Hyllestad kommune.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil påpeke at organiseringen av den enkelte konsoliderte institusjon, og budsjettansvar i forhold til den interne fordelingen av midler, ligger til institusjonens styre. Disse medlemmer mener således at Regjeringen ikke kan styre, eller bør legge press på, institusjonene i forhold til hvordan pengene i det enkelte museum skal fordeles avdelingene imellom.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at Norsk publikumsutvikling er en viktig medlemsorganisasjon for norske kulturorganisasjoner og museer som skal arbeide for økt kunnskap om publikum, og økt publikumsopplutning for alle kulturtilbud. Disse medlemmer er glad for

at så viktig initiativ kommer fra Bergen. Kommunen har gitt 600 000 kroner for 2009 for opprettelsen av kontoret. Målet er på sikt å bli en nasjonal publikumsutvikler. Disse medlemmer ser at dette er helt nytt i Norge, men ikke i andre land, og at det norske initiativet er tatt på bakgrunn av erfaringene med kulturbyene Bergen og Stavanger, og at det er en økende forståelse for å vekke nysgjerrigheten for kulturtilbud hos folk som ikke har kjennskap til tilbudene fra før.

HURTIGRUTEMUSEET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ser også at initiativet er tatt både for å rette oppmerksomhet mot det som skjer, og at det er viktig å samarbeide om tiltak, slik at man kan lære av hverandre. Disse medlemmer ser dessuten at det er viktig i et demokratisk perspektiv, nemlig at alle har retten og mulighet til å oppleve kunst og kultur. Disse medlemmer mener det er viktig at det er et brukerstyrt initiativ.

Disse medlemmer har merket seg at spleiselaget for overbygg av hurtigruteskipet Finnmarken ved Hurtigrutemuseet på Stokmarknes fortsatt ikke er på plass. For disse medlemmer har det hele tiden vært en forutsetning at staten skal være med på å realisere dette prosjektet i samarbeid med Nordland fylke, Hadsel kommune og eventuelle private innskytere. Disse medlemmer er svært bekymret for at det "stolte" hurtigruteskipet skal forfalle så mye, at eneste utvei blir å sette båten på havet igjen og sende den til opphugging. Det ville være en tragedie for museet, lokalsamfunnet og for tanken om å ta vare på Hurtigrutens historie. Hurtigruten representerer en viktig del av vår kysthistorie. Disse medlemmer er kjent med at både Hadsel kommune og Nordland fylkeskommune nå stiller midler til rådighet og er derfor skuffet over at staten ikke synes å ville bidra i spleiselaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen Bondevik bevilget 5 mill. kroner i strakstiltak for å bevare Finnmarken, og at hensikten var å utvikle konseptet videre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Finnmarken fortsatt står under blikktak, et vernetiltak som var ment å være midlertidig. Det er lagt ned stor innsats lokalt og regionalt for å finne en finansieringsløsning som både stat og kommune kan leve med. Disse medlemmer mener staten må komme på banen i denne saken og

viser til følgende forslag fremmet av disse partier i Innst. 13 S (2009–2010):

"Stortinget ber Regjeringen bidra til en finansieringsløsning for Finnmarken ved Hurtigrutemuseet på Stokmarknes i samarbeid med kommune og fylkeskommune slik at Hurtigrutemuseet får sin rehabilitering og utbygging til et fullverdig kulturhistorisk museum, og at Stortinget får seg forelagt egen sak vedrørende Hurtigrutemuseets framtid."

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

Komiteen vil vise til at forutsetningen for de statlige bevilgningene normalt vil være at regionen skal dekke minst 40 prosent av det samlede offentlige tilskuddet. Fordelingen lokalt avtales mellom fylkeskommunen og de berørte vertskommuner.

Komiteen merker seg at hovedfokuset for 2010 vil være en generell profesjonalisering og faglig kvalitetshevning ved museene, med sikte på at de fremstår som aktive og aktuelle samfunnsinstitusjoner. Komiteen er enig med departementet i dette.

Komiteen merker seg også at museene står overfor store utfordringer ved at det er store etterslep innen samlingsforvaltningen. Det er et stort behov for å bedre magasiner og utbygging av konserveringstjenester.

Komiteen vil bemerke at museenes økonomi forbedres vesentlig gjennom økte bevilgninger og innlemmingen av merverdigavgiftssystemet. Komiteen legger til grunn at noen av de nevnte utfordringene løses gjennom disse økte bevilgninger.

Komiteen merker seg at etableringen av faglige museumsnettverk er en viktig del av museumsreformen. Det har gitt som resultat en bedre faglig samordning og samarbeid mellom ulike museer. Komiteen merker seg også at det ikke er lagt opp til felles midler for drift av nettverk og at deltakelsen er i det enkelte museums egeninteresse. Komiteen mener at det bør vurderes et økonomisk insitament til de museer som inngår i de faglige museumsnettverkene. Etter komiteens syn vil det gi museene et ytterligere økonomisk løft som igjen bidrar til større engasjement og vilje for å nå de 4 hovedmålsettingene som er definert i tilknytting til dette kapitlet.

GARBORG-SENTERET

Komiteen mener realiseringen av et nasjonalt Garborg-senter i Time på Jæren er viktig og ber Regjeringen holde frem arbeidet med å finne en løsning for å få realisert senteret og utstillingen i tråd med vedtatte planer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er kjent med at det nasjonale Garborg-senteret skal dokumentere og formidle Gar-

borgs verk og liv, og være et moderne og aktuelt litterært formidlingssenter. "Nasjonalt Garborg-senter" bygger på erfaringene fra det vellykkede Garborg-året i 2001, som ble planlagt og gjennomført i samarbeid mellom Garborg-regionene Jæren, Nord-Østerdalen, Asker og Oslo. I forbindelse med prosjektet "Nasjonalt Garborg-senter" deltar blant annet Rogaland fylkeskommune, Universitetet i Stavanger, Jærmuseet, Time mållag og lokalt næringsliv i planarbeidet.

Disse medlemmer vil understreke at senteret skal fremme Hulda og Arne Garborgs visjoner som handler om langt mer enn litteratur. Senteret skal skape engasjement og debatt mellom nye generasjoner for å sikre at unge mennesker ser demokrati- og samfunnsprosesser som viktige arenaer å ta del i. Senteret skal fremme det norske og det nasjonale, og samtidig være søkende og åpent for ideer og utviklingstrekk i Europa og i verden for øvrig.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil også peke på Jærmuseets initiativ til Garborgsenteret som alle partier unntatt Fremskrittspartiet tidligere har gitt sin støtte i merknads form (Budsjett-innst. S. nr. 2 (2006–2007)). Disse medlemmer mener planene bærer i seg spennende elementer i feltet mellom tradisjonelt museum, bibliotek og moderne formidling av litteratur. Disse medlemmer mener det er viktig at prosjekteringsarbeidet fortsetter under de samme rammevilkår som for 2010 slik at fremdriften mot en åpning i 2011 kan holdes. Disse medlemmer viser i denne forbindelse til Høyres alternative budsjett der Jærmuseet foreslås styrket med 0,5 mill kroner til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett. Disse medlemmer foreslår, innenfor rammen, en økning til dette formålet med 0,5 mill. kroner.

NORSK LITTERATURFESTIVAL

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til disse partiers merknad under kap. 326, ny post 72 Knutepunktinstitusjoner, der det foreslås å løfte Norsk Litteraturfestival ut som egen post, og redusere Maihaugens bevilgning tilsvarende, dvs. med 2 064 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der dette er lagt til grunn.

HENIE ONSTAD KUNSTSENTER

Komiteens medlemmer fra Høyre vil også peke på den positive utviklingen som har vært ved Henie Onstad kunstsenter og de gode besøkstall senteret opererer med. Disse medlemmer mener det ut fra dette er riktig å styrke virksomheten ytterligere. Disse medlemmer viser i tråd med dette til Høyres alternative budsjett der Henie Onstad kunstsenter gis en bevilgning på 1 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

NORGES HUSFLIDSLAG

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til den satsingen Høyre mener er nødvendig for å ivareta håndverkstradisjonene i vårt land. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Høyres merknader under rammeområde 16 der det foreslås å gjøre stipendordningene til Norsk håndverksutvikling permanente. Disse medlemmer vil peke på at Norsk husflidslag er bærer av viktige håndverkstradisjoner få andre ivaretar. Disse medlemmer mener det derfor er viktig å bygge opp under Norsk husflidslags virksomhet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der bevilgningen til Norsk husflidslag foreslås økt med 0,5 mill kroner.

4.14 Kap. 329 Arkivformål (jf. kap. 3329)

Komiteen konstaterer at arkivfeltet videreføres etter de samme hovedlinjer som tidligere år. Komiteen ser det som positivt at tilskuddet til Landslaget for privat- og lokalarkiv er noe økt og at det er opprettet en egen tilskuddsordning for privatarkivene.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil påpeke det omfattende lagringsbehov for arkivmateriale som vil reise seg i årene som kommer. Disse medlemmer mener det er viktig å ha god planlegging og ta mulighetene i bruk for å møte denne utfordringen. Det er en kjent sak at staten har store utfordringer når det gjelder bygging av kulturrelaterte bygg. Disse medlemmer vil derfor

peke på de mulighetene som ligger i langsiktige løsninger med private utbyggere. Disse medlemmer er kjent med at dette eksempelvis er en problemstilling i forbindelse med statsarkivet på Hamar.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ikke er en statlig oppgave å sikre driften for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, like lite som andre partier får støtte til slikt. At Arbeiderbevegelsen etter over hundre års aktivitet ennå ikke har klart å sikre sitt arkiv og sitt bibliotek, er kun et tegn på lite fremsynthet, ikke en grunn til at det offentlige skal yte støtte.

Disse medlemmer mener også at drift av Misjonsselskapets arkiv heller ikke er en statlig oppgave.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener den oppjusteringen som er foreslått i årets budsjett for Landslaget for privat- og lokalarkiv er meget liten og langt fra tilstrekkelig til å komme i gang med de svært påtrengte oppgaver landslaget arbeider med. Disse medlemmer viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjettforslag, der tilskuddet til denne organisasjonen foreslås økt med 1 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener arkivområdet ikke har blitt tilstrekkelig fulgt opp slik det var forutsatt i ABM-meldingen. Disse medlemmer mener mange mindre arkiver, som blant annet eies av private, er av stor verdi for samfunnet. Disse medlemmer frykter at verdifull kunnskap og historie forvitrer på grunn av manglende ressurser til bevaring. Disse medlemmer mener det trengs sterkere satsing på feltet. Disse medlemmer er glad for at en tilskuddsordning for privatarkiv endelig er på plass, slik det ble varslet i ABM-meldingen. Disse medlemmer mener tilskuddsordningen bør styrkes i årene som kommer.

4.15 Kap. 334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringen gjennom Kulturløftet har forpliktet seg til å følge opp den norske filmsuksessen de senere årene.

Flertallet er derfor tilfreds med at økningen under dette kapitlet er på 24,3 mill. kroner for 2010.

Flertallet viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ønsker at det stilles krav om at alle nye norske filmer som mottar offentlig produksjonsstøtte, i størst mulig grad skal tilrettelegges for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det samme kravet må stilles overfor riksdekkende medier.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ber Regjeringen vurdere om det skal utformes krav om at alle nye norske filmer som mottar offentlig produksjonsstøtte, skal utformes med synstolking. Disse medlemmer mener også at det må vurderes videre om det skal stilles krav om at tekstingen på NRK skal tilbys som lydteksting.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere driftsutgifter i det offentlige. Dette bør kunne gjøres ved generell effektivisering. I tillegg mener disse medlemmer at Filminstituttet bør slankes da filmproduksjon foregår andre steder.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

Post 50 Filmfondet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at andre tiltak kan virke like målrettet til filmproduksjon som en ytterligere offentlig innsats, slik som skatteincentiver med mer. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten noe.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjettforslag der det uttrykkes klare ønsker om å styrke kompetente miljøer også utenfor Oslo. For filmområdet gir dette seg uttrykk i en styrking av de regionale filmfondene (post 73) gjennom tilsvarende å redusere økningen til Norsk filmfond med 10 mill. kroner.

Post 73 Regional filmsatsing

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at de regionale filmtiltakene er en viktig del av den samlede nasjonale filmsatsingen, og Kulturløftet II vil satse ytterligere på filmmiljøene i regionene.

Dette flertallet er tilfreds med at det foreslås å øke posten til regional filmsatsing med 5 mill. kroner.

Dette flertallet vil peke på at Kulturløftet II fastslår at det skal tilstrebes en jevnere fylkesvis fordeling av kulturmidlene, og forutsetter at Regjeringen legger dette til grunn ved fordeling av de ekstra 5 mill. kroner til de regionale filmsentrene og filmfondene. Dette flertallet vil understreke at det er viktig at beløpet fordeles på de regionale sentrene/fondene så tidlig som mulig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at midlene til de regionale filmsentrene og fondene i 2010 fortsatt vil bli fordelt fra departementet, og forutsetter at denne ordningen videreføres.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, registrerer at Samisk Filmsenter i kap. 334 post 73 blir betegnet som et regionalt filmsenter. Dette flertallet vil være tydelig på at et samisk filmsenter må representere hele den samiske befolkningen uavhengig av hvor de bor i landet og mener av den grunn at filmsatsingen i tilknytning til Samisk Filmsenter bør ha et nasjonalt fokus i deres arbeid. Dette flertallet ønsker derfor at en i løpet av første driftsår innhenter erfaringer i forhold til å utvide virkeområdet fra et regionalt filmsenter til nasjonalt (internasjonalt) samisk filmsenter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ikke er rom for en så

stor økning på den regionale filmsatsingen som det legges opp til fra Regjeringen. Den sterkeste driveren i regional filmsatsing bør komme fra private investorer og skatteincentiver for utenlandske produksjoner lagt til Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til den positive utviklingen som har vært i flere regioner og mener det er forsvarlig faglig grunnlag for en videre satsing. Disse medlemmer vil ta hele landet i bruk og vil ikke minst understreke betydningen av dette i et makt- og mangfoldsperspektiv.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjettforslag der det uttrykkes klare ønsker om å styrke kompetente miljøer også utenfor Oslo. For filmområdet gir dette seg uttrykk i en styrking av de regionale filmfondene med 10 mill. kroner,

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er rom for å redusere bevilgningene fra denne posten. Flere av formlene får til dels store beløp.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett der denne posten reduseres.

FILMKULTURELLE TILTAK

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til den økte interessen for film, ikke minst blant barn og unge. Disse medlemmer mener de tilskuddene som kan gis til filmkulturelle tiltak er svært viktige for å stimulere interessen for film, og derigjennom styrke kinoenes virksomhet. Disse medlemmer viser således til Høyres alternative budsjett der posten for filmkulturelle tiltak styrkes med 0,5 mill. kroner.

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at statsråden har en generell disposisjonskonto på 10 mill. kroner, og at det ikke

bør være nødvendig med en ytterligere disposisjonskonto.

4.16 Kap. 335 Pressestøtte

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at pressestøtten skal bidra til å opprettholde et mangfold av aviser både geografisk, med ulik verdiforankring og innhold, og slik at pressestøtte sammen med momsfrirket bidrar til å opprettholde grunnlaget for at det kan komme ut et mangfold av aviser i Norge. Flertallet er kjent med at mange aviser utfordres ved at det er en bevegelse fra papir til nett, både på leser- og annonsemarkedet. På grunn av lav betalingsvilje for innhold på nett blir avisene i større grad avhengige av annonseinntekter. Inntektssiden til avisene blir dermed mer konjunkturutsatt. Flertallet viser til at det nedsatte mediestøtteutvalget skal foreta en helhetlig gjennomgang av bruk av økonomiske virkemidler på medieområdet, og imøteser at Regjeringen kommer til Stortinget med saken på en egnet måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil påpeke den alvorlige situasjonen mange norske mediebedrifter befinner seg i som følge av overgangen til en ny digital tidsalder. Ny teknologi, nye forbrukervaner og nye kanaler for inntekter utfordrer de tradisjonelle mediene. Disse partier har i mange år etterlyst en gjennomgripende revisjon av virkemiddelapparatet for medieområdet uten at Regjeringen i nevneverdig grad har tatt opp de åpenbare utfordringer bransjen står overfor. Disse medlemmer mener hovedutfordringen nå ligger i spørsmålet om hvordan vi viderefører viktige kvaliteter i norske publisistiske tradisjoner over i en ny digital hverdag. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen nå har satt ned enkelte utvalg som skal arbeide med dette, men disse medlemmer er dypt bekymret for det lange tidsperspektivet Regjeringen later til å legge til grunn. Disse medlemmer vil peke på produksjonstøtte-ordningens innretning og eierskapslovens utforming som eksempler på sentrale virkemidler det er grunn til å underlegge revisjon.

Post 71 Produksjonstilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er kjent med at det er nedsatt et mediestøtteutvalg som skal vurdere å

utrede et nytt fundament for statlig støtte til pressen. Disse medlemmer mener at redaksjonelt og journalistisk arbeid kan bli påvirket dersom en avis eller media er blitt helt eller delvis avhengig av støtte fra staten. Det er en fare i at pressens kritiske holdning til statsstyre blir dempet på grunn av statlige subsidier.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener derfor at avisproduksjon skal være selvfinansierende, men erkjenner at det vil kunne få konsekvenser for aviser som er blitt avhengig av økonomisk støtte fra staten, dersom all støtte ble fjernet umiddelbart. Derfor vil disse medlemmer gradvis redusere overføringene til produksjonstilskudd og på sikt fjerne denne. Reduksjon for 2010 gjøres i hovedsak på riksdekkende såkalte "meningsbærende aviser" som bør kunne øke inntjeningen eller redusere kostnadene sine. Den gjenstående delen av produksjonsstøtten skal i hovedsak sikre videre drift av nr. 2- og nr. 3-aviser.

Disse medlemmer viser til spørsmål fra komiteen av 17. november 2009 til statsråden angående vurdering av dagens pressestøtte og om denne på noen områder kommer i konflikt med EØS-avtalen. Av svar fra statsråden av 23. november 2009 (vedlegg) fastslås det at den norske pressestøtten (dvs. produksjonstilskuddet til dagsaviser) er statstøtte slik begrepet er definert i EØS-avtalen. Disse medlemmer viser til at all ny statsstøtte skal notifiseres til, og godkjennes av, ESA før iverksettelse. Støtte som er definert som "eksisterende støtte" kan derimot lovlig utbetales inntil ESA eventuelt igangsetter en prosedyre for å bringe den til opphør. Disse medlemmer merker seg at statsråden legger til grunn at EØS-avtalens statsstøtteregelverk ikke er til hinder for å tildele produksjonstilskudd til dagsaviser. Disse medlemmer er oppmerksom på at den norske pressestøtten ikke er blitt konkret prøvd opp mot EØS-avtalens regler om statsstøtte. Disse medlemmer er kjent med at EU innledet granskning av den svenske pressestøtten i etterkant av at Sverige notifiserte endringer i sin pressestøtte.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres hovedmerknad og alternative budsjett der denne posten reduseres med 126,378 mill. kroner.

Post 75 Tilskudd til samiske aviser

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at Regjeringen gir tilskudd til samiske aviser. Et slikt tilskudd vil etter flertallets mening være et viktig bidrag til å utvikle og formidle nyheter til den samiske befolkningen på deres eget morsmål.

Flertallet viser til Regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å fjerne denne posten. Bakgrunn for det er at den produksjonsstøtten som eventuelt skal gis, bør inkludere alle aviser, og disse medlemmer er av den oppfatning at samiske aviser ikke skal ha eller trenger noen særordning.

Post 76 Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at i 2008 var det fire publikasjoner på bosnisk, kinesisk og italiensk som mottok tilskudd. Disse medlemmer mener at det ikke er hensiktsmessig med slike ordninger i dagens teknologiske nettverden.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Post 77 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ikke er ønskelig med geografiske særordninger og ønsker derfor primært å avvike denne posten.

4.17 Kringkasting

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, støtter Regjeringens mål om å opprettholde et sterkt allmennkringkastingstilbud og at NRK derfor må sikres stabile og forutsigbare rammevilkår. Flertallet viser til at alle husstander fra 2010 vil kunne motta hele NRKs fjernsynstilbud gjennom at samtlige av NRKs fjernsynskanaler fra 2010 distribueres digitalt. Flertallet mener det er viktig hele tiden å jobbe med å øke tilgjengelighet, valgfrihet og mangfold for fjernsynsseerne, og flertallet er tilfreds med at det er nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe som skal utrede behovet for ulike tiltak som kan tilrettelegges for å sikre dette.

Komiteen imøteser en stortingsmelding om digitalisering av radio.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil peke på at NRK som norsk offentlig eid allmennkringkaster ivaretar viktige funksjoner både mediepolitisk og kulturpolitisk. Flertallet mener det er viktig å ha en medieinstitusjon med faktisk evne til å formidle nyheter, dokumentar og debattstoff som i omfang, kvalitet og standard ligger på det nivå et vestlig demokrati av i dag vil kreve. Flertallet mener NRK gjennom dette også setter standard for det nivået private kanaler også vil søke. Flertallet mener det er svært viktig at NRK har private utfordrere som skaper nødvendig mangfold i innhold og formidling. Flertallet mener TV2 opp gjennom årene her har gjort en god jobb. Flertallet er svært bekymret for utviklingen på TV-markedet som tydelig går i retning av å bygge opp rene underholdningskanaler uten nyheter eller politisk debattstoff. Flertallet mener det er et viktig mediepolitisk mål å sørge for at vi også i fremtiden har en god privatbasert TV-kanal som legger allmennkringkasterformatet til grunn i sin innholdsproduksjon, og som gjennom dette fremstår som en seriøs utfordrer for NRK. Flertallet vil peke på at det norske reklamemarkedet så langt har vist seg begrenset og at det neppe vil være bærekraft for mer enn én privat kanal med allmennkringkasting som ambisjonsnivå. Flertallet mener således privatisering av NRK ikke fremstår som noe alternativ.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er opptatt av at det offentlige finansierte NRK ikke må konkurrere med private aktører i markedet, og disse medlemmer mener således at NRKs reklameregler bør skjerpes inn.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil også peke på de kulturpolitiske behov som følger av at Norge som kulturkrets i et stadig mer globalisert samfunn, har et stadig sterkere behov for å ivareta hjemmeproduert innhold i så godt som alle sammenhenger. Ikke minst er dette viktig i forhold til ivaretagelsen av norsk språk. Flertallet mener en stor og sentral institusjon som NRK fyller viktige oppgaver.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Norsk rikskringkasting AS (NRK) hadde monopol på kringkasting av TV og radio. Dette monopolet har gradvis blitt brutt opp, og i dag er det flere lokale og nasjonale radiostasjoner og flere lokale og riksdekkende kommersielle TV-kanaler. Den nåværende økonomiske situasjonen innenfor kommersiell kringkasting er svært vanske-

lig som følge av finanskrisen. En rekke mediebedrifter må redusere sin aktivitet og nedbemanne som følge av inntektssvikt bl.a. fra reduserte annonseinntekter.

Som et eksempel viser disse medlemmer til at TV2 skal nedbemanne med 130 årsverk, noe som kan medføre at god kompetanse forsvinner og kvaliteten og mangfoldet blir redusert, noe som kan svekke kanalen fremover.

Disse medlemmer viser til at NRK på sin side er skjermet for store svingninger på inntektssiden gjennom lisensavgiften, noe som medfører at NRK har flere store konkurransefortrinn fremfor sine kommersielle konkurrenter.

For å gi publikum et bredt og variert kringkastingstilbud mener disse medlemmer at det skal være mest mulig lik konkurranse mellom aktørene innenfor kringkasting og ønsker derfor å redusere og – på sikt – fjerne lisensavgiften NRK innkrever.

Disse medlemmer mener at NRK i fremtiden bør finansieres på lik linje med andre aktører innenfor kringkasting.

Disse medlemmer mener at en fri og uavhengig presse er en forutsetning for demokratiet og ytringsfriheten. For å sikre lik konkurranse og mangfold i mediene bør det bli størst mulig etableringsfrihet i næringen. Disse medlemmer er oppmerksom på at NRK får sin inntekt gjennom lisensavgiften som blir vedtatt av Stortinget. Dette skaper etter disse medlemmer syn et uheldig forhold mellom NRK og det politiske system, siden NRK er helt økonomisk avhengig av lisensavgiften, og det kan dermed reises spørsmål om det er en fare for at NRKs journalistiske arbeid blir preget av dette. I tillegg er NRK heleid av staten, noe disse medlemmer synes er uheldig og som kan skape tvil om NRK er i stand til å utføre kritisk journalistikk overfor statsstyret.

Disse medlemmer mener at landsdekkende etermedier må underlegges spesielle bestemmelser for å kunne formidle nødvendig informasjon i krisesituasjon. Dette skal gjøres ved inngåelse av kontrakter hvor myndighetene gis råderett over etermediene i en krisesituasjon.

Disse medlemmer viser til sine merknader og forslag i Innst. 2 S (2009–2010).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til innføringen av allmennkringkasterplakaten som regulerer forholdet mellom Stortinget (staten) som eier og NRK. Disse medlemmer mener denne styringsmekanismen kompenserer for det grunnleggende hensyn om avstand og uttidig styring som ligger til grunn for valg av lisens som finansieringsform. Disse medlemmer mener at TV-lisensen har overlevd seg selv som ordning og at NRK-finan-

siering direkte over statsbudsjettet er en enklere og mindre byråkratisk måte.

4.18 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

Komiteen viser til at ordningen ble innført fra 2005, og at fordelingen av kompensasjonen skjer gjennom rettighetshaverorganisasjonen Norwaco.

5. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Rammeområde 2 (Familie og forbruker)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	120 556 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 291 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	19 791 908 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	189 600 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage	855 724 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetspråklige barn i førskolealder	115 098 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> ..	42 000 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	5 805 706 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	126 598 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 151 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	13 919 000	
	60	Tilskudd til krisesentre	250 292 000	
	61	Tilskudd til incestsentre, <i>overslagsbevilgning</i>	61 805 000	
	70	Tilskudd til voldsførebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	23 402 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 416 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	6 314 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 243 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	3 572 000	
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	3 000 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	183 176 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 280 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	134 107 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	1 272 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 578 798 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 950 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	5 495 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 550 000	
	70	Tilskudd	3 690 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	1 053 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	10 247 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	29 128 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	12 423 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	16 677 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	78 276 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter	36 846 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	13 719 000	
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	105 752 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	292 762 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	48 048 000	
	72	Atferdssenteret	11 266 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	2 614 157 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	65 112 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	2 017 294 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	64 997 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	169 948 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter	480 500 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 288 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	6 902 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	97 596 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	11 038 000	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	47 078 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 698 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	156 540 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	19 198 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	29 197 000	
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 962 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	97 149 000	
	51	Markedsportaler	8 300 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	4 677 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 644 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 384 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	26 481 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 536 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	20 888 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	13 351 500 000	
	71	Engangstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	409 500 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	380 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	75 000 000	
		Totale utgifter		<u>65 187 724 000</u>
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	560 000	
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	51 917 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	25 868 000	
	2	Barnetrygd	3 372 000	
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	73 060 000	
	60	Kommunale egenandeler	896 746 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	424 928 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 479 184 000

II

Fullmakt

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2010, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2, 3 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 844 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 059 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger,

uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 907 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

For stønadmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 907 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer (til og med den måned barnet fyller 3 år):

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9–16 timer	60	23 784
17–24 timer	40	15 852
25–32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner per fødsel

Rammeuavhengige forslag**Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:***Forslag 2*

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med sak om lovfestet rett til offentlig tilskudd for alle godkjente barnehager også etter overføring til kommunerammen i 2011.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en orientering om hvilke konkrete tiltak man har satt i gang i forhold til barn og unge, når evalueringsrapporten om tilskuddsordningen er klar våren 2010.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til endringer i de forbrukerrettede miljømærkingsordninger for å sikre et oversiktlig og hensiktsmessig miljømærkingssystem.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:*Forslag 5*

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en sak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 som innebærer at ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere over 15 år overføres fra utlendingsmyndighetene til barnevernet fra 1. januar 2011.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 6*

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å innføre obligatorisk helsekontroll av alle barn i risikogrupperne med formål å avdekke kjønnslemlestelse.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om ansvarliggjøring av foreldre for gjennomført og avdekket kjønnslemlestelse.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om tiltak som sørger for straffeforfølgelse av personer som medvirker til kjønnslemlestelse.

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at de yrkesgrupper som omfattes av avvergelsesplikten, ikke bare skal ha plikt til å avverge kjønnslemlestelse, men også ha plikt til å rapportere/anmelde dersom kjønnslemlestelse har funnet sted.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen sørge for utarbeidelse av lettfattelig informasjonsmaterieell til barnehagepersonell og skolepersonell i grunnskolen og videregående skole for hvordan de skal gå frem hvis de mistenker en forestående kjønnslemlestelse, hvis de har mistanke om utført kjønnslemlestelse, eller avdekket lemlestelse.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til et internasjonalt samarbeid, slik at det kan bli mulig å straffeforfølge brudd på lov mot kjønnslemlestelse, og endre dagens lovverk slik at det blir mulig å straffeforfølge straffbare forhold begått i utlandet også i de tilfeller hvor kjønnslemlestelse ikke er forbudt i det landet den straffbare handlingen blir utført.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet, og endring av likestillingsloven slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme forslag om etablering av et statlig barnevernstilsyn.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen følge opp Stortingets vedtak om en statlig overtagelse av ansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere opp til 18 år.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 15*

Stortinget ber Regjeringen fremme en forpliktende plan for likelønn.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen bidra med tiltak for kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor, i tråd med Likelønnskommisjonens anbefalinger.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en likelønnsrett.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 21**Forslag 18*

Stortinget ber Regjeringen trappe opp adopsjonsstøtten til 2 G i løpet av stortingsperioden.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg som skal utrede ungdomsfeltet som helhet og foreslå tiltak for å styrke ungdoms levekår og innflytelse.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen lage en oversikt over alle offisielle forbrukerrettede merkeordninger og den økonomiske støtten i alle ledd til disse merkeordningene, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Rammeområde 3**(Kultur)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	89 423 000	
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	60 128 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	842 000	
314		Kultur og samfunn		
	71	Kultur og næringsprosjekter	5 676 000	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	5 000 000	
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 160 000	
	76	Den kulturelle spaserstokken	10 440 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner .	396 345 000	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	101 338 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	44 376 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	4 134 000	
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	3 132 000	
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak	3 128 000	
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	6 654 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	8 856 000	
	80	Holmenkollen nasjonalanlegg	10 000 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	44 351 000	
	51	Fond for lyd og bilde	29 722 000	
	55	Norsk kulturfond	20 187 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	150 600 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	84 581 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	9 346 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 525 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	5 000 000	
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	578 039 000	
	82	Nobels fredssenter	25 353 000	
	83	Fond for frivillig og deltagende kulturaktiviteter	528 040 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	14 720 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	47 244 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	96 165 000	
	75	Vederlagsordninger	131 139 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	9 003 000	
	50	Kunst i offentlige rom	9 743 000	
	55	Norsk kulturfond	15 579 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 198 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	244 824 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	24 268 000	
	78	Ymse faste tiltak	46 184 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	134 297 000	
	55	Norsk kulturfond	96 277 000	
	70	Nasjonale institusjoner	199 394 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	174 992 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	64 409 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	13 163 000	
	78	Ymse faste tiltak	70 127 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	52 213 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	58 101 000	
	55	Norsk kulturfond	67 419 000	
	70	Nasjonale institusjoner	749 154 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	278 175 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 662 000	
	73	Region- og distriktsopera	42 924 000	
	75	Dans	43 491 000	
	78	Ymse faste tiltak	43 414 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 73, kan nyttes under kap. 326 post 1</i>	66 131 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	36 120 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	34 763 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	386 591 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	915 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23 103 000	
	55	Norsk kulturfond	124 826 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	18 645 000	
	76	Ibsenpris m.m.	4 920 000	
	78	Ymse faste tiltak	92 713 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	9 522 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	808 313 000	
	78	Ymse faste tiltak	58 645 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	262 495 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 370 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 011 000	
	78	Ymse faste tiltak	2 937 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	123 021 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 542 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	287 857 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	24 101 000	
	73	Regional filmsatsing	38 296 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	23 351 000	
	78	Ymse faste tiltak	22 216 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	122 914 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	13 505 000	
	76	Tilskudd til minoritetspråklige publikasjoner	769 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	39 910 000	
		Totale utgifter		<u>7 635 157 000</u>

Inntekter

3300		Kulturdepartementet		
	1	Ymse inntekter	66 000	
3305		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	833 333 000	
	2	Gebyr - lotterier	4 540 000	
	3	Refusjon	38 949 000	
	4	Gebyr - stiftelser	235 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	842 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	101 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	103 000	
3323		Musikkformål		
	1	Ymse inntekter	33 441 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Ymse inntekter	103 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	25 900 000	
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	1 723 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	36 120 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	7 326 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	915 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	5 050 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 370 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	10 153 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 542 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
		Totale inntekter		1 029 312 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 post 3
kap. 305 post 21	kap. 3305 post 7
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarende alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	698,0 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	15,6 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2010 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med

utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2010:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 prosent på staten og 40 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.
4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2010 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 162 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 prosent av kringkastingsavgiften.

VII

Fastsetting av vederlagsfri overdragelse av aksjer

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan overdra statens aksjeandel i Beavvvás Teáhter på 40 000 kroner vederlagsfritt til Sametinget.

Rammeuavhengige forslag**Forslag fra Fremskrittspartiet:***Forslag 22*

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tillate utenlandske og andre spilleselskaper å etablere seg i Norge.

Forslag 23

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å opprette tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et fond for tilskudd til frivillige og deltagende kulturvirksomheter, med spesiell oppmerksomhet om de virksomheter som inkluderer eller retter seg mot barn og ungdom.

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiater innen kunst.

Forslag 26

Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med stipend til kunstnere.

Forslag 27

Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med garantiinntekter.

Forslag 28

Stortinget ber Regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.

Forslag 29

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om revurdering av fremtidige driftsplaner for Den Norske Opera & Ballett – med sikte på reduksjon av det offentliges bidrag.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:*Forslag 30*

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om etablering av en Danseral-

lianse etter svensk modell, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010, med sikte på etablering av ordningen i løpet av 2011.

6. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

**Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	120 556 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	13 339 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 291 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	19 677 908 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	189 600 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage	855 724 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	115 098 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> ..	42 000 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	5 805 706 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	136 598 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 151 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	13 919 000	
	60	Tilskudd til krisesentre	250 292 000	
	61	Tilskudd til incestsentre, <i>overslagsbevilgning</i>	61 805 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	23 402 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 416 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	6 314 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 243 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 572 000	
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	3 000 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	193 176 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 280 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	124 107 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	2 272 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 418 000 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 820 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	16 093 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	11 348 000	
	70	Tilskudd	15 108 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	1 053 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	7 341 000	
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 304 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	10 247 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	51 128 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	12 423 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	16 677 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	118 276 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter	36 846 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	13 719 000	
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	185 752 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	372 762 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	48 048 000	
	72	Atferdssenteret	11 266 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 114 157 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	65 112 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 517 294 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	64 997 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	169 948 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter	580 500 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 288 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	6 902 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	97 596 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	11 038 000	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	47 078 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 698 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	176 540 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	19 198 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	29 197 000	
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 962 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	97 149 000	
	51	Markedsportaler	8 300 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	4 677 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 644 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	384 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	26 481 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 536 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	20 888 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	13 351 500 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	409 500 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	380 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	75 000 000	
		Totale utgifter		65 187 724 000
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	560 000	
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	51 917 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	25 868 000	
	2	Barnetrygd	3 372 000	
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	73 060 000	
	60	Kommunale egenandeler	896 746 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	424 928 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 479 184 000

II

Fullmakt

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehage tilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2010, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2, 3 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger,

uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9–16 timer	60	23 784
17–24 timer	40	15 852
25–32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner per fødsel

Rammeområde 3**(Kultur)**

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	104 423 000	
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	62 128 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	842 000	
314		Kultur og samfunn		
	71	Kultur og næringsprosjekter	5 676 000	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 000 000	
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 160 000	
	76	Den kulturelle spaserstokken	14 440 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	396 345 000	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	101 338 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	44 376 000	
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	4 134 000	
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	3 132 000	
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak	3 128 000	
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	6 654 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	8 856 000	
	80	Holmenkollen nasjonalanlegg	10 000 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	59 351 000	
	51	Fond for lyd og bilde	28 722 000	
	52	Norges forskningsråd	4 619 000	
	53	Samiske kulturformål	65 353 000	
	55	Norsk kulturfond	43 187 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	157 900 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	164 581 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	9 346 000	
	78	Ymse faste tiltak	31 275 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	15 000 000	
	82	Nobels fredssenter	25 353 000	
	84	Pilegrimssatsing	5 000 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	16 320 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	15 368 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	112 244 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	103 165 000	
	75	Vederlagsordninger	131 139 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	14 003 000	
	50	Kunst i offentlige rom	17 743 000	
	55	Norsk kulturfond	24 579 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 198 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	244 824 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	30 268 000	
	78	Ymse faste tiltak	71 184 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	159 297 000	
	55	Norsk kulturfond	126 277 000	
	70	Nasjonale institusjoner	221 259 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	219 154 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Knutepunktinstitusjoner	64 409 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	17 163 000	
	78	Ymse faste tiltak	94 127 000	
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	59 213 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 101 000	
	55	Norsk kulturfond	77 419 000	
	70	Nasjonale institusjoner	829 208 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	307 029 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 512 000	
	73	Region- og distriktsopera	42 924 000	
	75	Dans	45 803 000	
	78	Ymse faste tiltak	93 414 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 73, kan nyttes under kap. 326 post 1</i>	66 131 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	36 120 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	34 763 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	428 591 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	915 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23 103 000	
	55	Norsk kulturfond	149 826 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 064 000	
	73	Noregs Mållag	3 517 000	
	74	Det Norske Samlaget	13 509 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	18 645 000	
	76	Ibsenpris m.m.	4 920 000	
	78	Ymse faste tiltak	112 713 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	9 522 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	805 749 000	
	78	Ymse faste tiltak	56 645 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	262 495 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 370 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 011 000	
	78	Ymse faste tiltak	10 171 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	137 021 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 542 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	367 857 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	24 101 000	
	73	Regional filmsatsing	42 296 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	23 351 000	
	78	Ymse faste tiltak	24 216 000	
	79	Til disposisjon	1 114 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	272 914 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	13 505 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	22 319 000	
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	769 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 799 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	39 910 000	
		Totale utgifter		<u>7 635 157 000</u>
Inntekter				
3300		Kulturdepartementet		
	1	Ymse inntekter	66 000	
3305		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	833 333 000	
	2	Gebyr - lotterier	4 540 000	
	3	Refusjon	38 949 000	
	4	Gebyr - stiftelser	235 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	842 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	101 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	103 000	
3323		Musikkformål		
	1	Ymse inntekter	33 441 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Ymse inntekter	103 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	25 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	1 723 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	36 120 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	7 326 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	915 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	5 050 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 370 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	10 153 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 542 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
		Totale inntekter		1 029 312 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 post 3
kap. 305 post 21	kap. 3305 post 7
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	698,0 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	15,6 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2010 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2010:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de

øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 prosent på staten og 40 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2010 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 254 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 prosent av kringkastingsavgiften.

VII

Fastsetting av vederlagsfri overdragelse av aksjer

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2010 kan overdra statens aksjeandel i Beivvás Teáhter på 40 000 kroner vederlagsfritt til Sametinget.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 9. desember 2009

Gunn Karin Gjul

leder og ordf. for kap. 300,
800 og 3300

Gina Knutson Barstad

ordf. for kap. 231, 305, 322, 840, 849,
3305 og 3322

Øyvind Håbrekke

ordf. for kap. 324, 326, 337, 846, 850,
852, 859, 3324, 3326 og 3859

Christina Nilsson Ramsøy

ordf. for kap. 315, 844 og 845

Olemic Thommessen

ordf. for kap. 328, 329 og 3329

Linda C. Hofstad Helleland

ordf. for kap. 841, 842,
2530 og 3842

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 335 og 3334

Kåre Simensen

ordf. for kap. 314, 320, 866, 867,
868 og 3320

Solveig Horne

ordf. for kap. 857, 858, 860, 862,
865 og 3858

Gunn Olsen

ordf. for kap. 321, 853, 854, 855, 856,
3854, 3855 og 3856

Arild Stokkan-Grande

ordf. for kap. 323, 334, 843 og 3323

Ib Thomsen

ordf. for kap. 325 og 3325

Vedlegg 1**Brev fra Kultur- og kirkedepartementet v/statsråden til familie- og kulturkomiteen, datert 23. november 2009****Prop. 1 S (2009–2010) Spørsmål fra Familie- og kulturkomiteen**

Jeg viser til brev av 17. november 2009 fra Familie- og kulturkomiteen vedrørende følgende spørsmål i forbindelse med statsbudsjettet 2010:

I forbindelse med behandlingen av Prop.1 S (2009–2010) ber familie- og kulturkomiteen om departementets vurdering av dagens pressestøtte om denne på noen områder kommer i konflikt med EØS-avtalen.

Departementet antar at komiteen i første rekke sikter til produksjonstilskuddet til dagsaviser, som utgjør hoveddelen av den direkte støtten til norsk dagspresse.

Det rettslige utgangspunktet i EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte er at all offentlig støtte til næringslivet som vrir eller truer med å vri konkurransen er forbudt, forutsatt at denne støtten påvirker handelen mellom EØS-landene.

Det kan fastslås at den norske pressestøtten (dvs. produksjonstilskuddet til dagsaviser) er statsstøtte slik begrepet er definert i EØS-avtalens artikkel 61(1).

All *ny* statsstøtte skal notifiseres til, og godkjennes av, ESA før iverksettelse. Støtte som er definert som "eksisterende støtte" kan derimot lovlig utbetales inntil ESA eventuelt igangsetter en prosedyre for å bringe den til opphør. Eksisterende støtte inkluderer bl.a. støtteordninger fra før EØS-avtalen trådte i kraft som fremdeles er i bruk, inkludert produksjonstilskuddet til dagsaviser (pressestøtten).

Kultur- og kirkedepartementet legger derfor til grunn at EØS-avtalens statsstøtteregelvek ikke er til hinder for å tildele produksjonstilskudd til dagsaviser.

Samtidig er det viktig å være oppmerksom på at den norske pressestøtten ikke er blitt konkret prøvd opp mot EØS-avtalens regler om statsstøtte. ESA har som oppgave å kontinuerlig granske alle eksisterende støtteordninger og undersøke mulige tilfeller av ulovlig støtte som det får kjennskap til.

Kultur- og kirkedepartementet viser til at både Sverige og Danmark, og en rekke andre EU-land, har ordninger med pressestøtte. De svenske ordningene er særlig sammenliknbare med de norske, både i formål og innretning.

I november i 2008 innledet EU en granskning av den svenske pressestøtten i etterkant av at Sverige notifiserte endringer i sin pressestøtteordning. Resultatet av granskningen var at EU-kommisjonen i juni 2009 konkluderte med at den eksisterende svenske ordningen har elementer av konkurransevridende statsstøtte, mao at ordningen må endres for at den skal kunne anses forenlig med EU-retten.

Etter departementets vurdering er det et sentralt poeng at Kommisjonen langt på vei har akseptert den svenske pressestøtten og anerkjenner de målsettingene som støtteordningene er ment å oppnå.

Unntaket er støtten til aviser i de store byene, i praksis tilskuddet til Svenska Dagbladet og Skånska Dagbladet. Kommisjonen viser bl.a. til at støtten ikke kan anses nødvendig for å opprettholde avismangfoldet, og at støtten må anses uproporsjonalt høy i forhold til formålet med støtteordningen. På denne bakgrunn har Kommisjonen foreslått såkalte "formålstjenlige tiltak" for å bringe den svenske pressestøtten i overensstemmelse med EU-retten. Konkret dreier det seg om å begrense støttebeløpet for storbyaviser, å innføre en øvre grense for støttenivå og å tidsbegrense systemet med pressestøtte.

Sverige ble av Kommisjonen gitt tre måneder på å innrette seg etter kommisjonens pålegg før eventuelle formelle skritt vil bli iverksatt fra Kommisjonens side. Sverige har fått utsatt fristen og vil inngi svar til Kommisjonen innen 22. desember 2009.

Utfallet av EU-kommisjonens granskning av den svenske pressestøtteordningen må antas å få betydning for hvordan ESA vil vurdere en eventuell sak vedrørende den norske pressestøtten.

Mediestøtteutvalget, som bl.a. skal gjennomgå pressestøtten, har fått i oppdrag å vurdere om utvalgets forslag vil reise problemstillinger knyttet til EØS-avtalens statsstøtteregelvek.

Vedlegg 2**Brev fra Kultur- og kirkedepartementet v/statsråden til familie- og kulturkomiteen,
datert 26. november 2009****Riksscenen – scene for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans**

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2009–2010) ber familie- og kulturkomiteen om svar på følgende spørsmål: *"I forbindelse med høringene i komiteen ble det fremlagt informasjon om budsjett-situasjonen på Riksscenen. Vi ber departementet redegjøre for saken."*

Riksscenen ble formelt etablert som egen stiftelse mars 2007 av organisasjonene Juoigiid Searvi, Landslaget for Spelemenn, Noregs Ungdomslag, Norsk Folkemusikk- og Danselag og Samspill International Music Network.

Riksscenen la i 2006 frem et langtidsbudsjett som viste 13 mill. kroner i tilskuddsbehov for 2010, som første ordinære driftsår. I Riksscenen's budsjettsøknad for 2010 sendt departementet i mars i år, er anslaget fra langtidsbudsjettet økt til 25,9 mill. kroner. Departementet ga i møte 11. juni d.å. Riksscenen beskjed om at de ikke kan planlegge virksomheten ut fra en driftsramme på 26 mill. kroner for 2010, men må holde seg til det Riksscenen tidligere har lagt frem. Det må likevel tas hensyn til at det påløper en kostnad utover dette til finansiering av brukerstyr. Departementet har i budsjettforslaget fullt ut tatt hensyn til dette. Det foreslåtte tilskuddet til Riksscenen for 2010 ivaretar således både forutsetningene i langtidsbudsjettet og kostnader til finansiering av brukerstyr.

I regjeringens budsjettforslag for 2010 er det foreslått et tilskudd på 18 mill. kroner til Riksscenen.

Budsjettforslaget vil gi en tilskuddsøkning i forhold til saldert budsjett 2009 på 12,5 mill. kroner.

Det ble gitt statlig tilskudd til prosjektet første gang for 2006 med 1,5 mill. kroner.

Kultur- og kirkedepartementet inngikk 7. desember 2006 leieavtale med KLP – Eiendom for lokaler i Schouskvartalet. Leieavtalen har som formål å gi lokaler til en nasjonal folkemusikkscene. Det bygges lokaler som omfatter: 1 hovedscene med spesiallaget dansegulv og med plass til 300 publikummere, 1 intimszene med plass til 40 publikummere og 1 seminar-/prøverom, samt kontorlokaler. På oppdrag av departementet har Riksscenen ivaretatt brukerinteressen i arbeidet med prosjektering av lokalene.

Det er anslått faste kostnader for de leide lokalene i Schous kulturbryggeri i 2010 på ca. 11,4 mill. kroner, (lokalleie, utstyrsfinansiering og drift av lokalene).

Etter faste kostnader knyttet til lokalene og før institusjonens egne inntekter er medregnet, er det ca. 6,6 mill. kroner disponible til drift og aktivitet for Riksscenen. Ved at statstilskuddet er et rammetilskudd er det tilskuddsmottakers ansvar å budsjettere midlene på best måte. Det vil si at innenfor dette beløpet må Riksscenen selv sørge for å prioritere sine midler slik at den kunstneriske virksomheten skal få størst mulig omfang.

Departementet har 25. november hatt møte med Riksscenen. Konklusjonen på møtet er at Riksscenen skal levere en virksomhetsplan for Riksscenen basert på statstilskuddet på 18 mill. kroner og med tillegg av egeninntekter.

Vedlegg 3

Brev fra Kultur- og kirkedepartementet v/statsråden til familie- og kulturkomiteen, datert 2. desember 2009

Prop. 1 S (2009–2010) Spørsmål fra Familie- og kulturkomiteen

Jeg viser til brev av 14. november 2009 fra Familie- kulturkomiteen vedrørende følgende spørsmål i forbindelse med statsbudsjettet 2010:

Hvordan har departementet tenkt å følge opp arbeidet med å sikre produksjon av viktige dokumenter i lyd og punktskrift, og tolking til syns- og hørselshemmede når det gjelder kulturopplevelser?

Kultur- og kirkedepartementet sikrer produksjon av litteratur og diverse publikasjoner i lyd- og punktskrift gjennom bevilgninger til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) og Norges Blindeforbunds trykkeri. For 2010 er det foreslått en bevilgning til NLB på 45,7 mill. kroner og et tilskudd til Blindeforbundets trykkeri på 4,768 mill. kroner.

Det som er betegnet som "viktige dokumenter" i spørsmålsformuleringen fra komiteen, forstås som offentlige dokumenter produsert av regjeringsapparatet i form av for eksempel stortingsmeldinger, stortingsproposisjoner og NOU-er. Offentlige dokumenter i kommunal sektor holdes utenfor. Det samme gjelder den betydelige produksjonen av fag- og skjønnlitteratur ved NLB og produksjon av lærebøker ved de statlige kompetansesentrene.

I dag produserer NLB offentlige dokumenter i lyd- og punktversjon på forespørsel. Lydversjonen produseres som en DAISY lydbok med talesyntese. NLB får filer i Word eller pdf fra utgiveren og må konvertere dette til en fil som kan benyttes til å lage en DAISY lydbok med talesyntese og/eller til en fil som kan benyttes til å trykke punktskrift. Dersom NLB får filen noen dager før utgivelsen, kan en lydversjon som oftest foreligge parallelt med den trykte utgivelsen. Punktversjonen tar noe lenger tid. Dersom det er behov for stort omfang av tilrettelegging gjennom å beskrive figurer, tabeller og illustrasjoner blir produksjonen mer tids- og ressurskrevende.

NLB har utviklet en egen talesyntese og gjennomført en effektivisering av sine produksjonslinjer som også kommer produksjonen av denne type dokumenter til gode.

NLB og Blindes trykkerier samarbeider om å få på plass en mer automatisert produksjon av punktskrift. Punktproduksjonen skal effektiviseres gjennom å bruke samme filformat som det som benyttes for lydbøker med talesyntese, og ved at denne filen skal kunne gå rett til trykking uten manuell bearbeiding i trykkeriet. Dette vil gi raskere tilgang til punktversjonen av dokumentene.

Dette området preges av at den teknologiske utviklingen gjør det mulig å etablere stadig bedre løsninger. Departementet vil sørge for at tjenestene ved NLB blir utviklet i takt med de mulighetene den teknologiske utviklingen gir, også når det gjelder tilgang til offentlige dokumenter. Det forutsettes at oppfølgingen skjer innenfor den budsjetttrammen som er foreslått bevilget for 2010.

Hovedmålene for regjeringens politikk på scenekunstmrådet er bl.a. et profesjonelt tilbud av teater-, opera-, danseforestillinger og andre scenekunstuttrykk over hele landet og å nå hele befolkningen.

Over Kultur- og kirkedepartementets budsjett gis det tilskudd over kap. 324 Scenekunstformål til formål som særlig skal medvirke til at hørselshemmede får oppleve scenekunst til Teater Manu (Norsk Tegnspråketeater) og til tegnspråktolking av teaterforestillinger.

Teater Manu er et turnéteater og setter opp to til tre turnéproduksjoner hvert år. Forestillingene spilles i de største byene i Norge. I forslaget til statsbudsjett for 2010 er det lagt inn en økning av tilskuddet til Teater Manu på 0,5 mill. kroner til 11,496 mill. kroner.

Norges Døveforbund får en fast årlig støtte fra Kultur- og kirkedepartementet til tegnspråktolking av forestillinger ved de faste teatrene i Norge. I statsbudsjettet for 2010 er det foreslått et tilskudd på 0,362 mill. kroner til tegnspråktolking av teaterforestillinger.

Departementet skal til enhver tid være godt oppdatert om foreliggende behov og hvordan disse dekkes, slik at vi raskt kan møte de utfordringene som knytter seg til god tilgjengelighet til kultur (og idrett) for mennesker med nedsatt funksjonsevne.